Olivia Ruiz

RENKLİ ÇEKMECELİ ŞİFONYER

YAN PASAJ

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

RENKLİ ÇEKMECELİ ŞİFONYER

Olivia Ruiz

T.me/Cinciva

RENKLİ ÇEKMECELİ ŞİFONYER
OLIVIA RUIZ
Özgün adı: La Commode Aux Tiroirs De Couleurs
© 2020 Olivia Ruiz
Orijinali JC Lattes, Hachette Group tarafından yayımlanmıştır.

© 2020 YAN PASAJ YAYINEVİ, İSTANBUL, TÜRKİYE

Bu eserin Türkçe yayın hakları Vicki Satlow of The Agency srl ve Kalem Ajans aracılığıyla alınmıştır. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN: 978-605-74632-1-0
1. Baskı: Haziran 2021

Çeviri: Yurtsay Mıhçıoğlu
Editör: Hevdan Sönmez
Redaksiyon: Şebnem Soral
Son Okuma: Tuba Nur Bakaçhan
Sayfa Tasarım: Bahadır Erşık
Kapak Tasarım: Füsun Turcan Elmasoğlu

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. ve Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mh. Devekaldırımı Cd. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi No: 6/13 Bağcılar/İstanbul
Sertifika No: 20699

YAN PASAJ YAYINEVİ
Acıbadem Mh. Acıbadem Cd. 124/10
Kadıköy/İstanbul Sertifika No: 49450
info@yanpasaj.com
www.yanpasaj.com

T.me/Cinciva

RENKLİ ÇEKMECELİ ŞİFONYER

Olivia Ruiz

Çeviren: Yurtsay Mıhçıoğlu

YAN PASAJ

T.me/Cinciva

Olivia Ruiz (Olivia Blanc) şarkıcı ve oyuncudur. Müzisyen ve şarkıcı Didier Blanc'ın kızıdır.
Ruiz, Montpellier Üniversitesi'nde sahne sanatları okudu; ardından iletişimde BTS'ye (yüksek teknisyenlik diploması) yöneldi. On beş yaşından itibaren müzik, tiyatro, dans dersleri aldı ve arkadaşlarıyla rock grubu Five'ı kurdu. 2001 yılında Star Academy'ye katılarak yarı finale kaldı. Sonrasında ilk albümünü çıkardı. İkinci albümü, bir milyon satış rakamına ulaştı ve 2007'de Victoire de la Musique'de Yılın Kadın Sanatçısı ve Gösterisi kategorisinde ödül aldı.
Günlük olaylar Olivia Ruiz'de her zaman yankı uyandırdı. Çünkü o bunları; okuduğu, işittiği hikâyelerin ve tarihin tekrarı olarak gördü; ki bu hikâyeler bugün hâlâ, geçmiş bize hiç ders vermemiş gibi kendini ve başkalarını içine hapsediyor.
Ruiz, "Anlamaya çalışarak ve tabuları yıkarak sevdiğim herkesin ruhunu onaracak bir süper kahraman olabilmeyi çok isterdim," diyordu ve *Renkli Çekmeceli Şifonyer* böyle bir zamanda doğdu.

F. Yurtsay Mıhçıoğlu 1964 yılında Ankara'da doğdu. Türkiye, İsviçre ve Fransa'da öğrenim gördükten sonra 1986'da AFP'de gazeteciliğe başladı. 2000'lerin başından beri serbest gazetecilik ve değişik kurumlar adına, bilhassa akademik, sözlü/yazılı çevirmenlik yapmaktadır.

T.me/Cinciva

Anneme, babama, kardeşime
ve tüm aileme.

Nino'ya.

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

"Susmak ve için için yanmak,
kendine verebileceğin en büyük cezadır."

—FEDERICO GARCÍA LORCA, *KANLI DÜĞÜN*, 1932

"İnsanın köklerinden kopması, ruhunun,
bir şekilde berraklığını değiştiren bir
hayal kırıklığıdır."

—PABLO NERUDA

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

İçindekiler

GİRİŞ 11

1. VAFTİZ MADALYONU 17
2. ANAHTAR 29
3. ŞİİR DEFTERİ 43
4. DOĞUM BELGESİ 63
5. TOHUM KESESİ 77
6. MAVİ FULAR 93
7. TREN BİLETİ 105
8. BAROMETRE 115
9. ZARF 131

SON SÖZ 143

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

Giriş

*Papi** ile mobilyaları kenara itip bütün gece iki gözümüz iki çeşme dans ettik. İyi geldi. Kızım Nina uyandı, o da bize katıldı. Ona da dans mikrobunu bulaştırmıştık. Bu öğleden sonra *papi*'den ayrılmak istememiştim. Anneannem gittiğine göre artık kimsesi kalmadı onun.

Bir kolumun altında çantam, diğerinde uyuyan kızım, Butte Tepesi'ne vardığımda nefes nefeseydim. Kederimden bitap düşmüş hâlde, bir an, seksen sene önce Pireneler'i** tırmanan anneannemmişim gibi hissettim. Tir tir titreyen. Kaybolmuş. Koparılmış. O, yurdundan; bense şu andan itibaren onun varlığından...

O kadar çok insan geldi ki onu anmaya, dedem ve ben gelenlerin ancak yarısını tanıyorduk. Kim bilir kaç sır götürmüştü mezara, hınzır kadın... Bizse kalbinde ilk iki sırayı işgal ettiğimiz için şimdi daha bir gururluyduk.

---

* (Fr.) Dede. (*e.n.*)

** Pireneler, Güneybatı Avrupa'da Fransa ile İspanya sınırını oluşturan sıradağlar. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Bacaklarıma ağrılar girdi. Sacré-Coeur bana o çok sarhoş gecelerde eve dönerken olduğu gibi, fazladan bir-iki seviye daha yükselmiş geliyor. Duruyorum. Altı metre daha. *Abuela*'nın* dediği gibi, "Ha gayret!"

Dairemin kapısını açıyorum, ışığı yakıyorum ve işte orada. Şifonyer... Evimde. Salonun ortasında. Ayrıca mutfağın da. Anneannem gittikten sonra bile gizemini koruyor. Bu düşünce beni gülümsetiyor. Ve ağlatıyor. O zaman farkına varıyorum. Bu kahrolası şifonyerle ne yapacağım? Otuz metrekare, Nina ve benim için rahat bir alan. Ancak otuz metrekareyi şifonyerle paylaşmak zor olacak.

* * *

Tüm yaşamımız boyunca merakımızı cezbeden o esrarengiz nesne anneannemin evine geldiğinde ben dört yaşındaydım. Bu an zihnimde bir saat önce gerçekleşmiş gibi canlı. Kuzenlerimle beraber; gökkuşağı renklerinde çekmeceleri, her birinin üzerinde çevrilmek için yalvaran küçük anahtarları ve pirinç köşebentleriyle daha da erişilmez görünen şifonyere burnumuzu sokmaya binlerce kez heveslenmiştik. Ancak her seferinde anneannem müdahale edip sırrını bir tek onun bildiği o çok caydırıcı ve keskin çığlıklarından birini atardı. Biz de şimşek hızıyla toz olurduk. Çoğu zaman bu başarısız girişimleri, genç kuşağın inanılmaz fikirlerinin

* (İsp.) Anneanne. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

havada uçuştuğu *geniş aile nineloji değerlendirme toplantısı* takip ederdi:

"Ya sarı çekmecede Siyam ikizi kız kardeşimle bir resmimiz varsa ve o, bizi ayırdıkları ameliyat sırasında ölmüşse? Kafamdaki yara izi bunun kanıtı olabilir..."

Küçük kuzenim Maxime'in ise mavi çekmeceyle ilgili bir kehaneti vardı:

"Sanırım *abuela*'nın burada sakladığı sır; benim, kuzenimiz Yannick'in erkek kardeşi olduğumdur. Bu konu kafamı kurcalıyor. Daha çok ona benziyorum. Annem ilk doğumu sırasında gelişen bir komplikasyon nedeniyle kısır kalmış olabilir ve teselli etmek amacıyla belki de beni ona vermişlerdir."

Ancak şifonyer hakkındaki teorilerimiz hep sürüncemede kalıyordu. Çocukken, *abuela*'nın gözdesi olma durumumu kullanarak hazinenin sırrını bana ifşa etmesini umardım. Tüm asaletiyle bana "Gün ışığım," derdi ama devamı gelmezdi. Anneannem ezelden beri her şeye karar veren, her şeye hâkim olandı. Tıpkı yemekleri gibi; önce davetkâr bir şekilde baştan çıkarır, sonra şaşırtır, ardından da baharatlı tabiatıyla her yerine işler. Ne zaman ki yemek biter, işte o zaman ağzına leziz bir tat yerleşir. Tutkuyla sevildiğini hissettiren bir tat.

Bu anı o kadar uzun süre bekledim ki artık ölsem gam yemem. Merakımı bastırarak sabırsızlıkla geçirdiğim onca yıldan sonra nihayet bu on çekmecenin sakladığı sırları korumak için neden o kadar çaba harcadığını öğreneceğim. Anneannem onların hafıza içerdiğini söylerdi.

T.me/Cinciva

Kızımı yatırdım. Ona o kadar çok benziyor ki. Umarım kızıma, anneannemin benim için olduğu kadar iyi bir anne olurum. Pikaba bir Ennio Morricone koydum. *Abuela*... Kimse ona başka türlü seslenmedi. Kömür gözleri ve yanık teniyle *abuela* ismi ona yakışırdı. *Il Padrino. Abuela.* Ailemde anneden kıza geçen bir gelenek, anneannemize *abuela* deriz.

Kendime çay yapmaya giderken şifonyerin önünden geçtim. Gözyaşları ve gülümseme aynı anda yerleşti suratıma, uyumsuz iki misafir gibi. Anı ellerimin ucunda hissediyorum, sekiz yaşındayım ve önümde büyük bir sayfanın çevrileceğine dair şimdiden özlem dolu bir bilinç ile ateşli bir dürtü arasında gidip gelen bir duygu yelpazesine sahibim. İçim bir Harley motoru gibi patırdıyor. Toparlanıyorum... Nefret ettiği tek şey duygusallıktı. Ağladığını hiç görmemiştim, beni de kendisi gibi güçlü ve sarsılmaz hâlimle seviyordu. Zaten olduğum gibi. Hemen hemen. Olmak istediğim gibi.

Aile içinde yüksek sesle ve çok konuşur ancak hiçbir şey söylemezdik. "Seni seviyorum"larıma tepki verdiği tek seferde, "Biz de senden hoşlanıyoruz," demişti. Yine de bunu ona söylemekten asla vazgeçmedim. Hatta bu tek yönlü bildirimi sevmeye bile başlamıştım. Bana olan sevgisi her an tüm gözeneklerinden fışkırırdı. Kelimelere ihtiyacı yoktu. Şefkatli davranmalara da. Bazen duygularını, okşadığı köpeğe yöneltirdi; bana bakarak. Köpek ise bu okşamaları aynı hızla bana naklederdi.

Masif meşeden devasa şifonyerin on çekmecesi var. Pek hizalı görünmeyen, üçlü, üç sıra ve aşağıda daha

T.me/Cinciva

küçük, tekli, pembe bir onuncu çekmece. Yasağın bende yarattığı açlık yıllardan beri dinmedi, sanırım az sonra elimi kora sokacağım. Eğreti duran onuncu çekmeceyi, en küçüğünü gözüme kestirdim. En gizemli olanını.

Elime hâkim olamıyor, anahtarını kavrıyorum. Ne keşfedeceğimin farkında olmanın sarhoşluğu içindeyim. Çekmeceyi usulca çekerken, esrar perdesi tamamen kalkmadan her saniyenin tadını çıkarıyorum.

Çekmece epey dolu, titreyen terli parmak uçlarımla hissedebiliyorum. Makarna kolyesinden tuzlu hamur kül tablasına kadar en büyük eserlerim orada. Onun için yaptığım her bir nesneyi saklamış. Hazine gibi korunmuş iğrençlikler şenliği. Anılar tekrar canlanıyor. Uzaklaşıp volta atmaya başlıyorum. Büyük yolculuğa henüz hazır değilmişim gibi. Belki de şimdilik sadece pembe çekmece yeterli olacak.

Çekmeceden, *papi* ve *abuela*'nın her yaz Narbonne plajı kampında kiraladıkları karavanın önünde, kuzenlerimle beraber poz verdiğimiz bir fotoğrafı çıkarıyorum. Muzır ifadelerimiz ve yüzümüzdeki yaşam sevinci, solmuş fotoğraf kâğıdına can katıyor. Mutluymuşuz. Altımızın anneannemlerin yatağında, elbette onlarla birlikte, ayaklı başlı uyuması hiç sorun yaratmazdı. Aksine, birimizin biraz serpilip de yerini daha ufak olana bırakarak yandaki kamp yatağına taşınmak zorunda kalması bir dramdı. *Abuela* ve *papi* tüm hayatımızdı. Özellikle de benim bütün hayatım. Çocukken, yanlarındayken kendimi güvende hissederdim. Umarım elden ayaktan düştükleri yıllarda da aynı duyguyu ben onlara hissettirmeyi başarmışımdır.

T.me/Cinciva

Abuela, ailemizin çimentosu olmuştu. Bazıları, hepimizin Marseillette'deki kafede, aynı beton kalıba dökülmesinin bizim için bir lütuf olmadığını söyleyebilir. Her neyse, *abuela* senin adına bir şeyin doğru olduğuna karar vermişse, bundan kaçışın olmaz. En iyisi, kendini ikna etmek için bir yol bulmaktır.

Şifonyeri göz ucuyla kesiyorum. Pembe çekmecenin dibinde bir zarf fark ediyorum, üstünde anneannemin itinalı yazısı. Ya üstteki çekmecelerde başkaları da varsa? Ne yapmam gerektiğini anlamaya başlıyorum: Şimdi girişmek, ilk çekmeceden başlayarak saldırmak gerek; sabahın ilk ışıklarına kadar sürecek olsa bile.

Morricone plağının diğer yüzünü çevirdim. Rengârenk çekmeceli şifonyerin önüne oturdum.

Artık baş başa kaldık *abuela*. Şaşırt beni. Daha da.

T.me/Cinciva

1.

Vaftiz Madalyonu

Sana vaftiz madalyonumu bırakıyorum tatlım, yolculuktaki tek "değerli" refakatçim oydu. Ezelden beri ona gözüm gibi bakmam söylendi, bu nedenle ona sahip olduğum için zengin hissederdim. Madalyonumu satarak tüm zorlukları aşabileceğimi sanırdım.

O dönem için bir hayli geç vaftiz edilmişim. Annemle babamın sinir bozucu çağdaşlıkları! Aklımın Tanrı'mı seçebilecek kadar ermesini beklemişler. Neyse ki işe aile büyükleri karışmış. Zira ben sadece diğerleri gibi olmak istiyordum; ailemdekiler gibi, onların Tanrı'sı tarafından kabul görmek ve korunmak istiyordum. O anı tam bir ciddiyetle, nasıl diyeyim, huşu içinde yaşadım. Bu, annemi duygulandırmış; babamı da çok güldürmüştü. Beyaz ipek bir elbise giymiştim. Ailemin ipek böceği yetiştirdiği birkaç dut ağacı vardı, bu sayede dokumacılar bize özel günler için üretim yaparlardı. Günün birinde dedem, dallarından kendine kanat yapmak için bir dut ağacını harap etmişti. Hepimizi de seyre çağırmıştı. Uçmasını... Doğrudan yere çakılmasını seyretmeye! O gün, göklerde tecrübe edinemedi;

T.me/Cinciva

bunun yerine hayatı boyunca çektiği sağ kalçasındaki o korkunç ağrıya sahip oldu. Ama bu, tatlım; başka bir hikâye.

Bak, madalyonumun üstünde gezginlerin koruyucusu Aziz Kristof figürü var. Gülünç, çünkü göç, İspanya dışına attığım ilk adımdı; Fransa ise varış noktam. Sanki gezgin olduk da! Yola çıkmamızdan bir hafta önce annem külotlarımızın her birinin iç yüzüne küçücük bir cep dikti. "Rita, sen madalyonun boynunda ya da bileğinde uyursun ve onu her sabah, giyeceğin külotun cebine koyarsın. Her zaman yanında olur ve kimse onu senden çalamaz. Cumhuriyetçiler kazanır kazanmaz da yine korkmadan takarsın." Korkulacak olan neydi ki? Soruyu soracak vaktim olmadı. Annem hiçbir zaman bir şeyden korkmadığımı çok iyi biliyordu. Zaten bunu da anne babamdan almıştım. Kaldı ki Fransa'ya gitmek için bir trene binmek, büyüklerimizin direnişi örgütlemek için hava kararduktan sonra gizlice ormana sızmasından daha çılgınca değildi. O süre zarfında biz çocuklar kovboyculuk oynamak yerine Franco ve Cumhuriyetçiler* oyunu oynardık. Herkes komünist, anarşist veya sosyalist olmak isterdi; çünkü sonunda hep onlar kazanırdı. İşte o Cumhuriyetçiler, solun bir bakıma aynı hedefe kilitlenmiş tüm akımları Franco'ya karşı birleşmişti.

* İspanya İç Savaşı, 1936-1939 yılları arasında, monarşiden sonra kurulan demokratik cumhuriyeti savunanlar ile General Franco liderliğindeki faşistler arasında yaşanmıştır. Savaşı kazanan Franco, 1939'dan 1975'teki ölümüne kadar İspanya'yı diktatörlükle yönetmiştir. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Annemle babam birbirlerini, partilerini ve vatanlarını sevdikleri kadar çok severdi. Dil, yaşam biçimi ve geleneklerin yanında mücadeleciliğe, cesarete ve çılgınlığa varan radikalliğe kalpten bağlıydılar. Kimse onları bu değerlerden mahrum bırakamazdı. Annem bıkmadan, herkesin kendi kaderinin efendisi olduğunu söyleyip dururdu. Bu nakaratı her fırsatta kullanırdı. Bu cümle, tarafları sessiz bırakıp hararetli bir tartışmayı sonlandırabildiği gibi, konuşacak konusu olmayan bir sofrayı ateşleyebilirdi de. Kabul etmek gerekir; o meşhur "Kendi kaderimizin efendisiyiz," çıkışının tonunu öyle iyi ayarlardı ki kız kardeşlerim ve ben kendimizi yenilmez hissederdik.

Son birkaç haftadır kabilemizin yenilmezliği sarsılmaya başlamış gibiydi. Annemle babam sokağa çıktığında etrafı kolaçan etmeden tek bir adım bile atmıyordu. Barselona'ya, eski dostları Angelita ve Jaime'nin evine taşınmıştık. Annem ve babam artık çalışmıyor, neredeyse hiç dışarı çıkmıyor, tüm zamanlarını yazışma yapıp toplantı düzenlemekle geçiriyorlardı. Sokak çocukları günde birkaç kez, biraz para karşılığı belgeler getirip götürüyorlardı. Kız kardeşlerim ve ben artık okula gitmiyorduk. Bazı çocuklar kaçırılmış ve Alicante'deki utanç kamplarında beyinleri yıkanarak "öndere" hizmet etmeye adanmış neferlere dönüştürülmüştü. Ölmekten beter!

Bir akşam, Epifani'de geçit töreninden ceplerimiz şekerlemeyle dolu döndükten sonra babam her zamanki gibi evin kapısını sımsıkı kapatıp radyoyu açtı.

T.me/Cinciva

Radyodaki ses; bir plandan, bir katliamdan, kandan ve Barselona'dan söz edince babam bizi güvenli bir yere yerleştirmenin artık zamanının geldiğini söyledi. Ona göre, harekete geçmek için üç haftadan az vaktimiz vardı. Endişelenmemize gerek yoktu, çünkü annem ve babam Franco rejimini devirir devirmez geri gelecektik. Fransa'ya gidecektik, çok uzakta olmayacaktık ve orada ne bombardıman ne de diktatör vardı, rahat ederdik. Angelita ve Jaime tüm yolculuk boyunca bizimle olacak ve bizi, yirmi yıldır denize yakın Narbonne kasabasında yaşayan *tío*[*] Pepe'ye götüreceklerdi. *Tío* Pepe'yi ve Narbonne'u hiç duymamıştık. Fransa'yı ve Fransızcayı da hiç duymamıştık. Ülkemizi hiç terk etmemiştik. Yine de bu hiçler beni o kadar ürkütmemişti; çünkü annemle babam, bu kadar telaş içindeyken bile bizi bekleyen tabloyu süslemeye özen göstermişlerdi. Noel Baba'ya inanırken var olmadığını öğrenerek acı çekmek, yarattığı sonsuz düş dünyasının zevkini hiç tatmamış olmaktan iyidir değil mi? İşte burada olan da buydu: En azından Narbonne'a varana kadar dayanabilmemiz için sevgiyle söylenmiş koruyucu bir yalan.

Annemle babamın istasyondaki bitik yüz ifadelerinden şüphelenmeliydik. Ülkede ve dışarıda başlarına ödül konmuştu. Hüküm giydikleri için yaşamlarına birlikte son vermeye karar vermişlerdi. Böyle bir aşk yaşayan başka kimse var mıdır, Tanrı bilir.

---

[*] (İsp.) Amca. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Kız kardeşlerimle bir şekilde başımızın çaresine baktık. Narbonne'a geldiğimizde valizin asma kilidini açan büyük teyzem Leonor, annemle babamın mektubunu buldu. Okurken Leonor'un suratından, anıların yarattığı değişik duygulara batıp çıktığı anlaşılıyordu. Bakışlarını asla unutmayacağım... Önce annemin öfkesini, sonra da babamın sarsılmazlığını gördüm o bakışlarda. Carmen anlayacak yaşa gelene kadar bu sırrı saklayacaktı. Yani, Carmen ve benim anlayacak yaşa geldiğimize kendi karar verene kadar. Teyze-ablamın ne kadar metin olduğunu şimdi, sana anlatırken ölçebiliyorum. Bize karşı o kadar katıydı ve ben gençlik öfkeme o kadar kapılmıştım ki ona çok içerliyordum, bu adil değildi. Leonor benden altı yaş büyüktü, Carmen ise dört yaş küçük. On yaşındaydım. Böyle işte, anne babamızı en son öptüğümüz gün yaşlarımız altı, on ve on altıydı.

Tren Narbonne'a kadar gitmedi. Girona'da indirildik ve yolu yaya bitirmek zorunda kaldık. Yerlerimizi sınır köylerini basmaya giden milis güçlerine bırakmamız gerekiyordu. Ülke topraklarını terk etmeye çalışan faal Cumhuriyetçiler takip ediliyor, haraca bağlanıyor, sonra da hapsediliyordu. Ve hücrelerde yer açmak gerektiği zaman...

O devirde hiçbir şey anlayamıyordum. Leonor, Carmen'le benim endişelendiğimizi fark ettiği an, yaşananların geçici olduğunu ve kötü Franco'cuların iyi Cumhuriyetçiler tarafından püskürtüleceğini tekrarlıyordu. Sonunda hep iyiler kazandığına göre de... Hop, denklem çözülüyordu!

T.me/Cinciva

"Sakin olun, kızlar. İyi geceler."

"Eh, madem çabuk bitecek, o zaman... İyi geceler." Sonsuza kadar sürebileceğini bilmediğinde ayrılmak ne kadar kolay...

* * *

Başta çok hoş bir özgürlük hissi! Carmen ve benim için ne büyük bir heyecan! Güneş bu şubat gününü yaza çevirmişti. Yeni bir dünyayı keşfe çıkmıştık ve yaşıtımız yüzlerce çocuk bizimle beraber Pireneler'de koşuyordu. Elbette durum Leonor için farklıydı. Pürdikkatti. Ya neler olacağını biliyordu ya da tahmin ediyordu. Diğerleri de öyle. Anne babamın vaatleri ile konvoydaki endişeli yüzler arasındaki tezat bende şüphe uyandırmaya başlamıştı.

Yarı yola gelindiğinde Carmen ve benim heyecanımız büyük ölçüde azalmıştı. Soğuk kendini hissettiriyordu artık, yorgunluk zorluyordu ve bazı ayakkabıların tabanı erimişti. Kafileden yükselen inlemeler, bebek ağlamalarına karışan şikâyet uğultuları dağın yamaçlarında yankılanıyordu.

Fransız kasabası Boulou'da kadınlarla çocukları, erkeklerden ayırdılar. Jaime'nin gidişi çok acıklı oldu. Çocuklarına gebe Angelita feryat ediyordu. Onu sakinleştirmeye çalışırken sımsıkı sarıldık ama nafile. Carmen de ağlıyordu, tam olarak nedenini bilmese de. Etrafımızdaki aileler gözyaşları içinde bölünüyordu, yüreklerindeki acı o kadar şiddetliydi ki ısıran rüzgârı unutmuşlardı.

T.me/Cinciva

Sınırda herkese aşı yapıldı. Kimse ne olduğunu sormadı, hiçbir zaman da öğrenemedik. Soğuk ve açlıktan hepimiz tamamen uyuşmuştuk. Kız kardeşlerim ve ben diğerlerine kıyasla iyi durumdaydık. Annem valizimize kalın yün giysiler ve her birimiz için bir çift yeni ayakkabı koymaya özen göstermişti. Ancak belirsizlik yaklaştıkça endişemiz artıyordu. Bir de grupta olan tek erkek artık yoktu. Madem yakında eve dönecektik, neden bunca kaygı ve üzüntü sarmıştı bu insan topluluğunu? Aslında hayvan topluluğu demeliyim, zira Fransız ve İspanyol yetkililer bize sığır muamelesi yapıyordu.

Katettiğimiz yüz elli kilometre boyunca Kızıl Haç bize iki sefer su ve biraz yiyecek dağıttı. Boulou'da bir nine Carmen'e küçük bir kutu *mantecados*[*] ve *dedos de bruja*[**] ikram etti. Çok ilginç, birkaç ay önce mide kanserinden yitirdiğimiz *abuela*'mınkilere benziyordu. Anneme *abuela*'nın neden öldüğü sorulduğunda öfkeyle cevap verirdi: "Annem, halkının, topraklarını bir pisliğin ele geçirmesine izin vermesini hazmedemedi." Bu kadar.

Bu betimleme çoğu kişiyi korkutuyordu çünkü böyle bir nedenden ölünmeyeceğini herkes biliyordu. Yaşlı ninemizi öldüren inançlarıydı, yoksa Caudillo[***] piçinin yaptığı gibi önce yavaş yavaş yayılan sonra da tüm direnişe rağmen bir hamlede tamamen ele geçiren bir şey değil.

---

[*] Bir çeşit geleneksel tarçınlı, İspanyol kurabiyesi. (*e.n.*)

[**] Özellikle Cadılar Bayramı'nda yapılan, parmak şeklindeki börekler. (*e.n.*)

[***] Askeri ve siyasi gücü elinde tutan otoriter nitelikli liderlere verilen isim. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Kurabiye kutusunun parıltısı kız kardeşimin mutlu gözlerine yansıyordu. Böyle bir felaketin ortasında bu manzarayı görmek güzeldi. Leonor ile birbirimize bakıp gülümsedik. Yolculuk maceramızın ilk ve son gülücüğüydü. O, endişelerini sezmemi istemiyordu; bense onun vesayetine girmek istemiyordum. Ne de olsa annem değildi. Carmen başta paylaşmayı reddetti. Bu ona hediye edilmişti ve aç olalım ya da olmayalım, paylaşmayı düşünmemeliydik bile. Kendisi de küçük midesinin açlık feryatlarına rağmen hemen tadına bakmadı. İki gündür yoldaydık, ne annemin *bocadillo*'ları* ne de Kızıl Haç'ın dağıttığı bisküviler kalmıştı.

Bu yüz elli kilometrede hepimiz birkaç yaş olgunlaşmıştık ve Carmen kendiliğinden, ganimetini eşit olarak paylaştırmaya karar verdi. Leonor ve ben, annemin dediği gibi, büyümekte olduğunu ve aç olmadığımızı söyleyerek kendisine biraz daha fazla ayırması için ısrar ettik. Ama o karşı çıktı. Daha iki ay öncesine kadar, onları elinden almak için kardeşimin bileğini arsızca burkardım; o da açgözlü saldırılarıma karşı bütün yaratıcılığını kullanırdı. Ama burada, tabii ki...

Grubumuzda yüz kişi kadardık; ancak önümüzde karınca misali cesur ve savunmasız, dondurucu soğuk ve yüklerinin altında ezilmiş, fakat eşi benzeri olmayan bir iradeyle ilerleyen bir insan seli vardı.

Argelès kampına gece vardık. O gece göt donduran bir soğuk vardı! Ah, pardon, göz donduran... Kumsal boyu dikenli tellerle çevrili bu devasa alana neden

* Yumurtalı, İspanyol sandviçi. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

kamp dediklerini anlamamıştım. Gelirken geçtiğimiz Cerbère'de kamptan bahsedildiğinde dev bir kamp alanı hayal etmiştim. Önümüzde göz alabildiğine uzanan bu kumluk alan daha çok ölmekte olan bir yere benziyordu: tembel küçük domuzcuğun samandan evi gibi gelişigüzel dikilmiş elli kadar derme çatma baraka, ortalıkta birkaç mangal ve etrafına kümelenmiş hayaletler. Yani hiçbir şey. Var olan sadece; rüzgâr ve mide kramplarıyla yuvarlanan bedenler, anılar ve vazgeçmişlikle zavallılaşmış ruhlar...

Kucaklarında çuval bohçalar, dört hemşire yanımıza geldi. Yoğun göçe rağmen işlerini gerektiği gibi yapıp bizlere nazik ve konuksever davranıyorlardı. Yol boyunca mağlup olmuş muamelesi gördükten sonra karşılaştığımız bu samimi davranış insanın içini ısıtıyordu. Belki de Leonor mesleğini o sırada seçmişti. Her aileye iki battaniye, bir somun ekmek ve küçük bir bidon -neredeyse donmuş- su verildi. Bizi, bizim gibi bitap düşmüş otuz kadar yolcunun bulunduğu bir kulübeye yerleştirdiler. Fransız hemşireler sevecendi. Söylediklerinin tek bir kelimesini anlamasak da hissediyorduk. "Yuvamızı" Angelita'dan bile daha kocaman, gebe bir kadının yanına kurmuştuk. Onlar birbirlerine yaslandılar; ben de Angelita'ya, ki karnını okşayıp küçüğü sakinleştireyim. Hamile iki kadın bu hâlleriyle, çuvaldan yapılmış bir yuvanın içindeki iki dinozor yumurtasını andırıyordu. Leonor ekmeği dörde böldü ve kimse aksi bir ihtimale karşı birazını ayırmayı akıl edemedi. Carmen kendi payını yerken uyuyakaldı. Üstümüzdeki, uçacakmış hissi uyandıran çatı ve hatta yolculuktan

T.me/Cinciva

kirlenmiş güruhun kokusu bile ufaklığı rahatlatmaya yetmişti.

Annemin *fideuá*'sı* bütün gece rüyalarıma girdi. Tencere dibi kırıntıları dişlerimde. Biliyorsun; *paella*'da pirincin, *fideuá*'da eriştenin tavaya yapışmış, dibi tutmuş kısmı. En lezzetli kısım. Kıtır ve yemeğin tüm özünü çekmiş. Uyanıkken açlığımı o kadar bastırmıştım ki uykudayken çıkageldi. O açlıkla uyanmak daha da zor oldu.

Gözlerim güneşin ilk ışıklarıyla açıldı. Evimizdeyken dışarıya hapsederdik onu, güneşi; şiddetinin tenlerimiz için tehdit oluşturduğu saatlerde kış uykusuna yatarmışçasına kaçardık boğucu zulmünden. Bir kez olsun sakınılan olmak yerine koruyan olabilirdi; tüm yakıcı kuvvetiyle, bizi büzüştüren bu soğuğa karşı durabilirdi... Lanet olsun! Kalleş güneş!

Carmen'in ne kadar küçük olduğunu işte o an fark ettim. Zaten çelimsiz olan bedeninin hastalıklı bir görüntüye bürünmesi için yetmiş iki saat yetmişti. Kardeşim henüz altı yaşındaydı ve göz altlarında kocaman kara torbalar oluşmuştu. Koyu halkaları vardı! Bu kabul edilemezdi. Odayı süzmeye devam ettim, bir deri bir kemik bedenlerin üstüne eğreti bir şekilde tutturulmuş sıska yüzler keşfettim. Ne zamandır oradaydılar? Buraya varmak ne kadar sürmüştü? Ve neden? Kendi insanlarından ve toprağından uzakta bu donmuş kum örtüsünün üstünde olmak, gerçekten güvende olmak mıydı?

---

* Paella'ya benzeyen, erişteli bir deniz mahsulü yemeği. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Öfkemin yükseldiğini hissediyordum. Anne babama, Leonor'a ya da bilmediğim bir şeye karşı... Karnımda gözle görülür şekilde büyüyen bir hiddet yumağı vardı. Sanırım o esnada anladım ki hayır, bütün bunlar önemsiz değildi; hayır, bunlar geçici değildi. Hayır. Bundan sonraki yaşamımın gidişatının bu birkaç günde yaşadıklarımın kırmızı mürekkebiyle yazılacağını anladım.

Kızıl Haç, *tío* Pepe'yi aramıştı. Çünkü bir mültecinin kampı terk edebilmesi için Fransa'da yerleşik birinin, bir veya birkaçını barındırabileceğini onaylaması gerekiyordu. O da kefil oldu ve Narbonne trenine bindik. Bugün pişmanım. Kalmalıydım. Kamptan ayrılırken orada kalanları terk ediyormuşum gibi hissettim. Kalsaydım yardım edebilirdim, katkıda bulunabilirdim, iyileştirebilirdim. Oysa annemle babamın talimatlarına uymayı, postu kurtarmayı, itaat etmeyi seçmiştim. Gerçek bir yuva bulma fikrinin kalbimde yarattığı mutluluğu kovan utanç duygusu, tüm yolculuk boyunca beni rahatsız etti. Bu tatsız his, bu suçluluk duygusu hâlâ zaman zaman rüyalarıma giriyor ve ertesi gün boyunca beni bırakmıyor.

Angelita, Argelès kampında kaldı. Oradan ayrılmadan önce Jaime ile buluşmayı umuyordu, çünkü ertesi gün arabalar anne adaylarını alıp doğurmaları için Elne'ye götürmek üzere gelecekti. Onu bırakmak istemiyorduk. Ona kim bakacaktı? Fransız-İspanyol bir hemşire, Angelita'nın Elne'de her yerden daha rahat olacağını söyledi. İsviçreli bir kadın orada, kadın ve çocukların korunacağı bir yer kurmaktaydı. Bir

T.me/Cinciva

doğumhane, evet ama çok daha fazlası. Bir huzur limanı. Bu hemşire hikâyeyi iyi süslüyordu. Ya da bir kez olsun birileri bize doğruyu söylüyordu ve biz de buna kapılmıştık. Hikâyesi bizi rahatlattı ve veda anı daha az acılı oldu. Leonor, Angelita'ya *tío* Pepe'nin numarasını verdi. Çünkü annemin dediği gibi, ne olacağı bilinmezdi. Nasıl da haklıydı annem...

T.me/Cinciva

2.

Anahtar

Tren Narbonne'da durduğunda kız kardeşlerim ve ben yalnız değildik. Yolcuların yarısına yakın kısmı burada iniyordu. Rahatlamıştık. Ama insanların çoğu biz yürürken kenara çekiliyordu. Garip hayvanlar ya da ne bileyim, fırsatçılar olarak görülüyorduk. Anlayışla karşılıyorum. Biraz. Yurduna, beslenecek dört yüz bin kursağın geldiğini bilmek korkutucu olmalı.

Sadece, ilk duyduğumda anlamadığım ama Fransızların diline dolanmış, beni başından beri tedirgin eden iki cümle hatırlıyorum. Bazen bağırarak, bazen alçak sesle: "Boktan İspanyollar! Pisler, kokuyorlar!" Demem o ki bu cümlelerin anlamını çözmekte ve dolayısıyla anne babamızın bize vaat ettiği sahildeki gamsız, gezgin yaşamının ha deyince olmayacağını anlamakta gecikmedik.

Neyse ki *tío* Pepe vardı. İki erkek kardeşi gibiyse çok eğleniriz diye düşündüm. Ama *tío* Pepe artık bir Fransız olmuştu. Tabii az çok hatırlı biriydi ve bizimle görünmenin ya da daha beteri bizi misafir etmenin neden olacağı kötü reklamdan kaçınmak isteyecekti. Bizi

T.me/Cinciva

Narbonne'un Çingene Mahallesi dedikleri yere, orayı biliyorsun, bit pazarının karşısına götürdü. Mahallenin en yüksek binasının önüne geldiğimizde ıslık çaldı ve harap yapının beşinci kat penceresinde kırk yaşlarında bir kadının başı belirdi. Tek kelime etmesine gerek kalmadı. Kadın İspanyolca bağırdı:

"Elimde ne var bir bakayım!"

Birkaç dakika sonra yeniden belirdi.

"Çık!"

Burnumu gökyüzünden, yani yukarıdaki pencereden yere indirdiğimde *tío* Pepe uçup gitmişti bile. Arkasında, yerde parıldayan küçük bir anahtar bırakmıştı. Kız kardeşlerim binaya girerken, anahtarı sezdirmeden yerden aldım. Neyi açtığını hiç bilmiyordum. Ama öğrendim: Bundan böyle hayatım olacak şeyin başlangıcını açarken, bugüne kadar yaşadıklarımı da kilit altına alıyordu. Yerini de tabii ki, boynumdaki zincirde, vaftiz madalyonumun yanında bulmuştu. Adımlarımın hızına bağlı olarak kâh birbirlerini okşayacaklar kâh birbirlerine çarpacaklardı. Yaşamın bana öğrettiği gibi, sabırsızlığın düşmanım olduğunu hatırlatacaklardı.

* * *

Aman Tanrım! Her katta zemini delip binanın giriş seviyesine inecekmişiz gibi geliyordu. Kendimi cesaretlendirmek için madalyonumu sıkıyordum. Merdiven çok kalabalıktı. Ancak karşılaştığımız insanlar hiçbir şey olmamış gibi hareket ediyordu. Bina sakinleri meşgul görünüyordu. "Selam, güzeller!" diye bağırdı biri.

T.me/Cinciva

Aramızda bakıştık. Oğlan? Kız? Emin ol, ikisi birden. Göğüsler, makyaj ve saç modeli bir kadına aitti ama o kocaman eller ve ayaklar başka bir şey ifade ediyordu. "Selam, yanınızda oyuncak var mı?" dedi bir başkası. Sevimli, sarışın bir kafa, küçük yaşına rağmen ne istediğinin farkındaydı ve bizi takip ediyordu. *Ne oyuncağı*, diye düşündüm. İçine güzel yaşamlarımızı koyduğumuz güzel deri valizlerimizle, güzel arabalarımıza binip de öyle rahat gelmedik biz buralara! Velede içimden saydırırken birden yüzü, boynu ve kollarında birçok yara izi olduğunu fark ettim. Sonraları bu küçük şeyin, Louisa'nın; Alicante beyin yıkama kampından kaçtığı sırada sadece altı yaşında olduğunu öğrenecektim. Yakalanıp hırpalandıktan sonra bir kere daha kaçmayı deneyip başarmıştı. Bu binanın önüne yarı çıplak hâlde ve ölmek üzereyken nasıl geldiğini kimse bilmiyordu.

Dördüncü kattakiler daha az hamarat görünüyordu. Solda, sonuna kadar açık kapının ardında altı dede büyük bir heyecanla, bağıra çağıra kâğıt oynuyordu. Sağdaki kapı da sonuna kadar açıktı ve içeride bir kadın bir adamı terk etmekteydi. Daha doğrusu, adamı evden kovuyordu. Josefa ve Miguel'in haftada en az bir kez ayrıldıklarını, ama on iki saat geçmeden daha büyük bir aşkla tekrar birleştiklerini öğrenmem uzun sürmeyecekti. Bir çeşit denge hâli.

Beşinci katta güzel Madrina* bizi, kayıtsız bir edayla duvara yaslanmış, elinde örgü ve ağzında sakızla bekliyordu. Gerçekten güzeldi. Sadece güzel değil,

* (İsp.) Vaftiz anne, koruyucu. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

haşmetliydi de. Annem gibi. Bizi içinde bir lavabo, biri büyük iki yatak, bir çalışma masası ve iki sandalye olan bir odaya götürdü. Tamam, belki biraz haraptı ve su elde etmek için köle gibi ayak pompasına basmak gerekiyordu ama on beş metrekarelik oda hayli genişti. Bu sayede de mahalledeki en güzel baldırlara ben ve kız kardeşlerim sahip olacaktık.

"Dikişten anlar mısınız?"

Konserve kutusundaki üç sardalya kadar hizalı ve suskunduk. Elbette dikişten anlıyorduk! Carmen bile öğrenmişti. Hangi anne kızlarına koca bulmanın birkaç temel koşulunu öğretmez ki? *Cocina, costura, limpieza:* Yemek, dikiş, temizlik. Bu beceriler çeyize dahildir, gelinle birlikte müstakbel damada sağlanacak asgari koşulların bir parçasıdır. Annem de bizi savaşmaya ve her duruma uyum sağlamaya hazır, iyi birer küçük nefer yapmıştı.

Madrina kelimelerden tasarruf etmeyi iyi beceriyordu. El emeğimiz, kirayı ve yemeği karşılayacaktı. Leonor'un tam zamanlı çalışması koşuluyla, Carmen'le ben İspanyol göçmenleri kabul eden Katolik okuluna gidebilecek ve sadece hafta sonları çalışacaktık. Yemekle Madrina ilgileniyordu. Öğle on iki ve akşam yedide, birinci kat sakinlerine. On iki on beş ve yedi on beşte, ikinci kat sakinlerine. Her on beş dakikada bir de, bir sonraki kattakilere. Biz altıncı katta olduğumuzdan öğlen bir ve akşam sekizde yiyecektik. Gecikme kabul edilemezdi. Ama en azından alt katlardaki komşularımızın aksine, yemekleri yutup bulaşıklarımızı yıkamak için, elde kronometre, sadece on beş dakikamız

T.me/Cinciva

olmayacaktı. Madrina'nın sofrayı toplamaya hemen gelmediği zamanlarda, sırf önemli konulara girmekten kaçmak için masada takılıp o gün olup bitenlerden konuşur, hayal kurar ya da azıcık felsefe yapardık. Basınç boşaltma odamızdı bu yemekhane. Kimse rahatsız etmezdi bizi, oysa kendi odamızda saat ondan önce rahat yoktu. Sudan sebeplerle kavga çıkardı. Sürekli karşılıklı destek gerektiren bir öz yönetim söz konusuydu. Başta güven verici olan. Sonralarıysa büyük bir yük.

Bina başlı başına bir olaydı da ama okul... Ah aşkım, dilini konuşmadığın bir okula gitmeyi sana nasıl anlatsam ki? Sarhoş olmak gibi ya da daha çok, sağır ve dilsiz olmak gibi bir şey. En azından ben öyle olduğunu düşünüyorum. Sınıf dışında hep İspanyolca konuşmamıza rağmen dil uzun süre engel teşkil etmedi. Çünkü zaten Fransız çocukların hemen hepsi anne babalarından bize yaklaşmamaları konusunda emir almıştı; kokular, bitler, kirler ve her şey yüzünden. Oysa şunu sana temin ederim ki temizliğimiz kusursuzdu ve hiçbir zaman bitlenmedik. Bitler abanoz kadar siyah ve halat kadar kalın saçları hiç sevmez, bu bilinir; çünkü diplerinde rahat dolaşamazlar.

Kardeşlerimle birbirimizin saçlarını taramayı severdik. Ben Carmen'in saçını tararken Leonor da benimkini tarardı. Bir gün Madrina'ya, tarağın saçlarımdaki düğümleri çözmek için kayarken yarattığı hem yumuşak hem sert hissin bana annemi hatırlattığını söyledim. Madrina ertesi sabahki hazırlığımıza kendiliğinden çıkageldi. Leonor'un saçlarını taramak için, eksik vagon misali trene eklendi. Daltonlar.

T.me/Cinciva

Madrina biliyordu. Her şeyin farkındaydı. Leonor'un da o duyguyu yeniden tatma ihtiyacı olduğunu biliyordu; bir hareketle, bir duruşla, bir temasla canlandırdığımız anılarla kendini beslemek için.

Fransızca konuşmayı çok severdim, konuşurken yepyeni biri olurdum ama pek fırsat olmazdı. Bazen alışveriş yapmaya hale giderdim. Piyasadan biraz daha pahalıydı fakat tezgâhtardan mükemmel bir Fransız aksanıyla bir nar istediğimde ve farkım fark edilmeden cevap aldığımda göğsüm kabarırdı. Bu yüzden küçük oyunumu nereye kadar sürdürebileceğimi tartmak için bir sohbet başlatırdım. Kendimi o kadar özgür hissederdim ki! Onların eşitiydim. Artık ne herhangi bir ön yargı ne de reddetme refleksi uyandırıyordum. Üstümdeki bulutlar, kendime parlak bir gelecek yaratmam için dağılıyordu. Ama ne kadar kıçımı yırtsam da Fransızlar için hâlâ dört yüz bin kuzeniyle evlerine gelmiş bir İspanyol paryasıydım. Bana öyle büyük bir şey olmazdı. En iyi ihtimalle hayatta kalırdım. Bense bir ulus istiyordum. Karşısında utanmayacağım ve benden utanmayacak bir ulus.

Esasında André vardı; beni gülümsetmek için ne icat edeceğini bilemeyen, yaşıtım Fransız bir çocuk. Binanın karşısında oturuyordu. O zamanlar bir erkekte rastlanmayacak kadar, bir Tanrı kadar güzel dikiyordu. Bu yüzden de zamanını bizim evde, çalışan kadınları izleyip onlara yardım ederek geçirirdi. Bazen benim için kapımızın altından Fransız gazeteleri atardı, bazen de özenle kurdeleye sarılmış bir şekerleme.

T.me/Cinciva

Gerçi binada kurdeleden bol bir şey yoktu. Pencereden seslendiğimi duyunca koşarak gelir ve benimle sadece Fransızca konuşurdu, İspanyolca bilmesine rağmen ve gösterdiği bu gereksiz hevese anlam veremeyen annesi tarafından azarlansa bile. Onunla, İspanya hakkında Fransızca sohbet etmeyi severdim. Böylece yerküredeki yerim başka bir şekil alıyordu. Artık hiçbir yere ait olmayan biri değildim. Buralıydım hem de oralı. Bu bir eksiklik değildi, André için bir anormallik yoktu.

Onu neşelendirmek için şaklabanlık yapmayı severdim çünkü oldukça ciddi bir çocuktu. Nadiren de olsa gevşeyince çok sevimli oluyordu. Ben de kontrol delisi olsaydım André'nin etrafına ördüğü duvar onu daha da sarardı. Konuşmaktan çok, izler ve ne gevşer ne de içini dökerdi. Benim bakışlarım altında kendine daha az hâkim gibiydi. Ben değildim. Ondan hoşlanıyordum ama hayallerimi onun için çok büyük buluyordum. Bu düşüncem ilişkimizdeki tüm belirsizlikleri ortadan kaldırıyordu, her ne kadar birbirimize değdiğimizde yanakları kıpkırmızı olsa da.

Madrina çalışma ciddiyetinden dolayı genç adama saygı duyardı. Tanrı biliyor, hancı kadın tarafından kutsanmak ender görülür bir şeydi. Bu yüzden bizi çok rahatsız eden bir patavatsızlıkla, birkaç yıl içinde benimle uçup gitmek isterse kendisine para ödemek zorunda kalacağı şakasını yapardı. Evet, Madrina her şeyi paraya dönüştürürdü. Ona ait olmayanları bile. Sık sık, odamızın penceresinden onu dinlerdim. Her türden insanı ağırlardı; işçisi, ninesi, ergeni, fahişesi ve her

T.me/Cinciva

zaman bundan bir şeyler elde etmeye çalışırdı. Geldiği mertebeye tesadüfen erişmemişti, açgözlüydü Madrina. Öte yandan, onun kalbini kazanırsan...

Sevgisinin ve güveninin ilk işaretlerini alabilmek adına, ne kadar cesur küçük eller olduğumuzu kanıtlamak aylar sürdü. Demir yumruğun kadife eldiven giymesi uzun zaman aldı. Bu kadın o kadar yırtıktı ki! Askerdi, huysuz ve hiddetliydi, hızlı ve acımasızdı. Hâlbuki hareketlerinin her biri, içinde var olan ve göstermeye hazır olduğu saygı, iyilik ve kardeşlik duygularını sergiliyordu. Dobraydı ama tümüyle gizemliydi ve minik işletmesini büyük bir beceriyle yönetiyordu. Dört kedisi, bir muhabbet kuşu, renkli ve konuşan başka bir kuşu, bir de çoban köpeği vardı. Bu hayvan topluluğu, şanslı karının tek başına sahip olduğu yirmi beş metrekareyi işgal ediyordu. Hiçbir kiracısının yemeği kaçırmasına izin vermezdi. Bu esnetilmez bir kuraldı. Nedenini merak ederdim. Bir öğünü atlamak, kimsenin öğleden sonra dikiş dikmesine engel olmamıştı.

Madrina yemek sonrası şekerlemenin erdemlerini her zaman savunan biri olduğu için iş iki otuzdan önce başlamazdı.

Üstlendiği yedek annelik rolüyle, iyi uyumadığımızdan ve Leonor'un yeteri kadar dışarı çıkmadığından endişeleniyordu. O kadar kaygılandı ki Leonor'u ikinci kattaki Garré'nin oğluyla tanıştırmak için her şeyi yaptı. Genç adam geldiğimizden beri Carmen ve bana iyi davranıyordu. Binanın önüne tebeşirle, sayıları hayvan şeklinde olan bir seksek alanı çizmişti. Bize elma verir ve fileyle nasıl kılık değiştireceğimizi gösterirdi. Ama

T.me/Cinciva

Leonor hep yukarıya tıkılmış hâlde tamirat yaptığı için Madrina karşılaşmalarını sağlamak adına hileye başvuracaktı:

"Roberto, bugün bacaklarım iki elektrik direği kadar hantal. Bunu benim için beşinci kat, sağdaki daireye götür lütfen ve kızdan, Leonor'dan, indirim pazarından alınacakların listesini almadan inme. Listeyi hazırlarken de sabretmen için sana kahve ikram etsin! Haydi!"

On beş çekingen dakika sonra aşağı geldiler; tenleri şeker pembesi, gözleri sanki buğulu, yüzlerinde aşkın fark ettirmeden uyandırdığı o lezzetli ve aynı zamanda duygu dolu gülümseme. Odamızın önünde saatlerce konuşurlardı ve utangaç hâlleri sabrımı yitirmeme neden olurdu. Kulağım oda kapısına yapışık onları dinlerken kelimelerinin ritmiyle, bir pembe dizi izliyormuş gibi ürperir, titrerdim. İlk öpüşmeleri çok uzun zaman sonra geldi. Ama ardından çabucak arayı kapattılar. Kusursuz ablamız odaya gün ağarırken parmak uçlarına basarak girerdi, Carmen ve ben de onu duymamış gibi yapardık. Artık yaşına uygun endişeler taşıdığını gördüğümüzden daha az suçluluk duyardık.

Garré'nin oğlunu tanıyorsun canım. O, *tío* Roberto. Evet, evet, ablamın ilki ve sonuncusu oldu. Aralıksız. Ruh eşinin ne olduğunu biliyor musun? Altmış yıl boyunca tutkulu bir şekilde aşkını ve fikirlerini paylaşacağı adamı sadece üç kat altında bulan kızın hikâyesine filmlerde bile inanılmaz! Binadaki üçüncü yılımızda birbirlerini sevdiler ve iki yıl sonra da evlendiler. Düğünden sonra taşındılar ve Carmen'i de yanlarına

T.me/Cinciva

aldılar. Ben ise çok karmaşıktım. Çok kızgındım. Yönetilemez... Bilmek istiyordum. Her şeyi bilmek. Anlayamadığım kurallarımızın başında ise suskunluk yasası geliyordu. On beş yaşındayken bütün bunları anlamak için çok gençtim. Ama büyürken de aynı yanlışları yaptım. Korumak için gizledim, yalan söyledim; daha doğrusu, koruduğumu düşünerek gizledim. Tekrar başladım. O zamanlar, sorularıma verilen cevapların belirsizliğini dikkate alınmama olarak algılıyordum. Madrina bile hikâyem hakkında benden daha fazla şey biliyor gibiydi. Gerçi her şeye nasıl dâhil olduğuna bakılırsa, bu pek de zor sayılmazdı. Belki biraz da basiretliydi. Ya da ben, düşündüğümden daha az zekiydim. Ne zaman genç bir adam beni biraz heyecanlandıracak olsa müsaade etmezdi:

"O olmaz. Çok gençsin. Bir de o herkese uçkur çözüyor, aklından bile geçirme."

Mahallenin dışında Fransız kızı oynamaya gittiğimde onunla karşılaşırsam, beni hemen geri getirirdi.

"Aklına bile getirme tatlım!"

Büyüleyiciydi ve de can sıkıcı.

İlk regl olduğum gün okuldaydım. On bir buçuk yaşındaydım. Eve dönmek için kaçtım, zorlukla koşuyordum. Ağrı korkuyla birleşerek arttı, çünkü neler olduğundan habersizdim. Tuvalet kâğıdıyla bir şeyler yapmıştım, böylece aşağılanmaktan kurtulmuştum, binanın girişinde Madrina ile karşılaştığımdaysa rengim solmuş bir hâlde olmalıyım. Cadı karı tek kelime etmeden beni kolumdan tuttuğu gibi evine götürdü ve aynı hararetle oturttu.

T.me/Cinciva

"Kadınlar ayda bir bu haltı yaşarlar. Bu bir hastalık değil, ciddi bir şey yok. Sadece, şu andan itibaren çiçeğinle ne yaptığına dikkat etmen gerekeceği anlamına geliyor, yoksa gebe kalabilirsin."

Bir çekmeceyi açıp beyaz kumaş parçaları çıkardı. Birini aldı, kalanları bana verdi. Külotunu indirirken de ekledi:

"İşte böyle koyarsın ve kirlenince de yıkarsın. Biraz beceri gerek. Yedeklerin de tükenmez değil."

Az önce kullandığı bezi bana verdi, açıklamasını bitirirken giyindi. Dolambaçsız şekilde:

"Hadi, çık şimdi yukarı, alıştırma yap."

Ablamın, aramızdaki utangaçlık ve uyumsuzluğa rağmen beni bu şoka hazırlamış olmasını, Madrina'nın karşısında kediciğimi sergilediğim on iki saniyelik sunuma yeğlerdim. Leonor'un kendine özgü inceliği vardı. İlişkimiz dramatik şekilde kötüye gitmiş olsa da onun ve Roberto'nun beni de yanlarında götürmesini isterdim. Ben de isterdim duygularıma hâkim olmayı. Keşke daha az kibirli davranıp onun yanında kalmak istediğimi söylemeye cesaret etseydim. Keşke beni olduğum gibi kabul etseydi. Onun güven verici bulduğu şeyler bana hayal kurdurtmadı: Bir iş. Bir koca. Sorumluluk bilinci. Vahşi bir at, toynaklarının bakımlı olup olmamasından endişe duyar mı? Leonor, o zamana kadar ne Carmen'in ne de benim duygularımızı veya kişiliğimizi önemsemişti. Kendine yüklediği görev, hizaya gelmemizle sınırlıydı. Onun için çalışkan, temiz, iyi huylu ve dakik olmamız; mutlu ve bilinçli çocuklar olmamızdan çok daha önemliydi.

T.me/Cinciva

Leonor gittikten birkaç hafta sonra pusulamı şaşırmıştım. Kaçak sigara satıyor, dükkânlardan makyaj malzemesi ve çarşıdan kıyafet çalıyordum. Artık binanın ortak kullanım alanlarının temizliğine katılmıyor, dikiş siparişlerini zamanında teslim etmiyordum. Madrina beni doğru yola sokmak için gece gündüz hafiyelik yapıyordu. Sanırım onun da benden vazgeçip geçmeyeceğini anlamaya çalışıyordum. On beş yaşındaki her çocuk gibi benim de bir çerçeveye ihtiyacım vardı. Benimki çok fazla söylenmemiş şeyden dolayı çatlaklarla doluydu. Leonor benim sorumluluk almamı istemişti. Iskaladı.

Kardeşlerim gemiyi terk eder etmez tam zamanlı dikiş dikmek için okulu bıraktım. Madrina on sekiz yaşıma kadar akşamları ve hafta sonları çalışıp eğitimime devam etmemi önermişti. Başlarda bu iyi niyetli teklifi kabul etmiş olsam da pek uzun sürmedi. Bu sıradan ve tekdüze yaşamdan boğulmaya başlamıştım. Başka bir yere gitme fikri aklımı kurcalıyordu. Hayallerim sokaktaki ilanların arasında dolaşıyordu. Almanlara karşı savaşın sonu yaklaşıyordu ve özgürlük rayihası yeniden duyulmaya başlamıştı. Yeniden ayrılmayı düşlemem için elime yeni bir kitabın düşmesi yeterliydi. Gitmek, evet ama nereye? Daha fazla para biriktirmeye başlamalıydım ve planımı hayata geçirmeden önce üstünde daha da titizlikle çalışmalıydım. Bunun için okulu bırakıp tam zamanlı çalışmaya karar verdim. İl-la-ki uyum sağlamak gerektiğini söyleyen İspanyollara daha fazla katlanamayacaktım. Ne demek uyum sağlamak? Onlara uyum sağlaması gereken biz, kimiz? Biz de onlar gibi

T.me/Cinciva

et, kan ve kemikten değil miyiz? Tanrı'mız bile aynı. Birbirimize söyleyebileceğimiz neredeyse hiçbir şey yok, çünkü çok benzeşiyoruz! Onların dilini onlardan daha iyi konuşuyor ve yazıyordum fakat mümkün olduğunca az görülmek ve duyulmak için küçülmek zorunda mı kalacaktım? Kesinlikle hayır. Madem Fransa bizi istemiyordu ve artık elimde bir "biz" kalmamıştı, gerekli parayı topladığım anda Rita Monpean Carreras'a veda edeceğime dair yemin ettim. Joséphine Blanc olacaktım. Joséphine Blanc, tamamen Fransız kökenli olacaktı; buradaki herkes gibi. Joséphine gibi tatlı bir isim, ateşli mizacımı dindirip beni Fransızlaştıracaktı.

Yanıma hiçbir şey almam. Sadece madalyonum, anahtar ve birkaç kıyafet. Annemle babam beni ablama emanet etmişti, o da beni Madrina'ya emanet etti. Anneannem ve dedem beni Tanrı'ya emanet etmişti, en azından o hâlâ oradaydı. Gerçi şu an pek de yanımdaymış gibi hissetmiyorum ama yine de kendimi ona emanet etsem fena olmaz. Bu yüzden madalyonumdan ayrılmamaya karar verdim. Benimkilerle veya geçmişimle bağlantımı koparmamak için değil. Değerli bir şey olduğunu düşündüğüm için de değil, bu konuda hayal kırıklığına daha önceleri onu satmak istediğimde uğramıştım zaten. Hayır, sadece yalnızlık hissetmemek için onu bir tılsım gibi saklayacaktım. Her şeyi terk ederdim, böylece nereden geldiğim ya da kim olduğum hakkında hiçbir şey beni ele veremezdi. Daha çok da önceden kim olduğum hakkında... Aslında görüyorsun, madalyonu ve paslı anahtarı taşıyan zinciri sakladım. Yalnızlığa karşı madalyonumu ve geleceğe

T.me/Cinciva

erişmeme hiçbir şeyin engel olmaması için anahtarımı. Nasıl bir gelecek olduğu önemli değil. Güzel bir gelecek. Benim parlak geleceğim. Sonunda zaferle çıktığım bir gelecek. Onlar gibi değil. Benim anahtarım vardı. Zaten cesur ruhum, ihtiyaç duyabileceğim kadar çok başka anahtar da üretirdi ki hiçbir kapı yoluma devam etmeme engel olmasın.

T.me/Cinciva

3.

Şiir Defteri

Bu büyü kitabını açıp yeniden okurken kalp atışımı midemde hissediyorum. İçindeki bazı şiirlerin erotizmi beni, onun şifonyerdeki yeri konusunda tereddüde düşürüyor. Ama bu uzun sürmüyor. Nihayetinde aşk şiirleri. Sen de Nina'ya Kutsal Ruh marifetiyle sahip olmadın bildiğim kadarıyla. Bu çekmecede bir sürü ıvır zıvır var, hepsini unut; liçi çekirdeğini, bileziği, saç tutamını, gitar tellerini ve diğerlerini. Kadınlığımın doğuşunun ve en büyük aşkımın tanığı olan bu defter hepsinden öte.

Rafael'le ilk karşılaştığımda mideme kramplar girmişti. O zamanlar her şeyi daha yeni terk etmişim. Her şeye açım. Yaşam, bana aitmiş gibi geliyor ama tek kelime etmeden ayrılmış olmaktan dolayı vicdanım rahat değil. Bir de nereden başlayacağımı bilmiyorum.

Rafael bir bistronun çıkışında beliriyor. Sigara yakmak için duruyor. Ayaklarına bakıyor, fırsattan istifade ben de ona bakıyorum. Eyvah! Toulouse Garı'nın önünde kaldırımda oturan beni zavallı biri sanacak. Öyleydim de. Çünkü en ucuz bileti almış, Narbonne'dan buraya

T.me/Cinciva

tüm yolu ayakta gelmiştim. Ayağa kalkıyorum. Sırf, kafasını kaldırırsa beni görmesin diye. Veya tam da beni görsün diye, bilmiyorum. Kafamın içinde tekrarlıyorum: *Gel, gel, gel, bana gel.* Yaklaşmaya cesaret edemediğim için bütün umudum telepatide. O, fazla biri: Fazla yakışıklı. Fazla erkeksi. Fazla kendinden emin. Fazla kibirli. Ona ulaşma cesaretini kendimde bulamayacağım kadar fazla her şeyi. Bana gülümsüyor. Gözlerimi indiriyorum. Ne salağım! Neyse ki bu, onun cesaretini kırmıyor. Hareketlerimden, nereye gideceğimi bilmeden dikildiğimi tahmin etmiş olmalı. Kendime çekidüzen vermeliyim. Çabuk, çabuk, çabuk. Karşıdan karşıya geçiyor.

"Mucho gusto señorita. Puedo ayudarle?"

"İspanyolca bilmiyorum, üzgünüm."

"En serio?"

Cevap vermiyorum. Joséphine Blanc, *En serio*, ne demek bilmiyor.

"Aa, üzgünüm! Oysa yemin edebilirdim sizin..."

"Yo, sorun değil."

"Memnun oldum. Rafael," diyor elini uzatırken.

"Joséphine."

"Joséphine, ne güzel isim!"

"Teşekkürler."

Of, hayır ya! Belli ki şans eseri, beni kendime, yurduma geri döndüren biriyle karşılaşıyorum; zira bu aksanıyla Endülüs köklerini üstünde bir tabela gibi taşıyor âdeta. Kesinlikle her yerdeler. Özgür kalmaktan mı bahsediyorduk? İşte, yeni şehvetler doğurarak beni tekrardan yakalayan İspanya! Ve ben buna engel olmuyorum bile. Olmam da. Hayat, hayatıma yeni geldi. Bu

T.me/Cinciva

bir ilk. Tüm bedenim arzumu ve merakımı haykırıyor. Karmakarışığım ve bu ayan beyan ortada. Toparlanıyorum. Bir yandan mesafemi korurken diğer yandan beni gerçek bir Fransız kadını yapacak şeyleri hatırlamaya çalışıyorum. Çok ölçülü, biraz bağnaz, biraz memnuniyetsiz görünmeliyim yoksa yeni kimliğime bağlı kalamam. Fevriliğim ve patavatsızlığım rafa kalkmalı! Saint-Just sofularıyla beş yıl okuduktan sonra bu kendiliğinden olur zaten, bu konuda temelim sağlam. Yeniden odaklan Rita, bu belki de kaderin bir cilvesi. Sakin, sakin, sakin.

Buradayım. Bakışlarımı ona çevirmek Mulhacén Dağı'nın zirvesine tırmanmaktan daha zor geliyor, ama çekinmiyorum. Ruhunu yakalamak için gözlerinin içine bakacağım; şayet çok küçük, çok genç ve çok zayıfsa onu tekrar suya bırakırım. Aman Tanrım, gözlerini benden hiç ayırmıyor. Kalbim ve midem hız trenine binmiş gibi hoplayıp zıplıyor; adrenalinden titriyor, kendimden geçiyor ve sarhoş oluyorum. Hadi kızım; devam, devam, devam! Olanaksız. *La Pietà** gibi kaskatıyım. Utangaçlığımı yenmeye çalışmıyorum bile, tüm çarelerimi ele geçirdi. İşte bu kadar! Gerçek bir Fransız ucube mi oldum yoksa? Utanç verici.

"Toulouse'u bilir misin? Şehrin en iyi rehberiyle bir tur atmak ister misin?" diye soruyor Rafael.

"Neden olmasın! Buraları hiç bilmiyorum. Narbonne'luyum, yeni geldim."

---

* Ünlü Rönesans heykeltıraşı Michelangelo'nun başyapıtlarından bir tanesidir. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Rafael hızlı yürüyor. Yüzünde sevecen bir gülümseme, ayak uydurabilmem için elimi yakaladı; onaylamama fırsat bile vermedi. Bunu da beğendim. Saygılı ama girişken. Bir adam yani. Hakikisinden. Teni tenime her değdiğinde bayılacak gibi oluyorum. Başka şeye odaklanmaya çalışıyorum ama yapacak bir şey yok. Çılgın bir rüzgâr şehri esir aldı. Ya da elinin içindeki elimin yarattığı etkiyle her şey havada uçuşuyordu.

Güney rüzgârı belimizi büküyor, yürüyüşümüzü yavaşlatıyor. Ona direnseк de birbirine dolanmış ellerimizi çözmeye çalışıyor. Yine, izin ister gibi ama cevabımın gelmesini de beklemeyen sevecen bakışlarla. Sadece yirmi dakikadır bu hâlde yürüyor olsak da parmakları benimkilerden ayrıldığında, bir uzvumu koparmışlar gibi hissediyorum. O sırada görevi, güçlü kolu devralıyor; uzuyor ve arkama dolanıyor. Eli omzumu kavrıyor ve iki beden, Aiolos'a* karşı bir kalkan oluşturuyoruz. Yaşadığımı hissediyorum. Tam anlamıyla yaşamak! Bir yabancının kollarında, bilmediğim bir şehirde yalnızım; korkmuyorum. Bu karşılaşmanın, sonu nasıl olursa olsun gerçekleşmesi gerekiyordu, bundan eminim. O kadar doğal ki. Önceden yazılmıştı.

Rafael'in iki yıldan beri tanıdığı şehri ben de keşfediyorum. O da bir sığınmacı. Dünyasını, bizim dünyamızı mahveden savaş hakkında hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranıyorum. Onu dikkatle dinliyorum, duygularımı saklıyorum, bazen de şaşırmış gibi yapıyorum.

* Yunan mitolojisinde rüzgâr tanrısı. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Zaman zaman, küçük yalanlarımı anında çözüyormuş ve bununla eğleniyormuş gibi geliyor bana. Mümkün değil, Fransız aksanım mükemmel ve fark edilmesin diye Madrina gibi az konuşuyorum. Yapmamızı istediği gibi fazla tepki göstermiyorum. Öğleden sonramız, yaşadığı yerin ziyaret edilmesiyle noktalanıyor. Rafael, sanatçılar iştirakinde bir oda kiralamış. Olağanüstü. Zemin katta Almanlar yaşıyor. Bir ressam, bir yönetmen ve iki roman yazarı; çalışmalarını mabet sessizliği içinde sürdürüyorlar. Birinci katta, her yönden İtalyanca haykırılıyor. Bir çift kadın heykeltıraş, bir marangoz, bir oyun yazarı, bir dansçı, bir klasik İtalyan tiyatrosu eleştirmeni ve bir şarkıcı arasındaki bağrış çağrış... Evin ikinci katındaysa renkli İspanyollar bıkıp usanmadan küfürleşiyorlar.

Hüznün eli yapışıyor aniden boğazıma. Binayı düşünüyorum. Burası oraya benziyor. Oradan bezmiştim ama şimdi yan kapı olduğunu hayal ediyorum. Ben de Rafael'i kendi küçük dünyama sürükleyip tıpkı onun kendininkiyle duyduğu gibi gurur duymak isterim. Fakat iş işten geçti. Bu topluluk bir aldatmaca. Dışarısı hep aynı. Dışarıda, yabancıya düşmanlar. Rafael'in yaşadığı yerde herkes birbirine saygı duyuyorsa bile bu gerçek değil. Duvarların arasındaki kanunlar, sokağın kanunu veya evrensel kanunlarla bir değil; bu da özgürlük değil. Özgürlük, içeride ve dışarıda kendin olmaktır.

Rafael ile tanıştığımız günün gecesini sohbet ederek geçiriyoruz. İki güvercininin eve dönmesiyle muhabbetimiz yarıda kalıyor.

T.me/Cinciva

"Hari, Mata; bugün gökyüzümün alacakaranlığını aydınlatan kişiyle tanıştırayım sizi! Adı Joséphine. Joséphine, bunlar Mata ile Hari."

Kuşların bacaklarındaki küçük metal bilezikleri çıkarıp cebine koyarken bir yandan da kendi hikâyemi anlatmam için ısrar ediyor. Ona annemle babamın bir kazada öldüğünü ve geride hiçbir şeyim kalmadığı için her şeyi terk ettiğimi söylüyorum. Özet geçiyorum. Üstelemiyor. Bana, kendi insanlarından ve bombardımandan sonra sadece külleri kalmış köyünden söz ediyor. İspanya'dan, o topraklara yabancıymışım gibi bahsediyor. Hoşuma gidiyor. Ülkemizi öve öve bitiremiyor. Hikâyesini süslemek için anılarına başvururken bilmeden beni perişan ediyor, o anılar aynı zamanda benimkiler de. Oradaki camcılık yaşamından, müşterileriyle bitmek bilmeyen pazarlıklardan, trampadan, küçük yardımlaşmalardan söz ediyor. Bir de buradaki camcılık hayatından, pervasız isteklerden ve Fransızların ona karşı kabalıklarından bahsediyor. Bütün gün gitar çalıp şiir yazmayı çok istiyor ama insanın karnını doyurması gerekiyor.

Her şeyi anlatmıyor. Hissediyorum. Sıkça duraksaması da bunu doğruluyor. Kendim bile bir yalan rüzgârına kapılmışken onu nasıl suçlayabilirim ki? Konuşurken gitarını eline alıyor. Artık ne dediğini duyamıyorum. Düşünmeden bastığı her akor, gömdüğüm her şeyi geri çıkarıyor. Özlem. Ölümcül özlem... Benimkilere, ülkeme, artık olmayan tüm o yaşama. Bu müziği duymak istemiyorum. Geçmişimdeki o küçük

T.me/Cinciva

kızı avutacak gücüm yok. Tek yapabileceğim, yaşamayı becermek için onu gömmek.

Kendimi ağlamamak için zorlarken, ona sokuluyorum ve gitarın tellerini susturuyorum. Rafael bu hareketimi öpüşmeye davet olarak algılıyor. Hayatın bana yaşattığı en harika yanlış anlama, en sıra dışı ve en hoş kaza. Direnmiyorum, teslim oluyorum, her şeye hazırım. Önce öpmelerine, ardından okşamalarına ve sonrasında da bedenimi bir ipek gibi saran bütün varlığına yenik düşüyorum. Bu, bir ilk sefere benzemiyor. Ondan da öte, bedenlerimizin böyle bir ahengi yakalamak için bıkmadan tekrarladığı bir koreografi sanki. Dansımız; tenlerimiz birbirini hissederek usulca ehlileştikçe, hazların en kutsal ve en gizemlisini doğuruyor. Sezgilerimiz ve aynı anda karşılıklı hissettiklerimiz, tek vücut olduğumuz bu yolculukta bize rehberlik ediyor. Bu ruhani temaşayı sadece vahşi soluklanmalarımız duraksatıyor. Görüntü hiç de alışılmış değil gerçi, ama iyi ki de değil! Hiçbir davranış uygunsuz değildir, değil mi? Yeter ki ortak bir iradeyle, sevgi ve güven içinde yapılsın. Elbette beni beğensin istiyorum. Ama her şeyden önce kendimi izliyorum; başkalaşan, şaşkın ve çok daha fazlasını öğrenmeye aç olan kendimi. Yalnızca onu memnun etmeye çalışmıyorum, aynı zamanda büyüyen şehvetime de odaklanıyorum. İşte bu yüzden bu ilk sefer harika.

Ertesi sabah gözlerimi açtığımda, Rafael'i şefkatli bakışlarla yanımda otururken buluyorum. Derme çatma ocaktaki kahvenin dumanı tütüyor, sobada da

T.me/Cinciva

ekmek kızarıyor. Bu adamı takip edip kendimi ona bu kadar çabuk teslim etmemin saçmalık olduğu düşüncesi geçiyor bir an aklımdan. İki saniyeden az sürüyor. İçimdeki bir şey burada ne yaptığımın yeterince farkında. Sahnede oynanan şey malumun ilamı.

Dudakları meyan tadında. Rafael her zaman gergin olduğu için zamanını meyan çubuğu kemirmekle geçirir. Birinci kattaki Kalabriyalının stokları tükenince de botanik bahçesindeki gezilerimizde topladığı yabani rezene dallarına yönelir. Rafael neredeyse şehirdeki bütün İspanyolları tanıyor. Benim hakkımda, anlamamam gereken güzel sözler söylediği zaman utandığım belli olmasın diye ortamdan kaçıyorum ve her şeyi de anlamıyorum. Bazen, onun özgürlüğü olduğumu, Tanrı'nın nihayet nefes alması için gönderdiği ciğerleri ve dünyanın tamamen berbat bir yere dönüşmediğini görmesi için gözleri olduğumu söylüyor. Benim içinse aynı şey geçerli değil. Joséphine Blanc olduğumdan beri her şey değişiyor ve gün geçtikçe insanlık bana bir o kadar nefret edilesi görünüyor. Rafael'i sevmem bir şeyi değiştirmiyor. Mağazalarda iyi karşılanıyorum, uygun bir maaşla örücülük işinde çalışıyorum ve etrafımdakilerin göçmenler hakkında ileri geri konuşmalarını duyuyorum. Saçmalıklarını dinliyor ve onaylıyor gibi başımı sallıyorum. İçim kabarıyor, köpürüyorum ama her şey içeride kalıyor ve beni boğuyor. Söyledikleri yanlış. Bu haksızlık. Bunu dile getirmek foyamı ortaya çıkarır. Var olma özgürlüğümü kazandım, ancak ifade özgürlüğüm kimlik değiştirmemle birlikte yok oldu. Bir çıkmazdayım. Patlamadan önce bundan kurtulmalıyım. Rafael

T.me/Cinciva

öğrenmeli. Ben de her şeyi bilmek istiyorum. Bu sırlar romantizminden bıktım artık. Bundan böyle birbirimize karşı şeffaf olmamızı istiyorum; Rafael ile on aydır paylaştığımız odaya, odamıza girer girmez Rita olmak. Eşiği aşar aşmaz da dış dünyayla yüzleşmek için Joséphine olmak. Belki de doğru seçim bu.

"Kediciğim, gerçekten başka bir kediyi senin köpek olduğuna inandırabileceğini mi sandın? Kuş olsan bir kediyi senin köpek olduğuna inandırabilirsin. Ancak aynı familyadan iki varlık karşılaştığında, ne kadar farklı olurlarsa olsunlar, birbirlerini hemen tanırlar. Yalanın nedenlerini tahmin ettim. Tanınma ve kabul görme ihtiyacını hissettim, ben de '-miş gibi' davrandım. Ancak birbirimizi sevdiysek bu, rastlantı değil. Ben senin yuvan oldum, sen de benim. Birbirimize sürgünden beri eksikliğini hissettiğimiz aşktan fazlasını verdik; yepyeni bir başlangıç, bir nirengi noktası ve bir tutunma dalı. Yuvamıza kavuşacağız, gerçek olanına, sana söz veriyorum kediciğim ve İspanya'yı mutlu çocuklarla yeniden dolduracağız. Bu nedenle bir ay sonra bir süreliğine ayrılıyorum. Gidiş-dönüş. Miguel ve Pascual da benimle geliyor. Açlıktan ölmek üzere olan gerillalara erzak götürüyoruz. Orospu çocuğunun rejimini devirmek için güce ihtiyaçları var. Bir suikast hazırlanıyor. Vardığımızda bir toplantı yapacağız, ardından gerillalar için birkaç şey düzenleyeceğiz ve iki, bilemedin üç hafta sonra beni tekrar öpebileceksin."

Rafael alelade bir sürgün değil. O bir kaçak. Bir irtibatçı. Bağlantı kuran anlamına gelir. İrtibatçıların sayısı azdır ve özenle seçilirler. Görev adamıdırlar. Kimileri

T.me/Cinciva

ülkeyi terk etmemek için gerilla oldu. Rafael ise Franco karşıtı gerillaya yardım etmek için Fransa'dan her türlü malın taşınmasına katkıda bulunuyor. Bana, mektup ve yiyecek taşıdıklarından söz ediyor ama yatağımızın altında esrarengiz bir şekilde beliren ve kaybolan bazı silah parçalarına rastladım. Bu konuda soru sormak beni de konuşmaya mecbur bırakacaktı, onun için şimdiye kadar sessiz kaldım.

Bir irtibatçı aynı zamanda bir istihbarat ajanıdır. Yani güvercin beslemek basit bir eğlence değil. Franco İspanya'daki tüm haberleşmeyi kontrol ediyor, bu da gerillanın hareket kabiliyetini yavaşlatıyor. Asiler de ablukayı birkaç kıvrak taklayla aşmaya çalışıyor. Savaş yeraltında devam ediyor. Özellikle de yeraltı gazetelerinin olan bitene dair yazdıklarıyla. Ve bunlar hiç hoş değil. İspanyollar savaşın sonundan beri sefalet içinde yaşıyor. Annem ve babam belki de tamamen haksız değildi. En azından burada karnımız doyuyor, yani neredeyse.

Rafael, El Caudillo'yu üç kez devirmeyi denediğimizi anlatıyor. Her seferinde çok yaklaşılmış. Fransa'da gazeteler hiçbir şey yazmadı. Ayrıca Franco, süper gücünün dünya nezdindeki imajını zedelememek için bilgi saklıyor. Ama benim yakışıklı boğamın neler yapabildiğini bilmiyor. Rafael, noksanlarına rağmen yarışa katılan birinin kararlılığına sahip. Boyun eğmeyen kurbanların öfkesini taşıyor. O, kanıtlayacak hiçbir şeyi olmayan bir isyankâr; yine de olgunlaşmış ve geçmiş eylemlerinin sonuçlarını tartmış bir atılgan. Artık, türünün en kötü örneklerini bile korumak için

T.me/Cinciva

hareket ediyor çünkü kimsenin doğuştan kötü olmadığını varsayıyor. Olaylara bakış açısıyla öfkemi dindiriyor. Franco'yu kendi ellerimle öldürebilirim ama Rafael onun hapse girmesini yeğler. Zorba olan benim. Ölçülü olan o. Dış görünüşlerimizden tam tersi zannedilebilir. Davut ve Golyat gibiyiz: Sıskalığım şeffaflık sınırlarını zorlarken onun tonozları çok sağlam. Boynunu yere doğru esneterek bana yardımcı olmaya çalışsa da dudaklarına erişmek için parmaklarımın ucunun ucunda durmam gerekiyor. Bu da onu güldürüyor. Her seferinde işi kolaylaştırmak için beni kaldırıyor. Ben de ağırlığıma dayanmasına yardımcı olmak için, ayaklarını ağaca dolayan küçük bir maymun gibi yapıyorum. Gerçi denese, Rafael beni sadece küçük parmağıyla bile taşıyabilir.

Seviyorum. Seviliyorum. Korunuyorum ve gitgide başka hiçbir şeye ihtiyacım olmadığını anlıyorum.

* * *

Gideli on dört gün oldu bile. Yüce Meryem! Ne durumdalar acaba? Dünden beri her dört saatte bir, Ullrich'e, haber gelirse bana ıslık çalmasını söylemek için aşağı kata iniyorum. Mata ve Hari, Alman hayranı olmalılar; Ullrich çağırdığında hemen geliyorlar. Onlarla anlaşan tek kişi o. Elbette Rafael dışında. Çok tavırlılar ama nedense ona saygı duyuyorlar. Bana gelince, Mata ve Hari'yi kendime asla ısındıramadım. Hâlbuki Rafael'in elleri, onları da beni de okşamak için hayli elverişli ama onlar bu şekilde algılamıyor. Hiç bıkmadan görmezden

T.me/Cinciva

geliyorlar beni, bana her zaman birinin çöpü olabileceğimizi hatırlatıyorlar.

Gözümü kırpmadan geçen üçüncü gece. Şiir defterinde hakkımızda yazdığı güzel şeyleri buluyorum. Son sayfaları okuduğumda görüyorum, bizim için öyle güzel bir gelecek hayal ediyor ki! O kadar iyimser ki!.. Geleceğimizin uyanıkken görülen bir rüya olması için her şeyi yapmaya hazır. Kendi kendime deli olduğunu düşünüyorum ve onda sevdiğim şey de bu. İmkânsızı hedefleyerek en azından harikaya ulaşabiliriz. Saint-Sernin Bazilikası'nın tıpkı midemi deşen kaygı gibi bulutları delmesini izliyorum. Bina geliyor aklıma. Savaşmak için giden ve bir daha geri dönmeyen komşularımı düşünüyorum. Hiçbiri Rafael kadar yapılı değildi, bu yüzden kıyaslama yapılamaz ama yine de düşünüyorum. Haberleşemediğimiz zaman hemen geriliriz. Endişelenmemem gerektiğini, yolunun uzun ve trenlerin seyrek olduğunu biliyorum ama özlem tüm mantığımın önüne geçiyor. Rafael, sevgisi ve enerjisiyle doldurmadığında gövdem ne kadar da boş!

Onunla her şey mümkün görünüyor. Yine hayallere dalıyorum. Eskiden en sevdiğim uğraşlarımdan biriydi: bir banka oturup kendimi yoldan geçenlerden esinlendiğim hayallerin kollarına bırakmak. İspanya'yı terk ettikten sonra bunu yapmayı bıraktım. Bir parçam orada kalmıştı. O hayalci ve hoppa kız çocuğu peşimden gelmemişti. Pireneler'de kaybolmuş olmalı. Üzüntüyle terk etmiştim onu. Açıklama yapmadan... Tek bildiğim, onu hayatta tutmanın acıyı da canlı tutacağıydı. Seçimimi iyi yapmak zorundaydım.

T.me/Cinciva

Rafael'in annesi Pepita'ya sığındığım anlarda rastlıyorum bazen o kız çocuğuna. Pepita onu iyi tanır, neler hissettiğini anlar, öpüp koklar ve böylece yeniden can verir. Onu sorgulamak için geçmişe götürmesini, ona merhamet göstermesini ve sonunda gözyaşlarına boğulduğumda dakikalarca sımsıkı kollarına almasını seviyorum. Şefkati ve geçmişte kalmış savaşçılığı arasında dünyalar var. Bu küçük fare, Pepita; cephedeymiş. Omzunda tüfek, bir metre elli beş santim boyu ve elli kilo ağırlığıyla koca bir maço ve testosteron âleminde boy göstermiş. Görülmeye değer! Yaralandıktan sonra Cumhuriyetçi Gençlik Bürosu sekreteri olmuş ve dediğine göre kıçını kurtarmak için kaçmak zorunda kalmış. İnsanların içlerini okuyor ve sonrasında ya merhem oluyor onları canlandırmak için ya da ateş oluyor cayır cayır yakmak için. Benim için ise o, merhemlerin en yumuşağı. Birbirimize kulak veririz. Seni konuşmaya, teslim olmaya hatta içini boşaltmaya teşvik ediyorsa direnmeye gerek yoktur. Seni ele geçirir. Seni keşfeder. Ama itip kakmadan. Çünkü "İnsanın sırtındaki gereksiz yüklerden kurtulması iyi hissettirir, bağırsaklar temizlenir". Kendimi koyveririm, zira iyiliğimi istediğini biliyorum: Arkama geçip *churros** hamurunu karıştırmak için elimi tutuşundan. Rafael'in asla yemediğini bildiği hâlde, sırf ben bayıldığım için sahanlığa bıraktığı haftalık erzak sepetine çikolatalı *mantecados* koymasından.

Pepita ile ilk karşılaşmamız da işte o sahanlıktaydı. Sadece iki ay önce olmasına rağmen çok daha uzak

* Bir tür kızarmış hamur tatlısı. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

görünüyor. Rafael henüz çıkmıştı; kapıya vurulunca, bir şey unuttuğunu düşünerek koştum. Üstümde basit bir gecelik, elimde kahve ve darmadağın saçlarımla karşısına çıktığımda nutkum tutulmuştu; o ise bağırıyordu:

*"Tu vieja mamá volvió de su viaje, mi azucar!"**

Oğluyla sadece kahvesini paylaşmadığım her hâlimden belli oluyordu. Rafael'e o yeşim bakışları veren de şüphesiz oydu. Beni tepeden tırnağa, tırnaktan tepeye süzerken işleme müdahale etmek için ağzımı açtım, elimi uzattım.

"Joséphine. Tanıştığıma sevindim."

"Sevindim mi dedin?" dedi bozuk aksanıyla, "Hıhh... *Mi amor, por favor!*"**

Önceden kimse, kibir ve fütursuzlukla sergilediğim Fransız kızı kılığıma şüpheyle yaklaşmamıştı. Kendimi ifşa etmeye karar vermeme neden olan bu olayın ardından, Rafael'le konuştuğum ve onun da bu oyuna hiçbir zaman kanmadığını itiraf ettiği o meşhur akşam yaşandı. Bir anne, oğlunu korumak isterse bunu cümlesi bitmeden başarır; çok sihirli bir şey. Baklayı ağzımdan çıkarttırdı. Büyük olasılıkla bunu Rafael'in öğrenmesi için yaptı, itiraf etmeliyim ki bu da beni çok rahatlattı.

İkinci karşılaşmamızda kendimi Rita olarak tanıtmamın ardından beni, zekice yürüteceği bir sorgulama-itiraf-psikanaliz süreci için mutfağa sürüklerken yüzünde manidar bir gülümseme vardı. Başta beni yeniden sıkıştırdı, inceledi ve didik didik etti ama

---

* (İsp.) Yaşlı annen uzun yolculuğundan döndü tatlım! (*e.n.*)

** (İsp.) Canım, lütfen! (*e.n.*)

T.me/Cinciva

benimle ve geçmişimizde ortak noktalar keşfettiğinde hemen samimi davranmaya başladı. Tuhaf ama içimi kuruyana kadar boşaltmıştım, Pepita'nın her ikramında reddetmeden içtiğim armut likörü bu boşaltıma katkıda bulunmuş olabilir. Pepita ise alkolden etkilenmişe benzemiyordu.

Onu sana tarif ettiğimde güzel bir kadın olduğunu düşünebilirsin tatlım, ama yanılırsın. Yaldızları döküleli çok olmuştu. Dünyadan daha yaşlı görünüyordu. Teni o kadar çok kırışmıştı ki Rafael'i kaç yaşında doğurduğunu bilmek isterdim. Kırk beşindeyken olsa, artı yirmi iki, sadece altmış yedi ediyor. Zindeliği ile görünüşü arasında öyle büyük bir kopukluk vardı ki!

Kalbimi, kafamı ve tüm sırlarımı açarak güvenini kazandım. Bunu tereddütsüz yaptım ve bu yüzden dişi kurt; beni patilerinin arasına, aynı kanı taşıyormuşuz gibi diğer yavrularının yanına, sıcağa çekti.

Artık o da endişelenmeye başlamış olmalıydı. Güçlü olmamı mı yoksa endişelerimi onunla paylaşmamı mı bekliyordu benden? Bilmiyordum, bu nedenle gidip onu görmekten çekiniyordum. Bir şey öğrenecek olsaydı ben de öğrenmiş olurdum, Pepita beni habersiz bırakmazdı.

Bugün perşembe. Cuma günüyle beraber haftanın en uzun günleri, çünkü çalışmıyorum. Daha üç buçuk hafta önce bu iki güne bayılıyordum. Salı günü saatleri saymaya başlardım, çarşamba bütün gün ateşim çıkar ve akşam yedide fışkıran bir volkana dönüşürdüm. Rafael'e kavuşma ve neredeyse altmış saat boyunca ondan ayrılmama fikri beni benden alırdı. Evden çıksa

T.me/Cinciva

bile döndüğünde süslenip püslenmiş, yemek yapmış olurdum; gerisini hayal gücüm hallederdi. Rafael her zaman çabalarıma coşkuyla, hareketlerime arzuyla karşılık verirdi; bu da beni en küçük kıvılcımda alevlendirmeye yeterdi.

Sonra dünyam tersine döndü. Artık her salı, o endişe dolu perşembe ve cumaya bu kadar yakın olan çarşambanın gelişinden korkuyorum. Bu iki günü kaygılarımla baş başa, sokağa bakan pencerenin pervazına oturarak geçiriyorum. Buna duvar saati tanıklık ediyor, korkularım da saati kovalıyor.

Günler ağır çekimde geçiyor. Ritmimi bu uyuşturan yavaşlıkta buluyorum. Her sabah siteden ayrılırken ıslık çalıyorum. Ullrich pencereden eğilip başıyla hayır diyor. Bana kahve ikram eden Pepita'ya uğruyorum. Bana, bulabildiğinde satın aldığı ve çoktan hatmettiği *El Socialista* veya *Alianza** veriyor. Okuyorum ama Rafael için. "Eve döndüğünde, o yokken neler olup bittiğini bilmek zorunda!" olduğu için. Kendimi biraz da olsa iyi hissettiğim tek yer atölye. Yani genel olarak çalıştığım mahalle. Artık kendim değilim ve işlerime, büründüğüm role odaklanmak beni sakinleştiriyor. Ben o sıkılgan Joséphine'im; titiz ve verimli, çalışkan olduğu kadar da sessiz.

Bu gece eve geç döneceğim. Zaten beni kimse beklemiyor, saat ona kadar kalmayı kabul ettim. Rafael gittiğinden beri bunu sık sık yapıyorum. Birikimlerim gözle görülür şekilde artıyor, oysa bu beni pek mutlu

* Sürgündeki İspanyol hükümetinin yayınları. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

etmiyor. Rafael döndüğünde denize gitmek istiyorum. Sanıyorum şimdiden ikimize mayo almaya ve bir otelde üç gece tam pansiyon kalmaya yetecek kadar param var. Belki tren biletlerine de. Hatta kendime elbise dikecek bir kumaşa. Kapıdan içeri girdiğinde beni gözleriyle yiyecek, biliyorum. Bana doğru yürürken içindeki yarı hayvani dürtüyü bastırıp onu, bedenimi saran bir şefkat kaftanına dönüştürecek.

Bu soğuk gecede düşüncelerim ve planlarım beni ısıtıyor. Dün en sonunda, Pepita'ya endişeden öleceğimi söyleyebildim; beni yatıştırdı. O, milis baskınından kaçarken üç hafta boyunca bir çukurda saklanıp meyve ve solucanla beslenmiş. Demem o ki bir buçuk aylık bir yokluk onun için endişe verici bir şey değil. Pepita bana yalan söylüyordu ama bunun farkında değildim. Benim gibi onun da ödü patlıyordu. Üçüncü bölüğün sığınağının ordu tarafından keşfedildiğini ve ateşe verildiğini biliyordu; ancak gerillalar hapse mi atıldı, idam mı edildi veya kaçabildiler mi, kimse bilmiyordu.

Bugün pazar, yarın kaçak gazete okuyabilirim; Pepita almaya gitmiştir bile. Aniden, kalbimi buran bir haykırma beni düşüncelerimden koparıyor. O an sesini tanıyorum ve caddeye fırlıyorum. Pepita. Çarşambaları göçmenler arasında balo düzenlediğimiz ahırın kapısını itiyorum. Herkes orada. Dışarıda esen rüzgârdan ve arka taraftaki iki hıçkırıktan başka bir şey duyulmuyor. Topluluk, komşular ve mahalledeki tüm İspanyollar Pepita ve Miguel'in karısının etrafını çevirmiş durumdalar. İçeri girdiğimde Ullrich bana doğru koşuyor. Arkasından Pepita ağlayarak haykırıyor:

T.me/Cinciva

*"Se lo digas, se lo digas, Ullrich, por favor!"** derken gazeteden bir sayfa koparıp çiğnemeye başlıyor.

Sahne gerçeküstü olduğu kadar acıklı da. Zaman dursun ve Ullrich bana ulaşamasın istiyorum. Aramızdaki on beş metre, sonsuzluğa kadar esnesin ve bana söylemeye çalıştığı şeyi asla duymayayım.

"Rita. Bitti."

Galiba kustum ve bayıldım. Pek hatırlamıyorum. Üstünden o kadar çok bahar geçti ki... Sanırım uyandığımda aklıma ilk gelen annemle babamdı. Onları kıskandım. En azından birlikteler. Tehlikenin boyutlarını anlasaydım ben de onunla giderdim. Öfkeden boğuluyorum. Neyse ki biz insanlar buna sahibiz: öfkeye! Sorumluluğu öfkeyle birine yüklerken, az da olsa acımızı unutuyoruz. Yine kustum. Beyaz elbisemin her tarafına ve dekolteme. Pepita yere kapanmış. Çıt çıkarmıyor. Her şey tek bir haykırışla çıktı ve yerini şimdiden boşluk doldurdu. Yüzü durgun ve bakışları belirsizlikte dolanıyor. Yanaklarından kocaman gözyaşları süzülüyor. Pepita'nın suratında hareket eden başka bir şey yok. Bir daha kusuyorum. Ullrich saçımı tutuyor ve ben eğilmiş durumdayken insanların hüzünlü homurdanmaları aniden kesiliyor. Yukarı bakıyorum; kalabalığın gözleri fal taşı gibi, üzerimde. Özellikle göğüslerimde.

Sersem sersem göğüslerime bakıyorum ve aşırı derecede şişmiş olduklarını fark ediyorum. İlk tepkim, ısrarcı gözlerinden kaçarak elbisemi düzeltmek. Sonra hastalık düşünmeye başlıyorum. Ne var ki göğüslerin

* (İsp.) Söyleme, söyleme Ullrich, lütfen! (*e.n.*)

T.me/Cinciva

büyümesine neden olan tek bir hastalık var. Olağanüstü bir hastalık.

* * *

Ayrıldım. Tekrar. Karnımda Rafael'den bir zerrenin yuvalandığını bilmek, topraklarıma geri dönme arzusu uyandırmıştı. Dilimi, manzaralarımın rengini, benim olanı, boğucu sıcağı ve ondan kaçmak için yapılan uzun siestaları, törenlerimizi, kahkahalarımızı ve âdetlerimizi yeniden keşfetme ihtiyacı hissediyordum. Geride kalanların ne kadar sefalet çektiğini tahmin edemezdim. Terk edişimizin kendi insanlarımız tarafından kabul edilmeyeceğini tahmin edemezdim. Orada bir yabancı, bir alçak, kibirli küçük bir Fransız kız olarak görüleceğimi tahmin edemezdim. Arkadaşlarım, arkamda bıraktığım çocuklar artık birer erkekti ve tekrar buluşmamızın getireceği mutluluk hayallerim suya düştü. Ses tonlarında sitem ve mesafe vardı, tüm ülke beni terk etmekle suçluyordu sanki, oysa ben her zaman kovulmuş gibi hissetmiştim. Annenle baban buralıydı, sen buralı değilsin, başka yere ait bir kızsın.

Üzgündüm ama bir yandan da anlıyordum. Bu duyguları, bu öfkeyi, bu adaletsizlik hissini biliyordum. Ezbere. Bundan böyle insanlarıma, sadece saygı ve hoşgörü duyacaktım. Kendi görüşümü ve varlığımı dayatmamaya karar verdim. Ama yine de savaşmayı sürdürecektim. Kendi savaşımı. Sahip olamadığım her şeyi doğacak çocuğuma vermek adına. Her koşulda ona verebileceklerimi vermek için. Dayanabilmek

T.me/Cinciva

amacıyla, birkaç gün içinde birdenbire büyüyen karnımla konuşuyordum:

"Biliyor musun hayatım, hikâyemizi sevmeleri ya da sevmemeleri umurumuzda değil, bu bizim hikâyemiz. Ben senin kökenlerin olacağım, sen benim köklerim olacaksın ve hoşumuza giden yaşamı seçeceğiz. İstediğimiz yere gideceğiz, olmak istediğimiz kişi olacağız ve birlikte harika bir gelecek yazacağız. Hikâyemizi sana devrettiğimde onu istediğin gibi sürdürürsün. Sana, fikirleri yüzünden yok edilen iki savaşçı koldan geldiğini anlatacağım. Sana, babanın elinden ve yüreğinden taşanları yazdığı defteri okuyacağım. Ona ilham veren erkeklerle kadınların cümleleri ve şiirlerini. Ona ait cümleleri, rastgele satırları, ama arasındaki yangını da. Sana dilimi öğreteceğim ve eğer seçersen, seninki olacak. Sana ana yurdunun güzel kokularını öğreteceğim. Çünkü seninle her şeyi istiyorum. Çünkü oraya davet edilirsen, bu bizi ölümsüz kılacak, Rafael'i ve beni."

Cebimde şiir kitabımla İspanya'ya geldiğim gün oradan tekrar ayrıldım. Narbonne'a doğru.

T.me/Cinciva

4.

Doğum Belgesi

Bu doğum belgesi şifonyerdeki yerini çok sonradan aldı tatlım. Kendine bir yer edinmeden önce onu, binadan beri her yere sürüklediğim komodinin gizli bölmesinde sakladım. Her yere benimle geldi. Bu başucu masası güzel ya da kullanışlı olduğu için değil, gizli bölmesi yaşamımın her anında işe yaradığı için.

Narbonne'a döndüğümde, Madrina'nın sitemkâr bakışları beni mahcup ediyor. İçeri giriyoruz ve ablam Leonor atölyenin kapısını açtığında, yüzü bir salise içinde şekilden şekle giriyor: şaşkınlık, mutluluk ve ne yapacağını bilememe. Bana okkalı bir şamar attıktan sonra dördüncü duygu beliriyor suratında: öfke. Sonraki salisede göğüslerime, karnıma ve ardından gözlerime bakıyor. İkinci tokadın gelmesi işten bile değil. Ama hayır. Ablam bana öyle bir sarılıyor ki... Usulca benden ayrılırken Madrina'ya bakıyor. Ben de ona döndüğümde, suratında hınzır bir gülümsemeyle soruyor:

"Babası kim?"

Bitkinim. Ablam beni üst kata çıkarıp oturmama yardım ediyor. Madrina, eski dairemdeki Endülüslüyü

T.me/Cinciva

yatağından kaldırıyor ve üçümüz oraya yerleşiyoruz. Anlatacak o kadar çok şey birikmiş ki... Ama gücüm yok. Kendimden geçmek üzereyim. Hormonlar. Yorgunluk. Ya da acı. Biraz toparlamaya çalışıyorum çünkü Madrina merak krizine girmiş durumda! O, bu hâldeyken sessizliğin ağırlığını ölçmek için pek az vaktiniz olur. Ablam da ben de tutuğuz, kelimeler kendiliğinden çıkmıyor. O zaman Madrina başlıyor buradaki herkesin hikâyesini ballandıra ballandıra anlatmaya, dedikoduları unutmadan, biraz yorum katıp biraz abartarak; coşkuyu nasıl koruyacağını hep bilmiştir. Beni kederimden uzaklaştırmakta her zaman usta olmuştur.

Ama bu sefer taktikleri boşuna. İçimde umutsuzluktan başka hiçbir şey yok. İkisine de bakıyorum, saf ve meraklı gözlerine; şivelerini, kahkahalarını dinliyorum. Bunlar beni ısıtsa bile, yalnızlığım tüm bedenime yayılan bir kanser gibi büyümeye devam ediyor. Birden küçük kız kardeşimi düşünüyorum. Carmen okulda. Onu görmek için sabırsızlanıyorum. Ama önce konuşmalıyız.

En başından başlıyorum. Özür dileyerek ve açıklamalarla. Beni dikkatle dinliyorlar, bazen kaşlarını çatarak bazen hayranlıkla. Onlar bize birer bardak *chufa** hazırlamak için uzaklaştıklarında kendime soruyorum: Kaderimi zorlayacak kadar cesaretli olduğumu mu düşünüyorlar? Kendimi yazılmış kaderden kurtarmak için yeni bir aidiyet oluşturmaya cesaret etmem onları gururlandırıyor mu? Aksine, bana kızgınlardır

* Yer bademli içecek. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

muhtemelen. Hiçbir şey söylemeden gitmiş olmamın üzerinde durulacağı andan çekiniyorum. Aslında bu iki eski savaşçının hakkımda ne düşündüğünü biliyorum. Cesaret; gerçek olanı, yaptığım seçimi açıklayıp onlara kabul ettirmek ve düzenli bir şekilde kendimden haber vermek olacaktı. Şüphesiz, aşırı derecede bencil olduğumu düşünüyorlar. Haklılar, ama bunu daha sonra anlayacağım. Kardeşlerimi o kadar çok üzüp endişelendirdim ki Leonor'un sorgulayıcı davranışı karşısında bir çocuk gibi utanıyorum. Rolüne bürünmüş durumda. Dinliyor. Beni tekrar zorlamadan önce, belki de.

Esas konuya geliyoruz. Rafael. Yakınlaşmamız, aşkımız, topluluk, mutluluk, bağımsızlık ve gidişi. Hikâyemin sonuna yaklaştıkça hızım yavaşlıyor. Karşılaşmamız ve yaşamımızı anlatırken yaşadığım coşku, hikâye ilerledikçe yerini, sonla yüzleşmek zorunda kalma endişesine bırakıyor. Sonuna gelirken zaman kazanmak için anlattıklarımı ayrıntılara boğuyorum. Hangi maki bölgesi, hangi bölük, tarihler, yerler, mücadele yoldaşları, isimleri, soy isimleri, Rafael'in annesinin davaya bağlılığı, gazeteler, işim, patronlarımdan aldığım övgüler, birikimlerim, başıma buyrukluğum... Önemi olmayan her şeyi tüm ayrıntılarıyla anlatıyorum. Çok da önemli olmayan cümlelerimin birinin ortasında, Madrina dehşet içinde donakalıyor. Başımı iki elinin arasına alarak beni kucaklıyor:

"Sus aşkım, zavallım... Sus lütfen..."

Leonor ve ben şaşkına dönüyoruz. Onun için bu kadar önemli ne söylemiş olabilirim ki? Sarsılmış Madrina, saçlarımı okşayarak ablama fısıldıyor:

T.me/Cinciva

"Bunlar parmaklarını kesip gözlerini oydukları iki kişi. Biri Rafael, Cumhuriyetçi Gençlik Bürosu'ndan Pepita'nın oğlu."

Madrina'nın "Pepita'nın oğlu" demesiyle birlikte her yer beyaz bir ışığa bürünüyor, belki de karanlığa. Bir dizi görüntü ve beyaz bir ışık. Belki de siyah. Ahıra girdiğimdeki sağır edici sessizliğe tekrar tanık oluyorum; bana söylememesi için Ullrich'e haykıran Pepita'yı, ardından onu gazetenin sayfasını yerken görüyorum; lekelenmiş beyaz elbisemi yine görüyorum, Pepita'nın göğüslerime bakışını... Her şeyi. Bir saniye içinde. Sonrası yok.

Gözlerimi açtığımda yataktayım, Toulouse'a gitmeden önceki yatağımda. Odadaki her şey neredeyse aynı şekilde yerli yerinde. Dikiş makinem bile. Göz kamaştırıcı bir geri dönüş. Sersem gibiyim. Bir an, iki yıl önce bu odadan çıkıp çıkmadığımı sorguluyorum. Rafael sadece bir rüya olabilir mi? Rüya perisi, yastığıma serptiği büyülü tozu çok mu fazla kaçırdı acaba? Ani bir sesle karmaşık düşüncelerimden sıyrılıyor, zıplıyorum. Öbür tarafa dönüyorum.

"On dokuz saat uyudun."

"Siz kimsiniz?"

"Hey! Bunu yazdım bir kenara."

Bu ses bana bir şey ifade ediyor ama bu beden ve bitki çayı hazırlayan bu profil bana yabancı. Loş ortam ve uyku sersemliğim de yardımcı olmuyor. Adam uzun boylu, çok ince, pek yakışıklı değil ama garip bir sevimliliği ve sesinin tınısında güven veren bir şeyler var.

"Geri döneceğini biliyordum."

T.me/Cinciva

"Sen de kimsin?"

"Darılmama az kaldı Rita... Tamam, ergenliğe geç girdim ama beden ve sakal dışında aynıyım, öyle değil mi?"

André olduğunu, kendini utangaç bir yolla bana beğendirmeye çalışmasından anlıyorum.

"André," diyorum, eski koruyucumun dönüşümü karşısında nefesim kesilmiş hâlde.

Alnıma bir öpücük konduruyor. Şaşırıyorum. Rafael'den başka kimse yapmadı bunu. Babamdan beri. Babam... Onu düşünmek hoşuma gidiyor.

"Ama Madrina artık burada yaşamadığını söylemişti sanki."

"Dün bayıldığın sırada hâlâ caddenin karşısında oturan annemle babamı ziyaret etmek için uğramıştım ve burada olduğunu söylediler. O dakikadan beri, belki bana ihtiyacın olduğunda pencereden seslenecek gücün olmaz diye seni uyurken izliyorum," diyor bana gülümseyerek.

André değişmiş. Bayılmamdan bahsederken onu inceliyorum. Buna neden olan şeyi düşünürken kendimi tekrar kaybeder gibi oluyorum. Ama gitmiyorum. Dişlerimi sıkıyorum, altı aycık sonra benimle buluşacak olan küçüğüm beni bu durumda görüp de korkmasın. Engellediğim gözyaşlarım çıkışı zorluyor gibi. Ama olmaz. Rafael ve kanı bedenimde yaşıyor; bunun için başaracağım, düzeleceğim, kimseye ihtiyacım yok. Çocuğum ve benim kimseye ihtiyacımız yok. İçimdeki anne uyanıyor ve kadere şimdiden direniyor, daha doğrusu bir kez daha karşı geliyor. Ona kafa tutuyorum, tıpkı arenada boğanın matadora direnmesi gibi: Öleceğini

T.me/Cinciva

kesinlikle biliyor ama o an için savaşıyor, kaçmıyor, çarpışıyor, onurunu koruyor.

Bebeğim olmasa bu kâbusun üstesinden gelmeye gücüm de olmazdı. Her şeyi ona borçluyum. Gücümü, irademi, cesaretimi. Her şeyi! Ona ve hâlâ içimde hissettiğim babasının anısına... Görünmez bir güç beni kavrıyor, bu Rafael, yemin edebilirim. Beni güçlü kollarıyla kaldırıyor. Eli elimde, yolculuk ediyoruz, şimdi artık tekrar uykuya dalabilirim.

Yanımda oturan André'nin varlığını unutmuştum. Hiçbir şey söylemiyor. Kendimi toparlamama izin veriyor. Yokluğuma saygı duyuyor, ta ki elini karnıma koyana kadar. Saldırıya uğramış gibi hissediyorum ama tepki göstermeme fırsat vermeden konuşuyor:

"İkiniz de artık yalnız değilsiniz. Burada kız kardeşlerin, Madrina, hatta işlerini tekrar senin peri parmaklarına emanet etmeyi bekleyen annem ve domatesli ekmeklerinin uğruna ölecek Louisa var... Sanırım Angelita, Jaime ve oğullarını tanıyorsun değil mi? Sen gittikten kısa bir süre sonra kız kardeşinin odasına yerleştiler. Sonra, karısı onu terk ettiğinden beri çok değişen *tío* Pepe var, gördüklerine inanamayacaksın..."

Angelita'nın o muhteşem karnında ikizlerin barındığına emindim. Eninde sonunda Jaime'nin bizi bulacağından da emindim. Tıpkı *tío* Pepe'nin hayatın sillesini yedikten sonra kuyruğunu kıstırıp buraya geri geleceğinden emin olduğum gibi. Oh olsun! Gücüm olsaydı sevincimden dans ederdim.

Aniden kapı açılıyor ve Carmen beliriyor. Kaşları çatık. Eşiği geçmeden bana sonsuz bir öfkeyle bakıyor.

T.me/Cinciva

"Rita, senden nefret ediyorum," dedikten sonra gözyaşlarına boğularak kendini kollarıma atıyor.

Aklıma gelen ilk şey aptalca: Ne güzel bir genç kız olmuş. Onu ne kadar özlediğimi, ne kadar düşündüğümü, ne kadar sevdiğimi ve onu bu şekilde terk ettiğim için kendime nasıl kızdığımı anlatabilmek için olmayan gücümle sımsıkı sarılıyorum ona.

"Seni bir daha asla terk etmeyeceğim hayatım, yemin ederim. Anla beni canım, en azından dene; sana açıklamama izin ver."

André usulca çıkıyor. O her zaman çok sağduyulu olmuştu. Dingin. Sıkboğaz etmeyen. Gösterişli olmayan. Soğukkanlı. Fevri olmayan. Tutkulara kapılmayan. Neredeyse kayıtsız. Rafael'in tam tersi. Ama ileri görüşlü ve dürüst. Bütün mahalle bu konuda hemfikir. Onunla ilk karşılaştığımdan beri ben de. O kırılgan gencin, binaya geldiğim günün ertesi günü kapımın altından attığı o nottan beri: *"Rita, caddenin karşısında oturuyorum, seni okulda gördüm ve İspanyollardan herkesin nefret etmediğini bilmeni istedim. Yarın seni tekrar rahatsız edecek olurlarsa izin ver, müdahale edeyim. André."* Bu notu bana Madrina çevirmişti, gelir gelmez başını döndürdüğüm için bana takılarak. Ertesi gün aynı notu bu sefer İspanyolca yazmış ve eklemişti: *"Dün için üzgünüm, aptallık ettim, muhtemelen henüz Fransızca anlamıyorsun."*

Carmen beni cılız kollarıyla boğarcasına sıkarken nefeslenip konuşmaya başlıyor:

"Artık seni suçlamıyorum, Tanrı'nın seni yeterince cezalandırdığını biliyorum. Şimdi bana her şeyi

T.me/Cinciva

anlatmanı istiyorum. Özgürlük, aşkın... Ama sondan önce dur. Her şey güzelken dur. Sevgilin gerillaya gitmeden hemen önce dururuz. Gerisini biliyorum, yani kabaca ve beni ilgilendirmiyor."

Sevimli küçük kardeşimi durduruyorum. Kızgınlığını unutmak için maceralarımla doymaya çalışıyor. Bu tamamen o.

"Tamam o zaman, sırayla gideceğiz hayatım. Görünüşe göre Katolik okulu aklını çok karıştırmış. Seni bir daha asla terk etmemem için bir neden daha! Tanrı'nın bununla hiçbir ilgisi yok, güven bana. Zaten olup bitenle nadiren çok ilgilidir. Bir ilgisi varsa bile tam bir kargaşa yaratıcı ve acı üreten bir makine olarak var. Annemin coştuğu zaman söylediği gibi, şeytan görsün Tanrı'nın yüzünü! Gel yanıma, uzan, sana Rafael'den çocukken anlattığım masallar gibi söz edeyim. Ve sen küçükken yaptığım gibi sonunu değiştireceğim."

İki hafta boyunca, hayata devam etmemi engelleyen anılarımı silebilmek için günde on beş saat uyuduktan sonra işe geri döndüm. Bu beni kaç keredir kurtarıyordu! Leonor ve Madrina'nın onlar olmadan kaydettiğim ilerlemeden etkilendiklerini görmek, beni bir tavus kuşu gibi kabartıyordu. Hüznümün üstesinden gelmek için Rafael'siz ama o her zaman oradaymış gibi yaşamaya karar verdim. Görünmez bir şekilde oradaymış gibi. Bir bakıma, Tanrı'nın yedeği gibi. Orada ama orada değil. Ona "her şeyi bilen" deniyor sanırım. Rehberlik eder, yönlendirir, her şeyi kontrol eder. Etrafımda dönen, beni koruyan, beni yargılayan ve sonunda aklımda, düşüncelerimde hesap vermem gereken bir ruh.

T.me/Cinciva

Mutlak özgürlükçü anne babamı düşündüm: Anne, baba, sanırım en sonunda gerçekten seçtim mevlamı. Ve adı Rafael.

* * *

Çocuğum bir şubat ayı akşamında doğdu. Postacının getirdiği bir mektup gibi. Akşam sekiz: ilk kasılmalar. On: olağanüstü yardımcı ordumun gelişi. Evet; o zamanlar doğum, kadın işiydi. Aramızda utanma yok, sadece bir slogan: Doğumda ne kadar çılgın kadın varsa, çocuk o kadar şefkatle büyür. On buçuk: İş başlıyor. Leonor bebeğin dışarı çıkmasına yardım etmek istedi, nasıl yapılacağını biliyordu çünkü ebelik eğitimini bitirmek üzereydi. Ama altı aylık hamileydi, bu yüzden görevi André'nin annesi ve Angelita'ya devretti. Ablamın karnı, gebeliğin sonuna gelmiş benimki kadar büyüktü, bu açıdan bir balina pek işime yaramayacaktı. Madrina ben ıkınırken brendi şişesini mideye indirince göbek bağını sterilize edecek bir şey de kalmadı. Carmen, Jaime'nin merdiven boşluğunda sakladığı viskiyi almak için indi. Herkes güldü çünkü Angelita kocasının alkol sakladığını öğrenince çok öfkelendi. Ardından herkes Carmen'in, Jaime tarafından azarlandığını hayal ederek daha da güldü. Öyle de oldu, amma fırça yedi! Jaime kız kardeşime acil bir durumda bile müzevirlik yapılmaması gerektiğini bağıra bağıra söyleyerek içeri girdi!

Saat on kırk beş ve çocuğumu bir süredir kollarımda tutuyordum. Jaime onu gören ilk erkekti. Gözleri

T.me/Cinciva

yeni doğan bebekle buluştuğunda öfkesi aniden dindi ve herkes kahkahalara boğuldu. İlk doğumum şaşırtıcı derecede neşeli geçmişti. Madrina bebeği lavaboda yıkarken odaya André girdi. Elleriyle hazırladıkları armağanları getiren komşu kadınların geçit töreninden sonra kalabalık odayı terk etmişti. Kekler, irmikli pastalar, deniz mahsullü pilav, külot, çocuk bezi, zıbın, bebek battaniyeleri... Her şey vardı ve elbette hepsinin söyleyecek bir şeyleri de vardı. Kimi bana çok acıyıp Rafael'in çocuğumuzu görememiş olmasından dem vurdu. Ancak çoğu, sevecenlikle dile getirdikleri tavsiyelerini yenidoğan hastalıklarına karşı türlü türlü reçetelerle zenginleştiriyordu. Bazıları şimdiden bebeğin vaftizi hakkında endişelenirken, kimisi de babaannesi ünlü "La Pepita"nın ziyareti hakkında hayaller kuruyordu. Ciyak ciyak bağırarak, birbirlerinin sözünü keserek; mahalledeki gençlerin ölçülerini, geçmişlerini, cüzdanlarının boyutunu listelediler ki kendime bir an önce birini seçmeme yardımcı olsunlar. Bebeğimin ihtiyaçlarını karşılamak için! Bir de "Zaten kendi yurdumuzda değiliz. Başkaları ne der!" düşüncesini uzaklaştırmak için. Yıllar içinde burada edindikleri, İspanyolcaya karışmış Fransızca ile yöresel deyişli, şen şakrak dilleri cenaze ortamını bile neşelendirebilirdi. Altı ay boyunca sırrımı saklamama yardım ederek beni korumuşlardı; bu, alkışı hak edecek kadar nadir bir davranıştı. Sokaktaki İspanyolların lakabı, daha çok yerliler için "gevşek ağızlılar" ve geri kalanımız için ise "dedikoducular"dı.

André gelir gelmez bebeğe dakikalarca derin bir şefkatle baktı. André'nin her hareketinde ve her sözünde,

T.me/Cinciva

babalık damarlarını kabartan bu üç kiloluk savunmasız, aşk timsali varlık her şeyden çok daha önemliydi. Sonra gözlerimin içine baktı. Bana seçenek bırakmadan dedi ki:

"Bu bebeğin bir babaya ve senin de bir omza ihtiyacın var. Hem, insanların bakışlarına ilk geldiğin zamanki gibi katlanabilecek misin? Mahallenin gevezeleri, bekâr anneler hakkında göçmenlerden çok daha kötü konuşuyor Rita, bunun farkındasın değil mi? Binadan çıkmadan altı ay geçirdin, şimdi çocuğunla dışarıyı yeniden keşfetmelisin. Çocuğumuzla. Bunu bensiz yaşamana izin vermeyeceğim."

Ertesi gün, André'nin babası aniden kalp krizinden vefat etti. Her şeye rağmen o, belediyeye, kızımı kendi üstüne kaydettirmeye gitti. André... Senin deden, minik güvercinim. Yani, sana en başından beri harika dedelik yapan. Zarfı şimdi açabilirsin. Bu, ilk çocuğum, Rafael'in kızının doğum belgesi; André'nin biyolojik çocuğundan bile fazla sevgiyle yetiştirdiği...

Evet tatlım, bu sonsuz aşkın ve o kadar da kötü bitmeyen trajedimin meyvesi, annen ve o bunun hakkında hiçbir zaman hiçbir şey bilmedi. Senin kanında ve onun kanında İspanya'nın bütün gücü kaynıyor. Sen onu tadıyor, onu hissediyorsun ve tüm benliğinle her şeyde ifade ediyorsun. Annense tencerenin kapağını kapatmıştı ve ıslık sesi gelmeye başladığında artık çok geçti.

Biliyor musun, sen onun rahmindeyken annenle konuşmayı denedim. Başta çok bencil bir şekilde, çünkü anneanne olmak benim için neredeyse anne olmak

T.me/Cinciva

kadar büyük bir yıkım oldu. Anla beni, yaşam sana şunu söylüyor: "Bir kızdın, sonra bir anne, şimdi son rolüne doğru yola koyul. Son evre ve sonra küt, mezardasın!" Bu yüzden hafiflemek istedim ve söylenmeyenleri açığa çıkarmak için ne kadar az zamanım kaldığını fark ettim. Yaşlandıkça, aile sırlarının sinsi ve tespit edilemez bir şekilde kangrenleştiğini öğreneceksin. Annen daha fazlasını duymayı kesinlikle reddetti ve bu cesedi dolapta tutmanın iyi bir fikir olmadığını bilsem de seçimine saygı göstermeye karar verdim. Beni tanırsın, muhtemelen niyetimi o kadar çok ve yoğun belli ettim ki onu korkuttum. Oysa hafızam beni yanıltmıyorsa, açılmak için çok dolambaçlı yollardan geçmiştim:

"Bebeğin yakında gelecek kızım, kendine bir sürü soru soruyor olmalısın değil mi? Sen doğmadan önce beynim binbir şeyle kaynıyordu, düşüncelerim tamamen düzensizdi. Bir an varoluş hakkında felsefe yapıyordum; bir sonraki saniyede, bana biçeceğin yeni rolümde en öngörülemeyen şeyi tahmin etmeye çalışıyordum. Olayların anlamını çıkarmak bir öncelik hâline gelmişti ve bir dizi varoluşsal soru, örneğin anne babamın intiharı, zihnimi bulandırıyordu. Sana bundan bahsetmeli miydim? Şayet cevap evet ise ne zaman? Reşit olduğunda mı? Sonuçta bütün bunlar doğal bir şekilde, çocukluk sorularının akışında gerçekleşti. Ya sen, sırların açığa çıkması gerektiğini düşünüyor musun?"

Benden çok farklı olan annen, bana çok sakin bir şekilde cevap verdi:

T.me/Cinciva

"Anne, sır saklanmak içindir; bu onun özüdür. Onu ifşa etmek, perdesini açmak onu ortadan kaldırmaktır ve işte orada sırrın intikamı korkunç olabilir," dedi gülümseyerek. "Ben sırlara dokunmam. Onları saklandıkları yerde rahat bırakırım. Emin ol anne, böylesi daha iyi."

Bu kadar açık bir susturma hamlesinden sonra devam etmem zordu. Annen sorumluluk almayı reddettiği içindir ki sen, sırlarımızın ve şifonyerin anahtarlarının koruyucusu oluyorsun. Annen için bir devrim niteliğinde olabilecek bu kâğıt parçası, tek başına, onun yaşamının yalanlar üstüne kurulduğunun reddedilemez bir kanıtıdır. Orada biyolojik deden Rafael'in adı yazılı. Bu bir armağan değil, ağır bir yük bile olabilir; ama psikoloji öğreniminden çok daha önce kökenine ışık tutma isteğini dile getirdiğin için, sanırım sana bunu borçluyum. Nasıl diyordun? Ah, evet! Nereye gittiğini bilmek için nereden geldiğini bilmek...

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

5.

Tohum Kesesi

Tohumlar, vaftiz günümde misafirlere ikram ettiğimiz, üstünde ismimin yazılı olduğu küçük keselerden birinin içine özenle konulmuştu. İspanya'dan ayrılırken Leonor'a onları annem vermişti. Bu hazineden sorumlu olmak onun için çok yaman bir görevdi. Belki de bu yüzden André ve ben buraya taşındıktan sonra bu görevi tamamıyla bana devretti. Muhtemelen, mutemet olarak seçilmiş olmanın üstünde yarattığı baskıdan kurtulmak için. Bense bu konuda rahattım, şifonyerimde bu tohumlara hiçbir şey olmazdı.

Arazimizin ucuna doğru bakacak olursan göreceğin diğer yedi tanesinden ayrı duran soldaki dut ağacı André'nin, annen doğduktan kısa bir süre sonra diktiği ağaçtır. O en yaşlısı; oysa bak, diğerlerinden daha az gelişti.

Ailedeki her doğumda, bebek gelir gelmez, genç babaya bu keseden toprağa özenle dikmesi için bir tohum verilir. Senin dutun beşinci olan. Babanın eli ongunmuş. Ağacın çok güzel, değil mi? Bu sadece bize ait bir gelenek. Genç filizi büyütmeye ve en hassas zamanında

T.me/Cinciva

desteklemeye gayret ederiz ki ona hayat veren çocuk da onun gibi sağlıklı olsun. Bunu başlatan dedemdi, çünkü tüm varlığımız bu tohumlardan ibaretti. Bahçeye her baktığımda bunun dâhice bir fikir olduğunu düşünüyorum. Hiçbir şeyin kalmamışsa, bir bakıma tarihin veya onu hatırlatacak şeyler yok olmuşsa, yaşamının bu şekilde sürmesi o yokluğu telafi eder. İnsanın yaşama yeniden tutunmasının, bu ağaçların köklenmesi ve büyümesiyle olduğunun farkına varmak kocaman bir akciğere sahip olmak gibidir. Son hızla çalışan bir akciğer.

Ümidimizi tamamen kaybettiğimiz anlarda bu gösteri bize güç katar. Kızım Cali'nin kattığı kadar canlılık katar. Burnunu kapıdan dışarı çıkarır çıkarmaz, kara boncuklarındaki meraklı ve kararlı ifade bizi derinden etkiliyordu. Bebek saflığı mı? Boş versene. Annenin o ateş saçan derin bakışları; sorguladığını, incelediğini ve çözümlediğini anlatıyor. Hiçbir şey safça değil. Her şey zekâ göstergesi. Çoğu zaman, sanki küçücük kafasıyla çok ciddi bir düşünceye kapılmış gibi kaşlarını çatar. Çok şirin. Bir o kadar da şaşırtıcı.

Deden, çağın kurallarına meydan okuyarak kendini bebeğin bakımına adadı. Önemli olan tek şey, Cali. Etrafındaki başka hiçbir şeyin önemi yok. Eh, bir de işi var elbette ve bu, André'ye büyük bir huzur, bir o kadar da rahat yaşam koşulları sağlıyor. "Sadece benim için olan gözler" gitti, yerine "sadece Cali için olan gözler" geldi ve Tanrı biliyor ya, geçmişi düşününce, o gözler aklımızı başımızdan almaya layıktı. Fazlasıyla. Bu arada tatlım, sen de annenin gözlerine sahipsin.

T.me/Cinciva

Ama annenin, bedenimde geçen yolculuğu sırasında şekillenen çizgilerinde Rafael'i görüyorum. Deden André'yi de görüyorum, sanki annene ilk nefesinden beri verdiği karşılıksız sevgi onu biraz Fransız tarzı şekillendirmiş gibi. Böylelikle Cali için her şey daha kolay olacak. Mahalledeki beyaz hanımların, içlerinden bir erkeğin bizden biriyle oynaştığı hikâyesine inanmalarına izin vermeli; sonuçta, şok atlatılınca akılda tek şey kalacak: Cali'nin "baba tarafından" yarı Fransız olduğu. Böyle bir yaşam sürmenin Cali ve benim için mümkün olduğunu görebiliyorum. Deden bana o kadar uzun süredir elini uzatıyor ve beni belli etmeden esirgiyor ki mutluluğumuz bu senaryoya bağlı gibi görünüyor. Aslına bakarsan, André, Rafael değil ama bundan yerinmiyorum çünkü Rafael hep orada, beni sıcak tutmak için yanımda. Sadece başka bir şekilde.

André bu kadar şeyi benim için mi yoksa kendisi için mi yapıyor, merak ediyorum bazen. Annen ona hayatının rolünü biçti, hep beklediğini düşündüğüm rolü. André'nin babasının ölümünün Cali'nin doğumuna denk gelmesinin de bununla bir ilgisi olabilir. Bir hayatın yerini alan yeni bir yaşam. André'nin, babasının hayaletiyle yaşadığını düşünüyorum; tıpkı benim Rafael'inkiyle yaşamam gibi. Bu yüzden mi artık beni görmüyor? Kalbinde benim için yeterince yer yok. Kalbi mi küçüldü? Dut ağaçları gibi büyüttüğüm ona olan sevgimi henüz aralamışken bu, ne yazık ki böyle. Benim André, Rafael, Cali ve diğerlerinin beklentilerine cevap verecek kadar duygusal gücüm var. Onunsa yok.

T.me/Cinciva

İnan ya da inanma, ezelden beri beni fethetmeye çalışan bu adam, birlikte yaşamaya henüz başlamışken bana olan ilgisini kaybediyor. Ben ise kızımın, hak ettiği çift taraflı ilgiyi gördüğü için mutlu olmam gerekirken günden güne soluyorum. Cali'nin doğumundan kısa bir süre sonra binadan ayrılıyoruz. Üçümüz, göçmenlerin sokaklarını ve çarşısını şenlendirmesine bayıldığım bu şehir merkezinden uzakta, işçi mahallesinde bir eve taşınıyoruz. Yaşama sevincim, yaşam alanımızın genişlediği her bir metrekarede aynı oranda düşüyor. André gibi ben de çocuğuma odaklanıyorum; ondan daha önemlisi yok, ki o da karşılığında benden kocaman gülücüklerini esirgemiyor. İkimiz birlikteyken her şey yalın, huzurlu. Rafael aramıza oturuyor ve kulağıma, ne kadar iyi bir anne olduğumu görmekten mutluluk ve gurur duyduğunu söylüyor. Cali beni kesinlikle yumuşatıyor. İşte o an, anneme daha az benziyorum. Son nefesine kadar çılgın bir köpek gibiydi ve anne olması bir şey değiştirmiyordu. Bunun kanıtı da yaptığı son tercih zaten.

Peki ya İspanya'da kalmış olsaydık? Kalmış olsaydık savaş sırasında ölürdük. Bizi "kızıl genli" olmakla suçlayıp öldürür ya da işkenceden geçirirlerdi. Ardından da savaş bitti diye cellatlarımızla yan yana yaşamak zorunda kalırdık. İşin en kötü yanı, savaşın hâlâ devam ediyor olması. Sen doğmadan kısa bir süre önce İspanya, tüm Franco'cu savaş suçlularının sabıkalarını silmek adına af ilan etti. Yıllarca, adaletin Franco kurbanlarının haklarını iade etmesini ve onun emirlerini çoğu kez büyük bir zevkle uygulayan katillerle işkencecilerin

T.me/Cinciva

cezalandırılmasını görmek umuduyla dişlerini sıkıp bekleyenler, buna rağmen yaşamaya devam ediyor. Rafael'in ölümünden sonra İspanya'ya döndüğümde, eski okulumun sokağına annemle babamın başına ödül koyan generalin isminin verildiğini gördüm. O sokak bugün hâlâ aynı adı taşıyor, bu tamamen çılgınca değil mi? "İç savaş" denilen bu özel savaş biçimini tam olarak böyle anladım. Kaybedenler evlerine dönmüyor, kazananlar da... Hayır, hayır... Kaybedenler, kazananların yükünü de taşır omuzlarında ve onların sokaklarda caka satmalarını sessizce izler. Bu ortam bizim gibi berbat karakterliler için yaşanmaz olurdu. Annem asiydi, Leonor daha sağduyulu olmasına rağmen politik ve toplumsal inançlarının şekillendirdiği yaşam felsefesi, kıçının sandalyede kapladığı kadar yer tutuyordu hayatında. Yani tüm hayatını kapsıyordu. En azından kızının doğumuna kadar. Ben de öyleydim, Cali de beni değiştirdi.

Onun kendi içinden çıktığını hissetmek baş döndürücü ve harika. Birine hayat vermek, suratına kocaman bir kaldırım taşı çarpması gibidir. Dünyanın en güzel taşı, en uygun hızla, en güzel hareketle fırlatılan... Ama yine de suratının tam ortasında patlayan. Leonor ve benim annelik vicdanımız, şayet öyle bir şey varsa, belki de anne babamızın açık bıraktığı yarayı iyileştirmeye yarayacak. Asla hiçbir şeyin kızımın önüne geçemeyeceğini ve varlığının artık tüm seçimlerimde buyurgan olacağını hissediyorum. Ben anne babam gibi değilim. Özgürlüğüm onun mutluluğudur. Cali'nin bana saat saat, günbegün ve maalesef geceleri de biçtiği görev en önemli görevim oluyor. Bazen babasını çağırdığını ve

T.me/Cinciva

bu seslenişin gece günü örttükçe daha da arttığını hissediyorum. Babasını, sanki mememi arar gibi, içgüdüsel ve içsel olarak arıyor. Yanında olduğumu, babasının da burada olduğunu tekrarlasam da bu minik canavarın şu küçücük varoluşunda bir tenin, bir kokunun veya bir sesin özlemini hissettiğini anlıyorum. Yıldızlar gökyüzünde belirginleştiğinde de çağrısı bir sızlanmaya, neredeyse bir haykırışa dönüşüyor.

André'ye daha çok sevgi göstermeye başlıyorum. Kızıma da. Aile olduğumuzu anlayıp kendini güvende hissetmesi için. Ayrıca Cali on aylık oldu ve André ile kendi hikâyemizi inşa etme zamanımız geldi. Günden güne ona olan duygularım artıyor, tıpkı tensel temas ihtiyacımın arttığı gibi. André duygusal bir gelecekle ilgilenmiyor görünüyor, varsa yoksa ailenin istikbali. Bakışlarını kıvrımlarıma çekemiyor oluşum beni saldırganlaşacak kadar incitiyor. Sadece anne baba olmadığımızı, aynı zamanda bir çift olduğumuzu hissetmeye çok ihtiyacım var. Belki de ona hayâsızca yaklaşmaya çalışırken çok fazla baskı yapıyorum. Sorular ve sorgulamalar beni şişiriyor. Genç yaşım adrenalin ve tutku ihtiyacını beraberinde getiriyor. Kişiliğim de.

André'nin kayıtsızlığı beni tamamen delirtmeden önce harekete geçmeliyim. Madrina'dan tavsiye almak için, sırtımda yavrum, şehir merkezine gidiyorum. Yaptığım doğru, çünkü sadece Rafael'i tanımıştım ve onunla ilk adımı benim atmam gerekmedi; tesadüfen birbirimize doğru uçtuk ve motorlarımızdaki yakıt, kaderdi. Madrina hınzırı, isteğimi dinlerken kahkahalara boğuldu. Erkekler onun için basit birer oyuncaktı.

T.me/Cinciva

Sadece uğruyorlardı ve hiçbiri sabahı göremiyordu; ama konu bir erkeği romantik bir ortamı paylaşmaya davet etmekse, şüphesiz, o nasıl yapılacağını biliyordu! Ayrıntılara girmeyeceğim çünkü anlattıkları, bir anne-annenin torununa aktaramayacağı kadar iç gıcıklayıcı, ama ne güldük! Bedenime tam oturan, Nuh Nebi'den kalma ipek, beyaz iç çamaşırları ve utançla karışık bir coşkuyla ayrılıyorum oradan. Gerçi kendimi biraz salak hissediyorum çünkü André'nin, çocuğumuz doğduğundan beri süregelen ilgisizliği şehvet saldırılarımdan galip çıkmam konusunda pek ümit vermiyor. Her akşam olduğu gibi yanına uzanarak ilk hamleyi yapıyorum ama sahne korkusu Madrina'nın tüm öğütlerini unutturuyor, ben de kendimi içgüdülerimin ve arzularımın akışına bırakıyorum.

İlk fiziksel buluşmayı o kadar kötü karşılamıyor, çok da kötü geçmiyor. Becerisi eksik, düşük hızda ama hoş. Tanıdık heyecanları ve bugünlerde eksikliğini çokça hissettiğim yoğun duyguları yeniden keşfediyorum. Kokusunu, tenini seviyorum; Cali'nin babası olmakla bana verdiği armağanı onurlandırmak için belki bir gün geri kalanını da severim. O gece bedenlerimiz raks etmek için tam olarak uyum sağlayamamış olsa da zarafetle birleşmeyi başardı. Madrina bütün topluluğa, verdiği tavsiyeler sayesinde dokuz ay sonra küçük bir varlığın geleceğini haber verirken, "Bu Rita çok âlem. Adamın biri gözlerinin içine biraz fazla baksın, hemen karnı şişiyor!" diyor.

Madrina'nın sesi duyulmayacak gibi değil. Sanırım bugünden sonra binadaki erkekler yanımdan geçerken

T.me/Cinciva

gözlerini kaçıracaklar. Bu kadın, o küstah öz güveniyle herkese her şeyi yutturabilir. Ama ne kadın!

İkinci gebeliği oldukça kötü yaşıyorum. Taşındığımızdan beri, derin yalnızlığımı avutmak için yine çokça tüttürmeye başladım. André bırakmam için zorluyor çünkü ABD'de çalışan bir doktor arkadaşı, bebek için kötü olabileceğini söylemiş. Zaten inimdeki ev işleri bittikten ve ufaklık yattıktan sonra yapacak çok işim olmuyor, bu da bırakılmaz ki... André, ona doğru attığım adıma cevaben bir sonrakini atmak için hiç istekli değil. Çok çalışıyor ve eve geldiğinde gözleri sadece Cali'yi arıyor. Hormonlarım her yerimden fışkırıyor, bu reddedilişe dayanamıyorum. Elimi elinin üzerine koyduğumda, farkında değilmiş gibi geri çekiyor. Bağ bozumu eğlencesine katılıp iki kadeh içmeyi teklif ettiğimde yorgunluğu bahane ederek reddediyor. Kazanmak için savaş verilmiş, ama raftaki yerini aldığından beri tozu bile alınmamış bir kupaymışım gibi hissediyorum.

Çaresizliğim, annemle babamın seçimini öğrendiğimde yaşadığım terk edilmişlik hissine geri döndürüyor beni. O zamanki gibi, kederim oluk oluk fışkırıyor. Öfke gayzerleri en önemsiz ayrıntının baskısıyla bile patlıyor. Ne kadar yalnız hissedersem o kadar çok soru aklımı kurcalıyor ve ne kadar ağlarsam beni o kadar görmezden geliyor. Aptal, çirkin, görünmez, iğrenç hissediyorum. Bana verdiği sevgiden mahrum bırakılarak cezalandırılmak acı veriyor.

Haftada bir gün binada çalışıyorum; o sırada Leonor, kuzini Meritxell ile çok güçlü bir bağ kuran Cali'ye

T.me/Cinciva

bakıyor. Ebelik yapmaya başladığından beri salı gecesi nöbette olduğu için çarşambaları çalışmıyor. Nöbette geçen bir gecenin ardından tüm günü tütülü iki teröristle geçirdiğini düşündüğümde ona hayran kalıyorum. Söylemeye gerek yok, hiçbir şeyden korkmuyor benim ablam. Evden ayrılmak bana iyi geliyor, sevecen duvarlarla buluşmak güven verici. Dikiş dikmekten hâlâ zevk alsam da büyülü parmaklarım hantallaştı. Önceleri, kumaşı oluşturan küçük ipliklerin her birinde kendimi unutmayı başarırdım. Onlardan biriydim. Onlara karışmak için, aralarında kaybolmak için dokumada geziniyordum; düşünmemek ve her şeyimi, eserimi layıkıyla ortaya çıkarmaya vermek için. Nasıl rahatlayacağımı bilmiyorum, kilitlenmiş durumdayım. Madrina ya da kardeşimle biraz gülmek bile bunu değiştirmiyor; gözyaşları ve sorulardan boğuluyorum, beni aşağı çeken bu kasırgadan kurtulamıyorum.

Belki de André benimle ilgili o kadar çok hayal kurdu ki gerçek ona yetişemiyor. Belki de artık hiçbir şeyi hak etmiyorum. Belki Rafael'le, ortalama insan ömründe yaşanabilecekleri bir yıldan kısa sürede yaşadım ve şimdi herkes kadar mutsuz olmak için mutluluğu iade etmeliyim. Belki Rafael benim gibi birini sevebilecek tek kişiydi. Belki de mümkün olduğu kadar uzun süre ayakta kalabilmek için tek dayanağım olan çocuklarımla bu zindanda kuruyacağım. Onlar da bir gün bırakıp gidene kadar. Tıpkı, benim gibi bir kadının biraz enerji ve en önemlisi çok fazla sevgi istediğini fark ettiğinde babalarının yapacağı gibi. Farklı bir ilişki tercih etmiş olabilir. En azıyla yetinen bir kadını. "Her gece

T.me/Cinciva

eve gelen bir adam hiç yoktan iyidir," diyen bir kadını. Ama bana denk geldi zavallı adam.

Elli yıl sonra bile bu sorulara bir yanıtım yok. Deden pek konuşkan değildi, biliyorsun. Zaten o yüzden dans ediyor. En azından orada epey bir şey söylüyor. Bedeniyle resmediyor, yaşamını kaçırmasına neden olan ve benim için daima anlaşılmaz kalan şu düğüm çuvalı bedeniyle. Dansı olmasaydı, bu kadar şeyi içinde tutmaktan patlardı muhtemelen. Bir İspanyol'dan beter. En azından biz kökten dönüşsek bile, köklerimizden dönsek bile, ayıp olmasın diye etrafımızla ilgilenir, coşarız. Çene çalarken veya tartıştığımızda bile kendimizden söz ederiz. Zoraki de olsa. O yapmaz. Benimle sohbet etmek için tükürük harcamaya değmezmiş gibi davranıyor.

Bir 11 Ocak günü doğuruyorum. Muhteşem bir oğlan, olağanüstü! İsmini Juan koyduk. André o kadar gururlu ve mutlu ki acaba bu çocuk ilişkimizin yenilenmesi için bir dönüm noktası olabilir mi diye hayal kuruyorum. Kadınlığıma duyacağı aşkın, anne oluşuma duyduğu sevgiden kaynak bulacağını hayal ediyorum. Cali iki yaşına bastı ve bir kardeş gelmesi onu çok heyecanlandırdı. Gerçek bir küçük anne gibi davranıyor. Dayanılmaz oluyor. Ya da şimdiden pek sabrı kalmamış olan benim. Juan gece gündüz ağlıyor, memeyi reddediyor, başvurduğumuz şifacı ve doktorların hiçbiri mutsuzluğuna çare bulamıyor. Gücüm ve sinirlerim tükenmek üzere. André ile aramızdaki kopukluk doruk noktasında. Zor zamanlar geçirdiğimiz şu günlerde kollarına sığınıp bir aile olduğumuzu hissetmeye

T.me/Cinciva

o kadar çok ihtiyacım var ki... André'ye bundan söz ettiğimde, Cali'yi kendi kızı gibi yetiştirmiş olmanın ve bana başka bir çocuk vermenin zaten bizi bir aile yaptığını söylüyor. Oysa ben tenden, şefkatten, kulak vermekten ve paylaşmaktan bahsediyorum. Birbirinin farkında olmadan yan yana yaşamaktan değil.

Kendimi yalnız hissediyorum ve çocuğuma bu kadar acı çektiren nedeni takıntı hâline getiriyorum. André abarttığımı, küçüğün iyi olduğunu ve Cali'de şansımızın yaver gittiğini, oysa bebeklerin genellikle Juan gibi ağladığını söyleyerek kestirip atıyor. Buna inanmam, bebeğimi rahmime düştüğünden beri tanıyorum ve yemin edebilirim ki bir şeyler ters gidiyor. André'ye göre, babanın hissedemediği ana rahmindeki fiziksel bağ söz konusu; benim sapkın zihnimin bir ürünü.

André'ye; çocukları, Juan'ı Paris'te çocuk hastalıklarında uzmanlaşmış doktorların olduğu bir hastanede muayene ettirmek için götüreceğimi açıklıyorum. Orayı Leonor buldu. André'ye seçme şansı bırakmıyorum ve öne süreceği savlar bunu değiştiremez. Kararımda ısrarlıyım ve taviz vermeyeceğim. Umarım, "Elbette sevgilim, işe ara veririm, bu sıkıntıyı birlikte göğüsleyelim..." der. Ama öyle olmuyor.

Cali üç yaşında bile değil ama kararımı kabul etmeyerek, burada kalmak istediğini dile getiriyor. Babasının çok çalıştığını ve ona bakamayacağını anlatıyorum. Bir an sessiz kalıyor, ardından ben dönene kadar Leonor'lara gidip sevgili kuzini Meritxell ile kalmak için yalvarıyor. Razı oluyorum. Babası da gitmeyeceği için çok mutlu. Ben değilim. Yine de yola çıkıyorum.

T.me/Cinciva

Paris trenine biner binmez Juan daha iyi görünmeye başlıyor. *Yolculuk etmek, yer değiştirmek; benim gibi onun kanında da var*, diyorum kendi kendime. Onu sakinleştiren şeyin bu olduğunu düşünüyorum. Bu da beni sakinleştiriyor.

Kâbusumuz ile başkentin güzelliği arasındaki tezat dayanılmaz. Düşlerime giren bu şehri; dehşetimizi görmezden gelerek caka sattığı, tüm ışıklarını ve gösterişini sergilediği için dağıtmak istiyorum.

Tanı çok üzücü. Birkaç haftadan önce Narbonne'a dönemeyeceğiz. Juan dört aylık ve ağrıları fıtığa neden olmuş. Ayrıntılı tetkikler bile başlamadan önce acilen ameliyat olması gerekiyor. Her şey korkunç bir hızla gelişiyor. Tek olumlu şey; Juan ve ben ağrı kesicilerin mucizesi sayesinde, en sonunda birbirimizi keşfediyoruz. Önemli olan dayanılmaz ağrılarını sona erdirmeleri. İlaçlar etkisini gösterdiğinde o kadar mutlu ve huzurlu ki. İlaçların sağladığı rahatlama sayesinde etrafındaki dünyayla daha yakından ilgileniyor, sanki ikinci kez doğmuş gibi. Bakışlarımız birbirine kilitleniyor, sonsuz bir keşif ortamında birbirimizi buluyoruz. Ateş ölçmeler, tedaviler ve tahlilleri saymazsak, zamanımızın çoğunu buna ayırıyoruz. Onu severken, etrafımızda dans eden görünmez perileri, bizi filden bile güçlü kılarak hastalıktan uzak tutan sihirli merhem ve çiçek masallarını anlatıyorum.

Ne mutlu ki birkaç zamandır tıp, anne-çocuk ayrılığının iyileşme sürecine zarar verdiğini onayladı; böylece gece gündüz oğlumla kalmama izin veriliyor.

T.me/Cinciva

Aylar geçiyor ve doktorlar Juan'a çare bulmak için yorulmadan çalışırken yapabildikleri tek açıklama, muğlak bir kötü huylu tümör tanısı. Juan'ın çektikleri karşısında şaşkın ve benim kadar çaresiz olduklarını söyleyebilirim. Küçücük bedeni kimyasallar ve deneyler yüzünden günbegün zayıflayan oğlum yapılan çeşitli tedavilere cevap vermiyor. Doktorlarla hemfikirim, çaresizce çırpınmasına izin veremeyiz, ne olursa olsun her yolu denemek gerek. Bazen geri adım atıyorum, onu daha fazla yıpratmayı bırakmalarını istiyorum; çünkü gülücükleri artıyor ve gücü yerine geliyor. Bedeni büyümese bile Juan'ın canlandığını gördükçe umutlanıyorum. Ağrısı kalmadığından beri daha iyi giden ya da en azından daha az zorluk çıkardığı emzirme seanslarımızın tek sorunu, diş etlerini delmeye başlayan iki dişinin uçları.

"Ah! Hayır, hayır, hayır aşkım! Isırınca daha hızlı akmaz. Seni yaramaz şey!"

Görünüşe göre, iğne gibi dişlerinin acıtmasıyla attığım küçük çığlıklar onu güldürüyor. Ben de abartıyorum, şaşırmış veya çok acımış gibi rol yapıyorum. Daha da gülüyor. Hastanenin küçücük dünyasına biraz mutluluk gelmesi, yaşamın bir an bile olsa yumuşayıp daha merhametli olmasını sağlıyor. Meme uçlarımın kanaması umurumda bile değil, serçe iştahının aslan iştahına dönüşmesi o kadar hoşuma gidiyor ki gerekirse göğsümü parçalamasına izin veririm.

Bu hafta sonu André; Leonor, Meritxell ve tatlı Cali'mizi bizi görmeye Paris'e getiriyor. Cali'ye her hafta

T.me/Cinciva

uzun bir mektup yazıyorum. Elbette, mektubu ona okuyan André'ye de hitap ediyorum. Hastane yaşamımızı anlatırken de tüm komiklikleri ekliyorum. Günlük yaşantımızı gözden geçirip düzelterek, iki buçuk yaşındaki bir çocuğa uyarlayarak anlatıyorum diyelim. Cali'nin yeni gerçeğimizin şiddetinden başka bir şeye ihtiyacı var. André ise her pazartesi bana kısa bir mesaj gönderiyor. Dolambaçsız, etkili, olaylar hakkında, nokta. Herhangi bir pazar listesi ya da yemek tarifi, yazdıklarından daha fazla duygu içerir. Cali'nin mutlu olduğunu ve sağlıklı büyüdüğünü okumanın sevinci hariç, tam bir hayal kırıklığı. Ama yine de bugün burada ve bizimle olacak.

Juan'cık ve ben Paris'e geleli üç aydan fazla oldu. Pazar günü doktor bana Juan'ın bağışıklığının aşırı derecede zayıfladığını ve basit bir nezlenin bile onu bizden ebediyen alabileceğini söyledi. Cevabım şöyle oldu:

"Dert etmeyin doktor, gerekirse bağışıklık sistemi yeniden güçlenene kadar dalgıç kıyafeti içinde yaşar! Siz bana o giysiyi temin edene kadar hiç kimse oğluma maskesiz ve ellerini önümde iki kez yıkamadan bir metreden fazla yaklaşamaz! Gördünüz mü doktor, on yıl okumamış olsam bile size çözümü buldum!"

Gülümsedi ve iki ilaç yazdığı bir reçete uzattı.

"Bu sizin için. Hiçbir şey yemiyorsunuz, hiç uyumuyorsunuz. Rita, dinlenmelisiniz. Sağlığınızı tehlikeye atmak Juan'ın sorununa çare olmaz. Ayrıca size ihtiyacı olan bir tek o değil."

Giriş kapısı gıcırdadı ve Cali'nin küçük şirin suratı belirdi. André arkasından girdi ve Juan'ı kollarına

T.me/Cinciva

almak için ona yöneldi. Cali de bana doğru koştu, sarıldık ve birbirimizin kollarında dakikalarca ağladık. Leonor ve Meritxell de bize, kayaya yapışan iki istiridye gibi eklendi. Ablam için büyük bir olay. Sevgiyi damlalıkla verir o, tıpkı Juan'a verilen afyonlu ilaç gibi. İnanmakta zorlanıyordum ama oğlumu sevgileriyle yıkamak, eğlendirmek ve sarmalamak için hepsi buradaydı. Onlarsız geçen günlerin ve gecelerin ardından hepsini burada görmek gerçek dışıydı.

Juan, ailenin kendi etrafında toplanmasını beklemişti acı çekmeyeceği yeni bir âleme doğru ilerlemek için. Kollarımdaydı. Artık ağlamıyordum. Sadece, ona olan aşkımın ve onu koynumda tutmamın bana verdiği erişilmez mutluluğu görmesini istiyordum; acımın büyüklüğünü değil. Acı, doğru kelime değil. Böyle bir kaos, bu sonsuz yıkım, bu boş öfke için hiçbir kelime uygun değil. Bu yüzden yaşamımın en büyük faciasından bahsederken gözyaşlarım hâlâ akıyor. O günden beri onun hakkında konuşmadım.

Toprağa verilirken cenazeden ayrıldım. Gücümün ötesindeydi. Bir şey beni kaçmaya zorladı. Törenin sonunda bir anda esti ve Toulouse'a gidip Pepita'yı görmeye karar verdim. Benim yaşadıklarımı sadece o anlayabilirdi. Etinden kopan etin bedende açtığı yaranın acısını o da biliyordu. Kollarıyla sarıp gözyaşlarım kuruyana kadar beni okşardı. Bana rahatlatıcı, küçük sıfatlar takar ve bir anne gibi sinesinin sıcaklığında tutardı. Tekrar ayağa kalkmam için gerekli gücü verecek doğru kelimeleri yalnız o bulabilirdi. Hâlimin kızım açısından bayağı görüneceğini düşünüp duruyordum

T.me/Cinciva

ama gitmek benim için iyi olurdu. Kendimi bulmak için.

Cali'yi öpmek ve bir süreliğine ayrılacağımı söylemek için eve uğradım. Kapıdan girdiğimde, cenaze töreni sırasında onunla ilgilenen komşuyla oynuyordu. Eğleniyorlardı. O korkunç günden sonra o görüntü öylesine sıcaktı ki birkaç saniye durakladım. Ama Juan'ın ölümünden beri beni tıknefes eden o karabasan geri geldi. André, Cali'nin cenazeye katılmasına karşı çıkmıştı. Vazgeçirmek için her şeyi yapmıştım. Neler olup bittiğini tam olarak anlamasa da küçük kardeşine veda etmek onun da hakkıydı. Ne zaman yıkıldığımı görse, daha önce benden duyduğu ve kendine göre uyarladığı kelimeleri bana kullanıyordu:

"Merak etme anne, Juan cennette biraz dinlendikten sonra geri gelecek. Sadece çok yaşlandığımızda gerçekten ölürüz; harika ve dolu dolu bir hayat yaşayıp devam edemeyecek, ettiremeyecek kadar yorgun olduğumuzda. O yüzden kesinlikle geri dönecek *mamá*, söz! Söz?"

Benim ona verdiğim söz; gücümü yeniden kazanır kazanmaz, çok çok çok yakında dönmekti. Buna karşılık o da babası ve Leonor teyzesiyle uslu duracağına söz verdi, ondan bunu istememiş olmama rağmen. Sonrası benim için gözyaşı seli, onun için öpücük ve sarılma tırmanışları...

Az ilerimizdeyse, güneş ışınlarının ve kuvvetli rüzgârın ziyaret ettiği dut ağaçları. Görüntü güzeldi. Cali'nin ağacı çok genç, çok küçük ve çok narindi. Oysa Cali öyle değildi. Ne olgun bir kızdı. Her şeyi anlamıştı.

T.me/Cinciva

6.

Mavi Fular

Damarlarında kızıl gen taşıyan birinin mavi fular takmasının tam bir sapkınlık olduğunu çok iyi biliyorum. Oysa bu mavi, yaşamımın kalanına renk verecek. Özgürlüğümün mavisi olacak. Seçimlerimin. Feda ettiklerimin. Önceliklerimi önem sırasına koyarak yapmayı seçtiğim fedakârlıkların. Çünkü bu fuları takar takmaz zamanda yolculuk yaptım. Boynumda olduğu süre boyunca öğrenmeye, anlamaya, affetmeye ve büyümeye devam ettim. Ardından, birkaç zincirden kurtularak yaşamımı yeniden kontrol etmeye başladığımda o, çekmecede uykuya daldı. Bir zaman geldi, biraz hava almak istediğimde beni rahatsız etmeye başladı. Nefesimi kesti. Anılar bizi taşırsa iyidir. Yavaşlatır veya hareketsiz kılarsa onları susturmak gerekir. Ortadan kaldırmak değil. Sadece susturmak. Çünkü yaşamın herhangi bir anında, hayaletlerimizi konuşturmak için hatıralarımızı uyandırmamız gerekebilir. Onlardan artakalanları biraz incelersek bize öğretecekleri çok şey olur.

T.me/Cinciva

Bu fuları "korkunç çirkin" bulacağını biliyorum, şimdiden gülüyorum. Rahatla tatlım, senden onu takmanı istemeyeceğim; gerçi şartları göz önünde bulundurup beni reddedemeyeceğini de bilerek biraz cüret etsem... Tamam, seninle uğraşmaktan vazgeçiyorum ama sana anlatmak istediklerini dinle bu fuların.

* * *

Tam otobüse binerken koluma büyük bir şiddetle yapışan bir el tarafından durduruluyorum. Bu, ablam Leonor. Mektubumu bulmuş olmalı. Carmen de arkasında, kollarını bağlamış. Kaşlar çatılmış, işkenceci iki anne; beni cehennem alevlerime geri götürmeye gelmiş.

"İn aşağı!" diye emrediyor Leonor.

Bakışlarım aynı sertlikte, ama itaat ediyorum. Bu yargıç hanımlar ne zannediyor ya! Benim için kolay bir karar mı sanki? Bana kötü davranmalarına izin vermek niyetinde değilim. Tabii, onlar için kolay. Onların bir aileleri ve kötülüklerin yuvalarına girmesine engel olan, birleştirici bir kocaları var. Hane içinde bir apse mi var? Baş vermeden Roberto patlatır ve Tanrı biliyor ya, André kadar tutuk biri olsa da hayal kırıklığı karşısında Leonor'u sakinleştirmek kolay değildir. Roberto sevgisiyle ablamın duygusal destesindeki tüm anahtarları gün yüzüne çıkardı, ki her biri bir yası karşılama ve azalması için paylaşma işlevi görüyor. Ben ise tamamen tek başımayım; bir parçamı kaybetmiş, bir bacağım kesilmiş gibiyim ama André, böyle bir uyuşukluk hâlinde bile koltuk değneğim olmayı önemsemiyor.

T.me/Cinciva

"Gidemezsin," dedi Leonor şaşırtıcı bir şefkatle.

Bana hükmedici davranmasına o kadar alışmışım ki Juan'ın hastalığı ve ölümünden dolayı bana karşı sevgi dolu olmasını yadırgıyorum. En azından daha hoşgörülü. Otobüs bensiz hareket ediyor.

"Cali'yi terk edemezsin. Sana ihtiyacı var. Hem, Roberto işini kaybettiğinden beri ona bakmak bizim için çok zorlayıcı oluyor. En az bir ay Beaujolais bağ bozumuna gidecek, ben de Carmen'i yatılı okula vereceğim ki hastanede olabildiğince çok mesai yapabileyim; bütün bunların arasında ufaklıkla ne yapmamı istersin?"

"Meritxell'in okuldan sonra, akşam sen eve dönene kadar bir yerlerde olması gerekecek; Cali'nin de onunla birlikte olması bir şeyi değiştirmez. André akşam yemeğinden önce gelip alır ve sabah da okula bırakır. Sadece, dersten sonra ikisini alıp bakacak birini bulman yeterli. Öderim. Odamdaki siyah Meryem Ana heykelinin içindekileri al; alttan açılıyor, geri dönene kadar yeterli olacaktır. Lütfen Leonor, benim için bunu yap. Kalırsam deliririm. Terk etmiyorum; kendime, daha güçlü olmanın yolunu sunuyorum. Toulouse'a, Pepita'ya gidiyorum; nefes almam ve öfkemi yatıştırmam gerek. André beni teselli etmek için kılını bile kıpırdatmayacak, kendini tecrit etmeyi seçti. Tüm bunlarla şimdi yüzleşemem. İnsanların, Juan'ın kaybını bana sürekli hatırlatan bakışlarıyla da."

Son cümlemin ardından Leonor, otobüsün arkasından, durdurmak için deli gibi el kol hareketleri yaparak koşmaya başladı. Başardı da. Bana haykırdı:

"Koş! Koş!"

T.me/Cinciva

Carmen'i aceleyle öpüyorum. Leonor eliyle acele etmemi işaret ederken yanına gelince yavaşlayıp onu da öpüyorum ve koşuyorum. Ölene kadar koşmak istiyorum. Otobüsle aramdaki mesafenin koştukça uzamasını ve böylece onu katedemeden yorgunluğun beni öldürmesini istiyorum. Ortadan kaybolmak istiyorum ya da daha iyisi, hiç var olmamış olmak istiyorum. Beni bir daha hiçbir geleceğin beklememesini istiyorum. Ne var ki Cali düştüğüm tuzağı kaleye çeviren bir asma kilit. Onun için, baştan aşağı nefret ettiğim ve artık kontrol edemediğim yaşamıma geri geleceğim; onun için, anılarla yüzleşip yalnızca güzel olanları saklayacağım; onun için, sevgili babasından uzaklaşmayacağım; onun için, hiçbir şeye hakkım yok... Çocuğumu, tutsaklığımın nedeni olarak görmeyi reddetsem de uzaklaşmamın nedenlerinden biri o. Özgürlüğü ya da en azından özgürlük hissini geri kazanmak için, Pepita'nın bana her şeyin mümkün olduğunu hatırlatması için uzaklaşıyorum. Geri geleceğime inanmak, terk etmekten duyduğum ağır suçluluğu kısmen de olsa ortadan kaldırıyor ancak kendimi tamamen ikna etmekte zorlanıyorum. Sadece, dönüş tarihi belli olmadan ayrılacak kadar rahatlatabiliyorum içimi. Sadece, fikrimi değiştirmeyecek kadar. Ama hüznümün gözle görülür şekilde doldurduğu bu tekerlekli fanusun diğer yolcularını gözyaşına boğamayacak kadar değil.

Otobüsün içi cehennem kadar sıcak. O kadar kederliyim ki anca yolculuğun sonuna doğru bunun farkına varıyorum. Böylesi daha iyi. Otobüs otogarda durdu. Az ilerisinde, yaşamımı kökünden değiştiren tren garı.

T.me/Cinciva

Aynı görüş açısında, Rafael'i ilk fark ettiğim taraça. Yolu geçip bana doğru ilerlerken onu izlediğimi, ayağa kalktığımı ve her şeyin yeniden başladığını hayal ediyorum. Hikâyeyi bildiğimize göre, belki sonunu değiştirebiliriz diye düşünüyorum. Buraya gelişim, zamanda bir yolculuk. Dört yılı geri sarıp yaşama, Rafael'le başladığı yerden devam etme umudu. Sonuç değiştirilemeyecekse bile anın tadını çıkarmak için her şeyi ağır çekimde yeniden yaşamalıyım. İstiyorum, istiyorum, istiyorum! Bunlar, yoğun arzumu ifade eden, kafamın içinde yankılanan sihirli sözler. Gerçi panayır sihirbazlığım, o devirde anne babamı geri getirmek için işe yaramadıysa bugün, Rafael için nasıl işe yarayacak ki?

Karşılaştığımız gün katettiğimiz yolu, gelip geçene çarpa çarpa, gözlerim kapalı bir hâlde tekrar yürüyorum ki Rafael'in Juan'ın doğumuyla kaybolan hayaleti geri dönsün ve elimden yakalasın. Bu yol, hatırladığımdan daha kısa. Pepita'nın evinin önündeyim. Daha kapıya vurmadan kafamın içinde, içeriden haykıran sesini duyabiliyorum: "Kim o!" Kendi kendime gülümsüyorum. Ancak bana kapıyı açan Ullrich. Birbirimize sarılıyoruz. Yaşlanmış, üzücü. Acaba yaşasaydı Rafael nasıl görünürdü? O da çok fazla boşa savaşmış olmaktan yıpranmış görünür müydü?

Pepita'dan ses seda yok. Bu sinir bozucu. Cali'yi hiç görmediği aklıma geliyor. Gerçi mektuplarında onunla ilgili sordukları, onu önceden tanıyormuş gibi sorular. Mektuplarımda sorularına cevap vermeyi ihmal etmezdim. Asla koparmadığımız bu mektuplaşma bağı bana çoğu zaman çok yardımcı oldu. Yeraltı savaşının

T.me/Cinciva

yavaşladığı şu günlerde Pepita, Cali ile kaybedilen zamanı telafi edebilecek. Onunla buluştuğunda ne kadar da mutlu olacak; çünkü Cali, Pepita'ya yazdığım mektuplarda övgüyle anlattığımdan çok daha sıra dışı. Nazik kişiliğinin farkına varmak için onu görmek ve küçük bir hanım edasıyla konuşmasını dinlemek gerek. Sanki iki babasının en iyi taraflarını almış. Zarif, neşeli, yaratıcı ve kurnaz. Özenli, ölçülü ve makul. Pepita ile son yazışmam iki ay önceydi ve sonrasında o telaşede geleceğimi haber verecek fırsatım olmadı. Umarım buradadır...

Ullrich, Pepita'nın başına gelenleri bilip bilmediğimi soruyor. Kalbim sıkışıyor. Sonunda o ortaya çıkıyor ve bana doğru ilerlerken anlam veremediğim el işaretleri yapıyor. Sımsıkı sarılıyor. Enerjisine bir kere daha hayran oluyorum. Beni gördüğüne pek şaşırmış gibi görünmüyor. Suskunluğunun kafamı kurcalaması onu sorulara boğmamı engellemiyor. Bir anlığına ortadan kaybolup elinde bir yazboz tahtası ve tebeşirle geri geliyor. "Juan?" yazıyor. Başımla, her anlama gelebilecek bir "hayır" hareketi yaparken gözyaşlarına boğuluyorum. Ne mutlu ki Pepita'nın okşamaları, sözleri kadar anlamlı ve kollarının arasında, kelimelerinin eksikliğini hissetmiyorum. Pepita, benim dünyamda bir oğul kaybetmenin yıkımını bilen tek insan. İçsel sıkıntıların sonsuzluğunu, iç organlarda hissedilen eksikliği, insanın gücünün tükenmesini ve ölme arzusunu, suçluluğu, başkalarının bakışlarını ve anıları iyi bilir. Ullrich, bu garip ve gözyaşlarımızla yıkanan sessizliği bozuyor.

T.me/Cinciva

"Ağzından çıkan son cümle, Rafael'in ölümünde bana sarf ettiğiydi. Ölümünün ayrıntılarını sana söylememi engellemek isterken... O günden sonra Pepita konuşma yetisini kaybetti tatlım. Tamamen."

Pepita yere bakıyor. Gözyaşlarını zor tutuyor. Donuk gözlerinde, yanlış anladığımı okumaya çalışıyorum. Beni onaylamıyor gözleri. Üzgün görünüyor.

"Ama onu tanırsın, bu onun ağzına geleni söylemesini engellemiyor," diyor gülümseyerek. Bunun üstüne, sırıtışını geri kazanan Pepita'dan kafasına anaç bir şaplak yiyor. "Dişi kaplan o zaman neyse hâlâ o," diye gülüyor Ullrich.

Kafasında ikinci bir şaplak patlıyor. Gülerken kendini toparlıyor. Bana bir şey söylemek istediğini anlıyorum.

"Biliyor musun, seni korumaya çalışıyordu," diye ekliyor. Aniden Pepita'nın bakışlarını öfke kaplıyor. Hiç görmediğim kadar haşin bakışlar. Rafael'in suratı göz bebeklerinin derinliklerinde beliriyor sanki, bir hiç uğruna dökülen tüm o kan gözlerine üşüşüyor. Rafael'e yapılanları çok kısa bir süre sonra öğrendiğimi itiraf ederek onu sakinleştirmeye çalışıyorum.

"Pepita, biliyorum. Demek istediğim... ayrıntıları. Tamam *mamá*, uzun zamandır biliyorum."

Konuyu değiştir, çabuk, konuyu değiştir, diyorum içimden.

"İnsanlar senden bahsediyor Pepita, direnişin simgesi oldun. Farkında değildim, Narbonne'a döndüğümde anladım. Kötü günler geçiren perişan halkımız

T.me/Cinciva

için Rafael de önemli. Kendini feda etti ve kimse onu unutmayacak."

Kendimi, söylediklerimi süslemeye mecbur hissediyorum; elbette abartıyorum ve Ullrich çaresizliğimi hissediyor. Bana, Pepita'nın işaret dilini mezar bekçisi kadından, günlük öğünü karşılığında nasıl öğrendiğini anlatıyor. Pepita işaretleriyle lafını sürekli kesiyor ama hareketleri bana bir şey ifade etmiyor. Her seferinde onu incitmemek için anlıyormuş gibi başımı sallıyorum ancak iyi rol yapamıyorum.

"Dilsiz kadın gittikten sonra Pepita tekrar sessizliğe büründü. O nedenle sadık Ullrich kendini feda ederek, sırf hikâyeleriyle bıktıracak biri olsun diye, işaret dilinin temellerini öğrendi," diyor hınzır bir ifadeyle.

Pat! Kafasına üçüncü şaplak. Gülüyorum.

"Neyse, bugün üçüncü şamardan sonra gidip çalışacağıma dair kendime söz vermiştim! Hesap tamam. Akşam yemeği için topluluğa gelin, herkes seni görmekten çok mutlu olacaktır Rita. Sen de Pepita. Tabii, *mantecados*'larınla gelirsen seni görmekten de mutlu olacaklardır," diyor Ullrich.

Kelleye dördüncü şaplak. Bu sefer darbenin ödülü Ullrich'in yanağına kondurulan yapışkan bir öpücük. Rafael'e verdiklerinden. Ya da bana. Benim de Cali'ye verdiklerim gibi.

"Görüşürüz güvercinler! Bu akşam bekliyorum."

Ullrich çıkınca dut yemiş bülbül gibi kaldık. Bana okuldaki ilk günümü hatırlatıyor. Bozacak gereçlere sahip olmayınca sessizlik ne kadar kasvetli! Okşamalarla konuşuyoruz. Ortalarda bir lastik görüyorum ve

T.me/Cinciva

saçını örmeye başlıyorum, sonra da tırnaklarını törpülüyorum. Daha bir hafta önce Juan'a yaptığım bakım geliyor aklıma. Kelimeler olmadan da birbirine o kadar çok şey söylenebilir ki! Yapmama müsaade ediyor; oğluna bakarmış gibi bakıyor bana, her santimetrekaremi gözleriyle tarayarak. Sanki ortadan kaybolacakmışım ve beni hatırlayamamaktan korkuyormuş gibi. Ben de Juan'la böyleydim. Etraftakiler yorgun ve uykusuz olmamı dert etmişken... Ben tenine değdiğim her saniyeden yararlanmak istedim. Bizi neyin beklediğini biliyormuşum gibi.

Pepita'dan bana biraz yeni dilini öğretmesini istiyorum. Çok güzel. Hızlı öğrendiğimi düşünüyor. Fransızca öğrenmedeki hızım düşünüldüğünde diller için doğal bir yeteneğim olduğu söylenebilir.

Pepita'nın tutulmuş omuzlarına masaj yaparken ayak hareketlerindeki sabırsızlığı fark ediyorum. Huzursuzluğu hemen anlaşılıyor.

"Kafanı kurcalayan bir şey mi var *mamá*?" Ayağa fırlıyor ve dolaptan yazbozu alıyor. "İntikamımı al. İntikamımızı al. Madrid'e geri dön. Rafael'in katilini bul ve öldür."

Ardından susup gözyaşlarına boğuluyor. Şaşkın bir şekilde yazdıklarını tekrar tekrar okuyorum. Ona sarılıyorum. Beni itiyor, tahtayı silip "Lütfen tatlım," yazıyor. Hayatta kalması buna bağlı. Anlıyorum. Evladını öldürenin Madrid'de, dertsiz ve rahat yaşamını tehlikeden uzak şekilde sürdürdüğünü bilerek, hiçbir şey yapmadan burada kalmak... Konuşma yetisine mal olan büyük bir darbe.

T.me/Cinciva

Onu teselli etmek için doğru kelimeleri bulamamak, ağzın közle dolmasından daha acı verici. Pepita'yı onaylamayı bir anlığına düşünmek, savaşın adrenalinini tatma arzumu körüklüyor. Tüm kinim içimde bir ateş topu gibi birleşip çılgın bir güç oluşturuyor. Hızlıca sakinleşiyorum, Pepita'nın bulaşıcı öfkesinden uzaklaşıyorum; bu hikâyenin delilik olduğunun ve bir ölümün daha bir şey değiştiremeyeceğinin farkındayım. Ancak Pepita'nın son umutlarını boşa çıkaran da ben olmayacağım. Bunu ona yapamam. İsteğim onu korumak. Hâlâ. Yanlış. Hâlâ.

Tahtayı alıyorum, çünkü sesli söylediğimde yalanım ayan beyan anlaşılır. "*Mamita*, yapacağım."

* * *

Pepita, oğlunun katilinin adını öğrendiği günden beri intikamla yatıp intikamla kalkıyor. Bazı günler aramızdaki tek iletişim işaret diliyle ilgili öğrettikleriyle sınırlı kalıyor, ufak bir mola vermişiz gibi. Başarısız girişimlerimin yanlış anlamalara neden olmasıyla eğleniyor, tahtasında da alay ediyor: "Hayır, burada *karnım aç* demedin, *sevişmek istiyorum* dedin."

Hiçbir şey burada bulmayı umduklarıma benzemiyor ama bu da bana uyar. Artık sözlerinde bulamayacağım sevgiyi bakışlarında okuyorum. Bu bakış ki aynı zamanda şunu da söylüyor: Sen çok özelsin, kimsenin seni bu konuda şüpheye düşürmesine asla izin verme. Bu, her hâlükârda, André'nin verdiğinden daha fazlası.

T.me/Cinciva

Her hâlükârda Cali için taktığım mutluluk maskesinden daha az yorucu. Sessizlikten kaçmak için bazen durmadan konuşuyorum.

"Görüyorsun Pepita, dünya bazı şeyleri kaçırdı. İnsanlığın, en başından işaret dili gibi evrensel bir dili benimsemiş olduğunu hayal et! Bunun bizim ve bizim gibi insanların yaşamını ne derece değiştirmiş olabileceğine bir bak. Yani, ana yurtlarını iradeleri dışında terk edenlerin yaşamını. Fransa'ya geldiğimizde kendimizi anlatabilir, başımızdan neler geçtiğini ve neden ülkelerine yerleştiğimizi açıklayabilirdik. 'Yalnızca ölmemeye çalıştığımız' bir sırada ayaklarına kapanıp buraya gelmiş olmaktan dolayı özür dilemek yerine."

Pepita elimi tutuyor ve avucuma bir öpücük konduruyor. Bana mavi bir fular uzatıyor ve koynundan, küçük parmağım kadar, mantar tapalı bir şişe çıkarıyor. Ürperiyorum. Beş gündür buradayım ve bu intikam sözünden daha önce bahsetmemiştik. Hem Madrid'e gitmeye hazırım hem de vazgeçmeye. Bazen Rafael ve anne babamın eylemimi gururlu bir şekilde beklediklerini hayal ediyorum. Bazen de can vermek ve almak düşüncesiyle yaşamak fikri karşısında donup kalıyorum. Lanet olsun! Rafael ve ailem en azından bunu hak ediyor! Ya Franco'cuların "kızıl gen" avcısı bir radarı varsa ve yapacaklarımızı önceden öğreniyorsa? Pepita yapabileceğimizden emin. Ama nasıl? Bunlar, beni orada fularımdan tanıyacak ve ağırlayacak olan yeğeniyle yazışmalarında belirtilmiyor. Rafael bu trene binmemi isterdi ama onunla buluşmam

T.me/Cinciva

için, intikamını almam için değil. Yapmamı istediği şey bu olurdu.

Kafamı toparladığımda müthiş bir acı hissediyorum. Kendimi, savunmasız ve sözsüz kalmış bu kadının tüm umutlarını yeşertirken buluyorum. Tüm umutları bir küçük şişe zehirde yoğunlaşmış. Bu kurguyu acınası bulmaktan kendimi alamıyorum. Bize ne Rafael'i ne de diğerlerini getirecek. Ancak düşmana karşı durmak ihtiyacını anlıyorum. Ölülerimizin hatırasını onurlandırmanın tek yolu bu.

Ama sevgili Pepita'm aklını biraz kaybetti ve kendimi bu çılgınlıktan korumam gerek. Bırakıp da gitmemem gerekenlerin aynası olarak bana son bir kez yardım etti.

Bir kez daha kendimi yetim gibi hissediyorum.

Belki de bir güç bilekliği gibi koluma bağlanan bu fular bana cesaret verir.

T.me/Cinciva

7.

Tren Bileti

İspanya'ya dönmek için tekrar trene binmek, hikâyemi geriye sarmaya başlıyor. En zehirli dönemleri atlayarak. En iyi bölümlerde uzun kalarak. Rafael... Onu düşününce kadınlık hislerim yeniden uyanıyor. Cali'yi büyütmek ve Juan'ın hastalığıyla uğraşmakla geçen kasırgalı yıllarda kadın olduğumu; bedenimin, bedel ödemek ve kendime güvenimi geri kazanmak için harika bir araç olduğunu unutmuştum. Oysa Rafael'in nazik davranışları sayesinde şehveti tatmış, kendime uyarlamış ve ondan beslenmiştim.

Pireneler geçişinin tamamında başım öne eğik, gözlerimi dizlerimden kaldırmıyorum. Kurduğum iç gıcıklayıcı hayaller bu yolcuğu daha rahat kılıyor. Tren her durduğunda korktuğumuz istasyonların anonsunu rüyadaymış gibi duyuyorum. Duyduklarıma Pepita'nın sesi karışıyor ve yol aldıkça kayboluyor, tıpkı bir çocuğun tutunduğu can simidinden parmaklarını teker teker gevşetmesi ve derin sulara gömülmesi gibi. Pepita beni kurtarmayacak. Oğlunun intikamının alındığına inanmak da onu kurtarmayacak. Onu mahveden,

T.me/Cinciva

oğlunun asla geri gelmeyeceğini bilmek. Bunu çok iyi biliyorum. Bunu ve kendi adanmışlığının, Rafael'in seçiminde oynadığı rolü ve onu buraya sürüklemiş olduğu gerçeğini. Taşınması zor, ağır bir yük... Bana gelince, nereden geldiğimi anlamak belki beni kurtarır; hikâyem hakkında daha fazla bilgi verebilecek insanlarla karşılaşmak ise kesinlikle yardımcı olacaktır.

* * *

Bu benim ikinci geri dönüşüm ve ilki, daha o zamandan, benimsenme umudumu yıkmıştı. Uzun zaman, onlardan biri olduğum için yas tuttum. Bu sefer ise İspanya'ya tekrar kavuşmuş olmanın rahatlığı var içimde. Kendimi kabul ettirmek arzusunun yarattığı baskıyı hissetmeden, bana vereceği ve özümseyebileceğim her şeyden yararlanmaya niyetliyim. Kaybedecek bir şeyim kalmadı. Pepita bana güç verdi. Onun gibi acı ve sessizliğe hapsolmak istemiyorum. Onda olduğu gibi delilik tarafından yutulmak ve rom kadehlerinin içinde tükenmek istemiyorum.

Kilometreler ilerledikçe Pepita'nın intikamı ellerimden kayıyor. Ama Juan için rövanş almak... İşte o hâlâ avuçlarımda ve rövanşın adı; onun için bu lanet hayatı gönlüme göre, özgürce yaşamak! Gülümsüyorum ki Juan beni görsün. Umarım annesinin devam ettiğini görmek onu sevince boğar.

Barselona'da tren değiştiriyorum. Tanrım, bu garı ne çok severdim! Sevdiklerimden sonsuza kadar

T.me/Cinciva

ayırmadan önce her şeyin mümkün olabileceğini gösterdi bana.

* * *

Madrid'de, Rafael'in kuzeni Maisel beni peronda bekliyordu. Rafael'le benzerlikleri karşısında donup kalıyorum. Vahşi, onun gibi. Adımları keskin, bedeni yapılı. Uzun siyah bukleler suratını ve boynunu kaplıyor. Pepita'nın cinnetinin sonunu getirecek kadar çılgın mı gerçekten? Şüpheliyim. Benim gibi o da Pepita'yı korumak istiyor olmalı ve buraya geldiyse eminim, ailevi mecburiyettendir. Gömleğinin açık yakasından müzisyenlerin koruyucusu Azize Rita madalyonu görünüyor. İşte o anda doğru zamanda doğru yerde olduğumu düşünüyorum, bu aptalca. Sıradan bir anın, aslında önemli ve başka bir evreye geçiş anı olabileceğine dair işaretleri severim. Bu yüzden de sık sık o tür anlardan icat ederim. Ancak bu madalyon çok gerçek ve bu tesadüf de bazı güzel şeylerin habercisi olabilir.

Ancak konuşmaya başlayınca büyü bozuluyor. Daha az nazik. Rafael'den daha az şiirsel. Yine de onda bana çekici gelen bir şeyler var. Beni görür görmez benden hoşlanmış olduğu hissi mi? Bana ilk andan itibaren korunduğum izlenimini veren kaba erkeksiliği mi? Ya da gerisi... Göğsünü şişirirken karnını hafifçe içine çekmesinden kendine güvensiz biri olduğunu çıkarıyorum, bu beni eğlendiriyor. Başarısız bir ergenliğin izleri mi? Erkekliğini kanıtlama isteği mi? Bu kaba görünüşlü genç

T.me/Cinciva

adama derinlik katan çocukça bir şey var. Beni etkiledi.

Maisel beni misafir edecek. Sadece üç ay, çünkü sonra karısı çocuklarıyla Fransa'dan dönecek. İspanya'da hâlâ sefalet hüküm sürüyor, ancak kalpler az da olsa neşelenmiş. Daha ilk turlamamda kendimi iyi hissediyorum. Tam olarak evimde değilim, ama hemen hemen... Galiba buradakiler beni güzel buluyor, hafif Fransız aksanım egzotik bir çekicilik katıyor. Belki de yol boyunca yeniden açtığım bedensel anılar kutusu daha yoğun bir çekim kuvveti yarattı. Bu içsel yolculuk muhtemelen yanaklarıma can kattı ve daha sağlıklı görünüyorum.

İlk gece eve geç geliyorum. Şehrin sokaklarında bir ilgi, bir gülümseme bulmak için avare avare dolaştım. Çok iyi geldi. Artık hiçbir sorumluluğum kalmadı. Ne bir çocuğun ne beni sevmeyen André'nin, ne beni yargılayacak ya da kontrol edecek Leonor veya Madrina'nın, ne de Pepita'nın kızgın ve yalvaran bakışlarının ağırlığını taşımanın sorumluluğu var artık.

O akşam bir taraçada iki kadeh içiyorum ve birçok adam benimle konuşmak için yanıma geliyor. İnanamıyorum. André'nin bana ilgisizliği nedeniyle değersiz olduğuma ikna olmuştum. Gitme cesareti bulacak kadar. Artık annelik yeteneğime bile güvenim kalmamıştı. İtiraf etmeliyim ki her zaman kadeh tokuşturmak için can atan şu zavallı bendeniz, iki kadehle mahvoldu. Neyse ki Maisel'e fark ettirmemeyi başardım.

Gerçi onun da çok dinç olduğu söylenemez. Yemek yapmayı teklif ediyorum, başıyla belli belirsiz onaylıyor. Bir şey görebilmek için mutfağın her yerine mum

T.me/Cinciva

koymak zorunda kaldım. Maisel'in bir tüp gazı var ama elektrik onun imkânları dâhilinde değil. Bütün pencereler açık, sokak aydınlatmalarının ışığından da yararlanıyoruz, yine de yemek pişirmek için yeterli değil. Bu ışık altındaki terli hâlini çekici buluyorum. Elbette konumuz bu değil, bu yüzden fikri kafamdan savıp patates soymaya odaklanıyorum. Maisel'in bana baktığını hissedebiliyorum ve uygunsuz dürtülerimin yüzümden okunmasını istemem. Yaşadığımı hissediyorum. Hâlbuki demiri altına çevirebilecek, bu gücü ele geçirebilecek kimse yok, bundan eminim. Soyduğum kabuklara bakarak gözü açık rüyalara dalmışken Maisel beni tatlı rüya âlemimden çekip çıkarıyor:

"Kuzenimin seni neden sevdiğini anlıyorum."

Şaşırıyorum ve çıt çıkarmadan, ağzından zorlukla çıkan kelimelerin devamını getirmesini bekliyorum.

"Evet, yani, genel olarak bizde arzu uyandıran ve utangaç mizaç bir arada olmuyor. Sende her şeyden biraz var. Tüm kadınlardan biraz. Biraz insanı çılgına çevirenlerden ve biraz da dengeleyicilerden."

İltifatlara nasıl karşılık vereceğimi bilemediğim ve kızarmaya başladığımı hissettiğim için savunma mekanizmam zaman kazanmak amacıyla devreye giriyor:

"Bunu nereden çıkardın? Birbirimizi yedi saattir tanıyoruz."

"Biliyorum, o kadar. Bir kadeh şarap ister misin?"

"Evet."

Havadaki elektriklenme, konuşmamızı zorlaştırıyor ve odayı oksijensiz bırakıyor. Şarap da çare değil. İlk kez bedenim, kalbim ve kafam hemfikir değil; ama bu

T.me/Cinciva

da tuhaf değil. Maisel'in filizlenen arzusunu bastırdığını fark ettikçe kendimi daha da canlı hissediyorum. Pinokyo gibi işlenmiş kaba bir tahta parçasıyken, etten kemikten gerçek bir kadın oluyorum.

İki kadeh daha içtikten sonra artık ne pişirdiğimi bilmiyorum, umurumda da değil. Maisel'in sözlerine daha içten gülmeye başlıyorum ve en sonunda, ne dünü ne de yarını olacak bir anın sarhoşluğunu tatmak için kendimi bırakıyorum. Maisel arkamdan yaklaşıyor, birden ellerini kalçalarıma yapıştırıyor ve tüm gücüyle yoğuruyor. Hareketsizim. Onu itmiyorum. Göğüslerime kadar çıkıyor. Nefesim kesiliyor, nefes nefese kalıyorum. Ona dokunmuyorum. Ben bir oyuncak bebeğim ama çaputtan değil, pörsümüş değil; hayır, daha ziyade kendini nazikçe sunan. Ellerim bir heykelinkiler kadar hareketsiz, ancak bütün tenim bir sonraki adımı bekliyor. Bana yapışıyor ve uyanmış erkekliğini, giysilere rağmen kalçalarımda hissediyorum. Kaba saba konuşuyor. Rafael beni arzuladığını söylerdi, Maisel beni düzmek istediğini söylüyor. Değişik bir incelik seviyesi. Yine de işe yarıyor. Teslim oluyorum. Beni kaldırıp masaya oturtuyor, külotumu çıkarıyor ve zaten uyarılmaktan sırılsıklam olmuş organıma ağzını dayıyor. "Doruğa erdiğini görmek istiyorum," diyor. Her şey çok hızlı gidiyor, hayvani ama kontrollü. Bu kontrollü vahşilik benim için yeni bir duygu, ancak yarattığı güvenlik hissi hoşuma gidiyor. Bu teslimiyetten rahatsız değilim.

Beni rahatlatan, Maisel'in haz duymamdan beslenmek istiyor gibi görünmesi. Kendimi koyvermemi izlemek arzusu ona yetkinlik kazandırıyor. İhtiyacım

T.me/Cinciva

olanı o kadar kısa sürede keşfetti ki ben de o sayede arzularımı daha derin ve daha sezgisel olarak tanımlamayı başardım. Hazza ulaşmam çoğu zaman onunkini tetikleyen oluyor ve kendimi, bunun sebebinin beni önemsemesi olduğuna ikna ediyorum.

* * *

Bir haftadır buradayım ve geliş amacımdan söz etmedik bile. Maisel'in dediği gibi sadece "düzüşüyoruz". Bu kelimeyi seviyorum; kendini, avlayan yırtıcının insafına bırakmış bir et parçası gibi hissettiriyor. Eylem dışında öpüşmüyoruz. Gidiyor, geliyor, soru sormuyorum. Bana saldırdığında bazen zevkle, bazense beni sarmalayan kollara ihtiyacım olduğu için zorunluluktan teslim oluyorum.

Ev işleri bittikten sonra, bacaklarım beni taşıyamayana kadar sokaklarda dolaşıyorum. Düşünmüyorum. Etrafıma bakıyorum ve bu hareketli meditasyon sırasında kendimi unutuyorum. Ne buralı ne de oralı olan benim gibi birçok göçmen için yolculuk, bir çeşit ikamettir; tıpkı dilin bir yuva olması gibi. Benim çapa atma şeklim, hareket. İspanyolca duymak ve konuşmak ise ilk ninnimin melodisini mırıldanmak gibi geliyor. Bir kez daha çocukluğuma geri gitmek, kim olduğuma daha yakın olmak anlamına geliyor. Hayat beni yıpratmadan önceki hâlime.

* * *

T.me/Cinciva

Maisel'e âşık olmak isterdim, sırf kendimi yeniden doygun hissetmek için. Ama bu olmayacak, bunu biliyorum. Birkaç gündür tekrar dile gelen bedenim, aynı zamanda bir kucak işlevi gördüğünü de hatırladı; küçük Cali'min tenine dokunma ihtiyacım yeniden uyanıyor. Rafael'in hayaletini yeniden canlandırdığımdan beri içimde yaşayan enerji, kendimi kızıma adamak için geri dönmemi emrediyor.

Maisel bu sabah bir tuhaf. Evinin karşısındaki çeşme başındayım; bana doğru geliyor, endişeleniyorum. Arkasından sessiz bir cenaze alayı geliyor. Ucu yok gibi. Onu bu kadar mutlu ama karanlık bakışlı görmek beni o kadar rahatsız ediyor ki tüylerim diken diken ve kalbim ağzımdan çıkacakmış gibi oluyor.

Neler olduğunu soruyorum. Uzaktaki korteji işaret ediyor ve beni oturtuyor. Rafael'i öldüren generalin büyük kızının bir direnişçi tarafından öldürüldüğünü ve tabuttakinin o olduğunu söylüyor. Tecavüz edilmiş ve öldürülmüş. Pazartesi. Derin ayrıntılara giriyor ve bundan hoşlanıyor gibi görünüyor. Onu böyle görmek beni korkutuyor. Bir genç kıza işkence ederek generale saldırmak, onun için sorun oluşturmuyor. Pepita'nın mutlu olacağını ve intikamını bizim aldığımızı düşünmesi için de bir hikâye uydurmamız gerektiğini söylüyor.

Zaten çok az dayanağım varken kendi insanlarımdan gelen bu ani şiddet dengemi kaybetmeme neden oluyor. Çok safmışım... Annemin, bizim iyi insanlar olduğumuzu tekrarladığını hatırlıyorum. Sadece iki şık var. İyiler. Kötüler. Ve bir yabancı, bu kaba züppe; hissiz bir şekilde ve çekinmeden bu gerçeği yüzüme çarpıyor:

T.me/Cinciva

Benimkiler intikam sunağında masumları kurban edebilir.

Ölmek istiyorum. Yine. Bir çıkış arıyorum ama her yer karanlık. Kortejin, zehrini boşaltmış bir akrep ordusu gibi uzaklaşmasını izliyorum. Acımı dindirmiyor. Tam aksine. Kayboldum. Umarım Cali bu dünyayı hiç tanımaz, Juan'ın bununla yüzleşmek zorunda kalmamış olmasına seviniyorum. *Acaba annemle babam da birini öldürdü mü*, diye geçiriyorum kafamdan.

Ben onlardan biri olmayacağım. Yaşamımın kalanında bir insana daima insan gibi davranmaya karar veriyorum ve bana en çok ihtiyacı olan varlığı, mutluluğu en büyük mücadelem olanı nerede arayacağımı biliyorum.

Yarın kızıma gidiyorum. Güvenebileceğim tek kişi o. Devam etmek istememi sağlayacak tek kişi. Diğerlerinin hepsi çıldırdı.

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

8.

Barometre

Evin duvarında asılı emaye barometre düşüyor. Benim gibi. Onun için pek sağlam görünmeyen bu duvarlardan kendini kurtarmaya çalışmış gibi. Bu Martini barometresi sadece dış basıncı vermekle kalmaz. Aile ortamının durumunu ve denge derecesini de verir. Bana her şeyi yanlış yaptığımı gösteriyor. Gidişimin, o zamana kadar iyi giden her şeyi sarsan bir deprem olduğunu söylüyor.

* * *

Cali neşeyle kapıyı açıyor. Onu öpücüklerime boğmak için can atıyorum. Evin sahibesi olmuş, gerçek bir küçük hanım. Yokluğum rolleri ters yüz etmiş, içerliyorum. Uzaktan André'nin, onun gibi keskin ve duygusuz dikiş makinesinin sesini duyuyorum. Bana reva gördüğü kayıtsızlığının habercisi.

Yarın Cali dört yaşını bitirecek ve yaşamının sekizde birini kaçırdım. Bu çok fazla. Kızımda yaşıyla hiç bağdaşmayan bir bilmişlik var. İçgüdüsel bir zekâya ve

T.me/Cinciva

şimdiden iyi kurgulanmış bir mantığa sahip. Onu dinlerken pek çok şeyi yakalayamıyorum. İçine kapanmış bir çocuk bulmadığım için mutlu olmalıyım. Ama bir şeylerin eksikliği bana acı veriyor.

"Ben paleontolog, uçak pilotu ve balerin olmak istiyorum. Biliyorum, çok çalışmak gerek. Korkum yok. Bir sürü de çocuğum olacak. Ama ben onları asla terk etmeyeceğim."

Dili hayli uzamış. Madrid'de olduğum zamankinden bile daha uzakta hissediyorum kendimi ondan. Midemde gurur, acı ve mutluluk duyguları çarpışıyor.

"Eğer annemsen, neden okulda 'Artık annen yok,' diyorlar? Bir anne haber verir. Önceden annemdin çünkü Juan'la gittiğinde bana hep yazıyordun. Juan'ı hatırlıyor musun? Onu da terk ettin ama ben her akşam mezarlığa, onu görmeye gidiyorum. Teyzem bazen uğramak istemiyor ama her seferinde sonunda tamam diyor. Artık annem o."

Sessizce kefaretime başlıyorum. Ah, suçluluk! İşte zamanımızı boşa harcatmaya yarayan güzel huylarımızdan bir tanesi daha. Kurtul ondan hayatım. Kendine acımak yerine hatalarından ders çıkar.

Yavaş yavaş kızımın sevgisinin her mililitresini yeniden kazanacağım, yorgunluktan ağzım köpürse bile.

"Evet ama tatlım, bak, doğum günlerinden hiçbirini kaçırmadım. Her yıl olduğu gibi, bu akşam yatmadan önce hayalini kuracağın pastayı yapacağım yarın," dedim yalancı bir mutlulukla.

"Ya, öyle mi? Bunu her sene mi yapıyoruz? Hatırlamıyorum," diye cevaplıyor soğuk bir tavırla.

T.me/Cinciva

Duraksıyor. Dişlerimi sıkıyorum. Daha dingin devam ediyor:

"Doğum günümü kaçırmadın ama Meritxell'inkini, teyzeminkini kaçırdın. Sel bastığında Madrina'da uyumak zorunda kaldığımız günü de kaçırdın."

Biraz düşünüyor.

"Bisiklete ilk kez yardımcı tekerleksiz binişimi de kaçırdın. Babamın parmağını kesişini de. Bahar balosunu, kiraz balosunu, yaz balosunu ve bağ bozumu balosunu kaçırdın. Öğretmenin okulun önünde düşmesini de kaçırdın. Alçısına resim yaptım. Sınıftakilerin en güzeliydi. Yine de hemen sonrasında, Ama'yı kantinde ittiğim için beni cezalandırdı."

Önünde açtığı iki eline bakıyor. Tüm parmakları açık. Kaşlarını çatıyor. Kafasını bana doğru kaldırarak, "Öğretmenimi tanıyor musun? Ondan nefret ediyorum," diyor.

Hayret, kafasında neler kuruyor! Gencecik beyninde, bir konudan diğer bir konuya hızla atlaması beni rahatlatıyor.

"Elbette tanıyorum. Madrina'nın, onun sana sert davranmasından korktuğunu hatırlıyorum; bu yüzden de ders yılı başlarken ona vermen için badem toplamıştık. Seni almaya geldiğimde cebimde kalanları yemiştik; o kadar acıydılar ki yüzümüz buruşmuş, hepsini tükürmüştük. Okuldan eve dönerken de katıla katıla gülmüştük. Bunu hatırlıyor musun?"

"Hayır."

Önümde dikilmiş, gücün onda toplandığının farkında, öyle haşin ki. Yine de ilk açığını fark ediyorum. Bu

T.me/Cinciva

anı ona hoş bir şeyleri hatırlattı ve gözlerinden bunu okuyorum. Acı çekmemek için siper almış, ona hayat verirken korumaya da yemin etmiş ama sözünde durmamış olandan koruyor kendini. Zaman alacak. Sabredeceğim. Bunun için ölürüm. Ama göstermiyorum. Pek yakında, bazı acıların çok büyük olduğunu ve en sevdiğine bile verecek hiçbir şeyinin kalmayabileceğini anlayacak.

"Güzel... Bunlar hafızanı terk ettiğine göre yeni anılar yaratmak gerekecek. İyi haber şu ki bunu yapmak için önümüzde koca bir ömür var! Ya da neredeyse..."

Bana şüpheci bir merakla bakıyor. Annelik girişimlerime kayıtsız, bana uzak duruyor. Elini tutmak için çömeldiğimde onu kaçırırken zırhının içine geri çekiliyor. "Besle kargayı, oysun gözünü" atasözünü düşünüyorum. İşin zor yanı şu ki Cali kötülük bilmez. Çocukluğun zalim dünyası... Gerçi... annen küstahlığı bu çocuk zalimliğinin çok ötesine tuttu. Sadece, zamanla başkalarına yönlendirmeyi öğrendi.

Bu korkunç çaresizlik hissini kırmak için her sabah, zafer kazanmış kılığına girmeyi iple çekiyorum. Cali için yaşama döndüğüm birkaç saat dışında sıkıntıdan patlıyorum. Okula gidiyor, bu yüzden hafta içi beraber geçirilen saatler de sayılı. Sabah kırk dakika, öğlen kırk beş, akşam üç saat. O kadar az ki. Yedi saat uyku ve çekip çevrilecek bir ev olsa bile, düşünmek için hâlâ çok fazla zaman kalıyor.

Leonor ve Carmen biraz merhametli davransalar da mahallelinin dili, hakkımda pislik kusuyor. Şehre döndüğümde yüzlerdeki aşağılamayı okuyabiliyorum.

T.me/Cinciva

André çok geç saatlere kadar çalışıyor. Tatil günlerinde Cali'yi makilikte uzun yürüyüşlere çıkarıyor, katılmaya cesaret edemiyorum. Kurdukları dengeyi bozmak istemiyorum. Evimizi oda oda yeniden inşa etmek gerekecek. André'nin beni boğmak istediğini biliyorum. Kendini tutuyor ve kızı için suskun kalıyor. Ona minnettarım. Duygularımı hiçbir zaman dizginleyemedim. Bir parçam büyümeyi reddediyor çünkü içimdeki çocuk, yaşamımızdan geriye kalan tek şey. Yuvam olduğu zamanlardan kalan. Gerçek bir yuva.

Üçümüz baş başayken André, Cali'ye yönelik tüm hareketlerime müdahale ediyor:

"Hayır, artık kahvaltıda onu yemiyor." "Çarşafları öyle katlama, Cali buruşmasından hoşlanmıyor." "Hayır, hemen eve dönün; artık okuldan sonra parka gitmeyi sevmiyor, burada oynamayı yeğliyor." "Bağcıklarını bağlamayı bırak, kendi başına yapar." "Hayır, o etek ona dar, şunu giydir."

Artık bana ait olmayan bu hayat üzerinde hiçbir gücüm yok. Seyirciyim. Aylar, onlar gözlerimin içine bakmadan geçip gidiyor. Yanlışlıkla gözlerime daldıklarında ise sanki beni tekrar sevmenin yeniden acı çekmek anlamına gelmesinden korkuyormuş gibi, hemen toparlanıyorlar.

Tek taraflı aşkımın tamamını mutfağıma yönelttim. Ailemi yeniden kazanmak için tencerelerimdeki maharetime güveniyorum. Ocak başında annemin elleri çok maharetli ve titizdi. Benimkiler de fena sayılmaz. İspanya'yı ve onunla ilgili sevdiğim her şeyi masaya yansıtıyorum. Sarımsak. Her şeyde. Domates. Soğan.

T.me/Cinciva

Safran. Dolmalık biber. Portakal çiçeği. Acı biber. Tarçın. Yasemin. Her şey ölçüsünde. Onları şaşırtmak ve memnun etmek için tatları içimden geldiği gibi karıştırıyorum. Anneannemin ve annemin tatlarını yeniden yaratmaya çalışıyorum. Bu bir bakıma, beni tasarlayanları Cali ve babasıyla tanıştırma biçimim. Tatlardaki eksik ayrıntıyı bulduğumda bayram ediyorum. Bütün bu yemekleri hazırlamak annelerimle bağ kurmama yarıyor ve daha iyi hissettiriyor. Ardından da mahvediyor. Çünkü tabağındakileri bitiren ağızlar, en ufak bir güzel söz söylemekten aciz.

Oysa ben ortalıkta olmayınca durum farklı. Akşam masalı sırasında, kabul görmediğim o çok özel ve değerli uyku vakti ritüeline şahit olmak için kulağımı kapıya yapıştırmaktan kendimi alamıyorum. Cali, loş ışığın etkisiyle gevşediğinde çok tatlı oluyor. Bana esip gürleyen güzelimin, uyku perisini beklerken hafif bir melteme dönüştüğünü duymak hoş. Çevrilen her sayfada, "Seni seviyorum baba," diyor; babası da "Ben de seni seviyorum," diye cevaplıyor. Bana hiçbir zaman söylemedi. Bunu yapabildiğini bilmiyordum.

Bu ikilinin intikamı pek yaman olacak. Onlarla beraberken, özellikle de masada hüküm süren sessizlik, suçluluk duygumu harekete geçiriyor. Genellikle kalbim hızlanıyor ve onun sertleşmesine yol açabilecek, içime akıttığım milyonlarca gözyaşını boşaltmak için dışarı çıkıyorum. Bu durum, kalbimin sevmekten vazgeçmesine neden olmamalı.

Bazen de tam aksine, içim kaynıyor, ağzım mühürlü. Bu adam ne sanıyor? Bu çocuk, benim bedenimde

T.me/Cinciva

büyüdü ve biliyorum ki son altı ayda yaşananlar bunu değiştirmeyecek. Kendin için hangi hikâyeyi uygun gördüğün önemli değil André, senden dokuz ay önce kızımla başladığım hikâyeyi benden çalamayacaksın.

Mea culpa'larıma* şüpheyle bakıp beni affetmemek için direniyor. Juan'dan bahsetmeyi istememekte de direniyor ve ısrarcı olduğumda, nereden saldıracağını çok iyi biliyor:

"Sen gittikten sonraki ay, Cali her sabah ve akşam senden bir işaret gelmesi umuduyla posta kutusuna baktı."

* * *

Sınama üç uzun yıl sürecekti, bizi kurtaran kafe oldu. Biraz da cesaretim. André'nin çalıştığı atölye kapatacağını duyurmuştu. Sokakta Madrina'nın kız kardeşiyle karşılaştım, kırk kilometre uzakta yaşıyordu ama ara sıra binaya ziyarete geliyordu. Olup bitenleri anlatırken André'nin durumundan söz ettiğimde, köyünde çok ucuza satışa çıkarılmış bir işletmeden bahsetti. İşleten aile yan gelip yatmaktan başka bir şey yapmıyordu. Bütün köylü de bundan şikâyetçiydi. Bunun bir işaret olduğuna inandım. Aksayan yönlerimiz vardı ama atılgandık, deden ve ben. Çalışkan ve cesurduk. Bu bizim için bir meydan okuma olacaktı. Kafeyi pek de düşünmeden satın aldığımda Cali henüz yedi yaşındaydı. Siyah Meryem Ana heykelimin kendini hiç

* Mea culpa, "benim hatam" anlamına gelen dini kökenli, Latince bir sözdür. İşlenen kabahate dair kabulü ve özrü ifade eder. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

olmadığı kadar hafif hissettiğinden eminim. İşte, on yıllık birikimi ortaya sürdüm. André'yi oldubittiye getirdim. Gerekirse her gün git-gel yapacağımı ve bu proje için her şeye hazır olduğumu söyledim. İstese de istemese de bir şekilde razı oldu, çünkü Cali şehri terk edip köylük yere gidecek olmaktan çok mutluydu ve o da boşta kalmakla yüzleşmekten korkuyordu. Birkaç hafta sonra taşındık.

Marseillette'teki kafede hayat güzeldi. Aynı zamanda kırk sandalyelik bir restoranı, benzin istasyonu ve tütün-gazete-loto bayiliği vardı. Birlikte bu yeni yaşama başlarken Cali'yle yeniden kavuştuk. Uzun süre ışık ve sudan mahrum kaldıktan sonra güneş ve yağmur sayesinde açan iki çiçek gibiydik bu ortamda. Binayı terk etmek bizi büyük bir yalnızlığa itmişti. Oysa annenle ben sosyal varlıklardık; etrafındakilere meraklı, farklılıklara ve önemli önemsiz tüm hikâyelere duyarlıydık. Bu kafe çok değerli bir oyun alanı oldu bizim için! Burada bina ve topluluktaki ortamı buldum, buna ek olarak içeri girenlerin bize zarar vermeyeceklerinden emindim. İçmeye veya biraz laflamaya geliyorlardı. Mesela, pazar öğle ayininden sonra tüm vaizlerin bir şeyler içmek için kafede toplanması kimseyi şaşırtmıyordu. Rahip bile bazen yaşıtlarıyla birer pastis yuvarlamaya gelirdi. Güya temsil ettiği Tanrı'nın evinin kuralları hakkında fazla düşünmeden ona saygı duyardık.

Oldukça kısa bir süre sonra Carmen bizimle çalışmaya geldi. André ve ben yardım istediğimizde, "Yüce gönüllülüğüm mahvıma neden olacak," diyerek biraz oynadı tabii serseri, ama onu Leonor ve Madrina'nın

T.me/Cinciva

pençelerinden çıkarmamı sabırsızlıkla beklediğini biliyordum. Benimle beraber salon ve bar hizmetini üstlendi. Zavallı, yine de iki *mamá*'dan kaçmayı başaramadı. Leonor, hastanedeki mesaisinin yanı sıra çamaşırlarla ilgilenmeye geliyordu. İspanyol pansiyonumuzun çekiciliğine uzun süre direnemedi ve kendini aşçı yamağı ilan etti. Cuma akşamları, kalabalık dağıldıktan sonra sık sık bizim orada buluşan birkaç genç cumhuriyet direnişçisi gaziyle otururdu. Ablamın, anne babamızın uğruna can verdiği inançlarını yeniden canlandırmasını göz ucuyla izlemeye bayılırdım. Sadece bizimkilerin yıldızlaşmasını sağlamak için bahaneler üreterek tarihi yeniden yazardı. Bu çok hoşuma giderdi. Kalplerimiz için kıymetli olduğu kadar incitici de olan ve genellikle bir ayıp gibi saklanan o geçmişe sahip çıkardı.

Madrina her hafta sonu gelirdi. O, benzin pompasını seçmişti. Dediğine göre flört etmek için en iyi konum orasıydı. Anayol, La Minervoise, kafenin önünden geçerdi; biz de müşteri avlardık. Ağır vasıtalarıyla gelen turistleri. Onun, mazotla birlikte ot sattığı bile söylenirdi. Ne de olsa kafe her ihtiyacı karşılamakla övünüyordu!

Sen kafenin, yaşlı kemiklerimiz için seyreltilmiş versiyonunu biliyorsun ama biz onu devraldığımızda diğerlerine ek olarak, bir bakkalı ve birini üçümüzün -annen, André ve ben- işgal ettiği dokuz odalı bir oteli de vardı. Aile fertlerinin ihtiyaç hâlinde kullandıkları bir odayı daha düzenlemiştik. Narbonne'a son otobüs akşam yedide kalkardı, kız kardeşlerimin eve gitmemek için kullandıkları mükemmel bir bahaneydi. Bizim ev

T.me/Cinciva

daha egzotik geliyordu. Leonor ve Meritxell yatıya kaldığında bu, Carmen'in tasfiyesi anlamına geliyordu. O, odayı gizlice, pek çok sevgilisiyle kullanırdı. André ve ben görmezden gelirdik. André, kız kardeşimin, tüm özgürlüklerini el âlem ne der tasası olmadan kullanmasından hoşlanmazdı. Bense bundan gurur duyardım. Carmen sadece ondan beklenenleri yaparak o kadar çok yıl geçirmişti ki zincirlerini kırdığını görmek beni çok mutlu ediyordu. Sonsuz köksüzlüğü yaşayan Leonor ve benim aksime o, kendini Fransız hissediyordu. Narbonne'a geldiğimizden beri, kız kardeşlerim ve ben dilimizi gizlilik içinde veya etrafımızdakiler sadece safkanlardan oluşuyorsa kullanırdık. Üçümüz aramızda ya da sadece *tío* Roberto ve Madrina ile beraberken kendi dilimizi gönül rahatlığıyla konuşurduk. Sohbetin ortasında André bile gelse Fransızcaya dönerdik.

Mekânımızın büyüsü, insanları birkaç kadeh veya oyun masasının etrafında toplayarak aralarındaki sınırları bulanıklaştırmasındaydı. Satranç tahtası, kıyafetlerinin veya renklerinin içinde hapsolmamış insanların, üstünde renk cümbüşü yarattığı harika bir dans pistinden başka bir şey değildi.

Birkaç ay içinde annen tüm köyün ve turistlerin maskotu hâline gelmişti. Şarkı söyler, dans eder, küçük skeçler oynardı ve her zaman seyircisi olurdu.

Açtığımız günü asla unutmayacağım. Cali, doğum günü partisine gelecek misafirleri bekliyormuşçasına heyecanlıydı. Bir 1 Mayıs Cumartesi günü. Açılışımız, bir hafta öncesinden itibaren her gün belediye hoparlörlerinden duyurulmaya başlanmıştı: "Dikkat dikkat!

T.me/Cinciva

La Terrasse kafe, Belediye Meydanı, no: 1'de, 1 Mayıs'ta, saat dokuzda kapılarını açacaktır. Tam o saatte."

1 Mayıs bizim için özel bir gündü. 30 Nisan'da "büyük çocuklar" ve gençler hava kararduktan sonra buluşur. Geleneğe göre bahçelerde, taraçalarda ve kapı önlerinde bulunan ne varsa toplanıp köy meydanına yığılır. Eşyalarına el konmasını istemeyenler evlerinin önüne küçük hırsızlar için bir şişe veya şekerleme bırakmalıdır. Öyle yapmayanlar ve oyunu kuralına göre oynamak isteyenler, gençlerin yağmalamaya çalışmasına izin verir. Bu durumda 1 Mayıs sabahı köy meydanına bahçe sandalyelerini, saksılarını ve hatta bisikletlerini, hamaklarını, pergolalarını, salıncaklarını geri almaya gelirler. Ancak eşyalarını kurtarmak için yiyecek veya içecek getirmelidirler. Akşamdan ertesi öğleye kadar hırsız-polis kovalamacalarına sahne olan köy şenlenir. Hatta bir keresinde, köyün aşağısında buldukları Estafette'i* bile çalıp meydana getirmeyi başardılar.

O sabah, *La Terrasse* kafeyi kepenkleri açılırken görmeliydin *mi amor*! Her yerden geldiler. Öyle ki gençler meydandaki eşyaları üst üste yığmak zorunda kaldı. Daha o saatte yaşlı bir kadın, elinde bir turta, eşyalarını bulmak için dolaşıyordu. On dört yaşında bir çocuk ganimetleri topluyordu. Birlikte gülüyorlardı. Kimsenin yaşı ya da sınıfı kalmamıştı, sadece oyuna katılma ve paylaşma mutlulukları vardı.

Saat onda meydan hıncahınç dolmuştu. Kafeye ilk giren kişi olan dede -ve onu takip eden birkaç tanesi

---

* Renault'nun küçük bir minibüs modeli. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

daha- suratında bir gülümsemeyle benimle İspanyolca konuştu:

"Evine hoş geldin tatlım. Senin evin, benim evim ve bundan zevkle faydalanacağım!"

Diğer dedelerden ikisi onunla birlikte güldü ve biri ekledi:

"*Bizim* evimiz aptal!"

Diğerleri hiçbir şey anlamamış olmaktan rahatsız görünmüyor; daha çok, belot* oynamak için en iyi köşeyi bulmakla ilgileniyorlardı. Aralarında konuştukları Oksitanca, İspanyolca, Arapça, Portekizce ve Fransızca karışımıyla birbirini yarım yamalak anlayan bu küçük ekip, tam otuz yedi yıl boyunca bu masanın sahibi oldu. Tabii ki aynı zamanda komşu masalara da sallıyorlardı, biz de en ön sıradan buna şahit olurduk, ancak ne kökenine ne de kanının rengine söverlerdi ve böyle olması iyi hissettirirdi.

Pansiyonda kalanlar ve müdavimler ikinci bir aile gibi olmuştu. Baraj inşaatı için gelen bir işçi ekibini üç ay boyunca ağırlamıştık. Aralarında, birbirini gizlice seven iki kadın; Cali'ye balinalar ve yunuslar hakkında binlerce şey öğreten, Kaptan Cousteau hayranı biri de vardı. Hatta bir tanesi yalnızca Oksitanca bir cümle kullanıyordu: *Escota quand plòu*, "Yağan yağmuru dinle." Ses tonundan; lütfen mi, merhaba mı, teşekkürler mi diyor, anlayabilirdin. Belki de diğer kelime dizilerini daha az şiirsel buluyordu. Madrina'nın kız kardeşi, her ayın ilk pazartesi gününde on franka tarot bakıyordu ve

* Bir iskambil oyunu. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

bu da epey müşteri çekiyordu. Artık Noel'i bile Leonor'larda kutlamıyorduk, çünkü kapatmak zorunda kalırdık. Öyle yaparsak yapayalnız olanlar, o gün de yalnızlığa mahkûm olurlardı...

* * *

Cali'yi ayda bir kere köy balosuna götürüyorum. Babasıyla altıdan sekize kadar dans ediyor. Her tür dans var: vals, paso doble, tango ve java. Çünkü orkestra aperatif saatinde dans müziği çalıyor. Sekizde ortamın havası değişiyor, Cali ve ben pistin bir köşesinde hızlı parçalar eşliğinde dans ediyoruz. André'nin anlamadığı bu yeni tarzla, daha hızlı ve daha renkli müzikle transa geçiyoruz. Genellikle bir saat, Cali'nin ifadesiyle "delirdikten" sonra, onu eve götürüp yatırıyorum. İkimiz, herkes gittikten sonra kafede de dans ediyoruz.

Bazı akşamlar Cali, kuzini Meritxell ile dans ediyor. Güzel birer genç kız oldular, ışıl ışıllar ve aralarındaki paylaşım iki kız kardeşinki gibi. Bu da Leonor ve beni yakınlaştırıyor. Kafedeki yaşam, korkularımdan sıyrılıp kendime ve etrafımdakilere güven duymamı sağlıyor.

Bahar Şenliği akşamı André, o güne özel olarak, saat sekizden sonra da baloda kalıyor. Şarabın da yardımıyla olsa gerek, beni güzel buluyor gibi. Dolayısıyla eve gittiğimizde, Juan'a hamile kaldığım günden bu yana bizi ayıran o hayali sınırı ateşli bir şekilde aşıyorum. Uzun zamandır birbirini tanıyan iki insan gibi yumuşak, basit ve doğal; aynı zamanda artık birbirini tanımayan iki

T.me/Cinciva

insan gibi hayvani. Tekrar umut etmeye başlıyorum. Fazla uzun sürmüyor.

Neyse ki kafede yaşam hızla geçiyor. Kendine acımaya vakit yok. Sadece, hüzünlerini bize emanet edenlere ve bizden ilgi göreceğine emin olanlara üzülebiliriz. Tezgâhın diğer tarafında böylelerinden çok var ve küçük Rita'larına nazik olmak konusunda hiç de cimri davranmıyorlar. Deden de bana karşı kendi çapında nazik. Zamanla bedenlerimiz ortak bir dil buluyor, ancak çarşaflar altındaki uyumumuz uzun sürmüyor. Bu ani gerçeğe dönüşlerse beni üzüyor.

* * *

Aşk hikâyelerini her daim yarım yamalak yaşamadık ailede. Zaman zaman yoğun ve hakikilerdi. Annen, babanla kafede tanıştı. O kadar meşguldü ki ben olmasam onu asla fark edemezdi. Dans dersleri, resim, Kulüp *La Boule Rouillée*'de petank, perşembe akşamları ihtiyarcıklarıyla belot ve tabii, kız arkadaşları... Cali'nin hiç vakti olmazdı. Neyse ki erkekleri iyi bilirim. Elbette, kafenin önünden günde on kez külüstür bisikletinin üstünde şişirdiği göğsüyle geçen yakışıklı çocuğu ben fark etmiştim.

İçeride müşterilere sordum. Tanıyan kimse çıkmadı, buralı değildi.

"Yahu beyler, en az altı aydır Tanrı'nın her çarşamba, cumartesi ve pazar günü buralarda diyorum size!"

Kafedekiler kıkırdıyordu, beni yaygara yapmakla suçluyorlardı. Sen de öyle mi diyorsun? Bu yaygara olmasaydı sen burada olamazdın. Şifonyer de.

T.me/Cinciva

En sonunda gizemi çözdüğüm gün kafede yalnızdım. Ben küfrede küfrede bardakları silerken baban meydanın ortasında inanılmaz bir uçuş yaptı. Koştum ve onu kaldırmaya çalıştım. Tek başıma imkânsızdı. Berbat durumdaydı. Bisikleti de. İki belediye çalışanının yardımıyla, pansuman yapmak için kafeye götürdüm. Zavallıcık.

"Yamanız var mı? Tekerim patladı ve dönmem gereken on beş kilometre yolum var."

"On beş kilometre mi? Yaralarınla işimi bitirmemi bekle çünkü aylardır evimizin etrafında neden dolaştığını açıklaman gerekecek."

Annen içeri girdiğinde son sargıyı bitirmek üzereydim. Ona öyle bir bakış attı ki baban az daha bayılacaktı. Gülümsedi. Ben de ikisine bakarak gülümsedim. Baban artık beni görmüyordu.

Baban on dört yaşındaydı. Annen on üç ve kafasında bin türlü proje vardı. Babanın ise bir tane: annen. Hadi iki diyelim: annen ve müzik. Akustik gitar çalıyordu. Annen de bunu modası geçmiş buluyordu. Benim içinse bu, garip bir tesadüftü. Belki de bu hikâyeyi istemeden de olsa biraz zorladım. Baban çok yakışıklıydı ve annene bir bakışı vardı ki!.. Çok fazla saygı, hayranlık ve şefkat içeriyordu. Ona güveniyordum. Oysa annen, ilgi göstermeden önce ona çok çektirdi: "Hayır, seninle baloya gidemem çünkü kuzenim Meritxell ile gideceğim." "Hayır, pazar öğleden sonra konserine gelemem, petank oynayacağım." "Evet, zaten çiftlerde bir eşim var, doğru." "Hayır, sinemaya gelemem, bu gece ders çalışacağım." Kendini beğenmiş kız! Cali kendinden o

T.me/Cinciva

kadar emindi ki parmağını bile kıpırdatmıyordu.

Babanı sahnede görene kadar ona ilgi göstermedi. Yani iki yıl sonrasına kadar. Gençler kafede küçük bir konser düzenlemişti. İçlerinden biri bir şarkı çalması için babanı davet etti. Babanın yüzü bembeyaz oldu ve seyircilerin arasına daldı. Kaçmaya çalışırken tosladığı yol işçileri de onu zorla mikrofonun başına yerleştirdiler. Kapana kısılmışlığa razı hâlde bir gitar kaptı. Onun titrediği kadar titriyordum ben de. Zamanla onu himayeme almıştım. Ona cesaret verebilecek tek şey buymuş gibi bakışlarını annene dikti ve çalmaya başladı. İlk tınılardan itibaren ritim hepimizi ele geçirdi. Sesi sıcaktı, ezgisi ahenkli. Anneni izliyordum. Utangaçlıktan ölüyordu ama her notanın teninde yarattığı yumuşaklığı, her sözcüğün kalbini okşadığını görebiliyordum. O akşam Cali, ertesi gün babanla kasabada buluşup buluşamayacağını sordu bana. Tabii ki, evet dedim. O gittikten sonra da müzik kutusuna bir plak koydum. Coşkumu nasıl kontrol edeceğimi bilemiyordum, bu yüzden dans ettim; tek başıma, bilardo masası ve tilt makinesi arasında.

* * *

Barometreyi açılış arifesinde kafenin girişine asmıştım. Bu sefer, yıllar boyunca kıpırdamadan orada kaldı. O duvara, otuz yılı aşkın süre bir 'I' gibi dimdik yapıştı. Bu Martini barometresi yalnız dış basıncı göstermiyordu. Yaralı kalplerimizin neyle sınandığını ve neyin üstesinden gelmeyi başardığını da gösteriyordu.

T.me/Cinciva

9.

Zarf

Sen doğumhanede bize ulaşmak için bir çıkış yolu ararken, çantamda bir zarf buluyorum...

Babana ulaşamadık ve bu yüzden onun için eve, doğumun başladığına dair bir not bıraktık. Muhtemelen sabaha karşı, konserinden eve döndüğünde bulacaktır. Bekleme salonunda kıçımız uyuştu; Leonor, Carmen, Meritxell, Madrina ve ben. Doğum esnasında yanında olmamızı istemeyen annenin utangaçlığıyla dalga geçiyoruz. Her birimizin, utangaçlığa hiçbir zaman yer olmayan ve çok daha folklorik bir ortamda yaptığı doğumları anarak kahkahalarla gülüyoruz. Hijyen koşullarına üstünkörü uyuluyordu ama kimse bunu umursamıyordu. Madrina ve ben, bu gibi teknik ayrıntılar konusunda biraz umursamazız; Carmen'in ise midesi kaldırmıyor. Kırk yaşını devirdi ve bir soru hepimizin kafasını kurcalıyor. Ben atılıyorum:

"Çocuk istemediğin için pişman olmadığına emin misin?"

"Dalga mı geçiyorsun? Yani Rita, bir kendinize bir de bana bak, aramızda en mükemmel benim; üç-dört

T.me/Cinciva

kiloluk bir lop etin çiçeğimi ve geri kalanını mahvetmesine asla izin vermem! Hem, sizinkileri büyüttüm ve o ikisi beni annelik neşesinden soğuttu!"

Kahkaha atıyor. Biz de. Leonor düşüncelere dalmış gibi görünüyor.

"Eğer Tanrı bahşetseydi, ben bir çocuk ordusu yapardım," diyor üzgün bir hâlde.

Carmen devam ediyor:

"Ve küçük mücevherin bir karnabahara dönüşürdü *mi amor*! Böyle bir durumda da *tío* Roberto'nun aşkını bu kadar uzun süre elinde tutamazdın."

Tekrar gülüşüyoruz. Günlerden 31 Aralık ve hastanedeki ortam pek sıradan değil. Kimileri şık şıkıdım giyinmiş, yeni yılı kutlamaya hazır. Koridordan kaz ciğeri kokusu geliyor. Buranın her gün böyle olması gerekir, zaman daha hızlı geçer! Meritxell'in aslında acelesi var, bir partiye davetli ama hepimiz biliyoruz ki bizimle birlikte olmak istediği için burada. Çünkü Cali, kuzinden öte, onun kız kardeşi. Birbirlerinden sakladıkları sırları yok. Biz ise bilmemeyi tercih ediyoruz.

İşte, *Escota quand plòu (Yağan yağmuru dinle)* saftiriği de görünüyor, bizi arıyor.

"Escota quand plòu (Yağan yağmuru dinle)?"

"Daha doğmadı, aslanım."

"Escota quand plòu (Yağan yağmuru dinle)?"

"Söz, bebek gelir gelmez kafeyi arayacağız."

Beş dakikada bir, biri Leonor'u öpmek ve tebrik etmek için geliyor. Epey beyaz önlüklü tanıyor ablam. Çarpıcı.

T.me/Cinciva

Orada oluşturduğumuz kadın grubuna bakıp kendi kendime gururlanıyorum. Leonor bir ebe ve kürtaj hakkını savunanlardan. Meritxell İspanyolca öğretmeni ve köyde gönüllü arzuhalci. Kitaplardaki gibi yazıyor. Anarşist bir ailenin hayatta kalan tek ferdi olan Madrina ise tüm sürgünlerin Rahibe Teresa'sı oldu. Cali, dans yeteneği sayesinde yolculuk ediyor. Havayı kucaklıyor. Bu, onu var ediyor; elle tutulabilir kılıyor, bir bulut kadar yumuşak yapıyor. Babanı da ortamına katıyor. Öyle ki onu grubuna müzisyen olarak aldı. Annen kesinlikle ikna ediciydi ama gitarını konuşturduğunda kimse babana karşı koyamazdı. Bu işe kabul edilen oydu. Annen olmasaydı seçmelere katılmaya cesaret edemezdi, neyse ki annen iki kişilik inanca sahipti.

İçeride fazladan altı gün daha kaldın ama hâlâ gelmek için davetiye istiyor gibisin. Mesih'i bekler gibi bekliyoruz seni. Madrina'nın kız kardeşi kahve falında Cali'nin bir kızı olacağını gördü. Ne kadar sabırsızlandığımızı anla artık... Madrina binadaki doğum hikâyeleriyle beni gülmekten ağlatmayı başardı. Bir yandan onu dinlerken çantamda bir mendil arıyorum.

"Leonor'un doğumu için seni Roberto'nun arabasıyla almıştım Rita, hatırladın mı? Savaşın başında İspanya'dan ayrıldığımdan beri araba kullanmamıştım. Cali, o lanet sarsıntıyı hâlâ hatırlıyordur! O kadar minicikti ki! 2CV* içinde, oradan oraya uçuyordu ve sen gülüyordun! Şimdiki gibi!"

---

* Citroën'in iki beygirlik efsanevi arabası. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Ve yine gülüyorum. Deli bu kadın, herkes bize bakıyor. Nerede şu lanet mendiller? O sırada elime bir zarf geliyor. Çantamdan çıkarırken annenin el yazısını hemen tanıyorum. Henüz hiçbir şey bilmiyorum ama her şeyi anlamış gibiyim. Aceleyle açıyorum. Ve dünya ayaklarımın altından çekiliyor. Hayatım boyunca beklediğim özür ellerimde.

Cali, Juan öldükten sonraki kaçışımdan beri beni terk etmeyen suçluluk duygusunu tahmin etmiş. Ardından da kısa bir "her ihtimale karşı" veda geliyor. Hemofiliye yakalandığını öğrenmiş. Gebeliği, ödemeye hazır olduğu bir bedele mal olabilirmiş. Erkeğini baba yapmak için hayatını tehlikeye atmak; almayı seçtiği, "ölümün bile değiştiremeyeceği bir aşk" tarafından taşınan bir riskmiş. Kocası da haberdarmış. Sekiz günden beri... "Merak etme anne. Otuz yılı, kimilerinin asla yaşayamayacağı kadar yoğun ve güzel yaşadım," diye yazmış.

Bedenim içten içe yanarak erimeye başladı. Oda kapılarını birbiri ardından iterek şimşek hızıyla koştum. Sonra da ikinizin bulunduğu kapıyı açıp içeri girdim. İçerideki sessizliği yalnızca senin çığlıkların deliyordu. Bir de doktorların çıkardığı maske ve eldivenlerin hışırtısı. Annen yeni sönmüştü. Ve sen yeni açmıştın... Saint-Vincent kilisesinin çanları gece yarısını çalıyor ve herkes birbirinin yeni yılını kutluyordu. Dışarıda, uzaklarda ve odanın hemen yanında. Dışarıdan havai fişekler ve sevinç çığlıkları duyulabiliyordu. Bunlar algıladığın ilk sesler olmalı. Cali'nin sana dokunup yumuşacık tenini hissetmeye vakti olmamıştı. Bir hemşire

T.me/Cinciva

seni usulca kollarıma yerleştirdi. Birbirimizi hemen tanıdık. Üçümüzün baş başa kalması için görevlilerden çıkmasını istedim. Annenin sinesini kahrolarak açtım. Kazağımı ve tişörtümü çıkardım. Seni de soydum ve annenin göğsüne yatırdım. Annenin ellerini küçük ve henüz kanlı bedeninin her santimetrekaresinde gezdirdim. Ardından yanınıza uzandım ve tenimi sizinkilere yapıştırdım. İçgüdüsünün yönlendirdiği küçük bir hayvan gibi, annenin memesine minicik ağzını dayadın ve emmeye başladın. Cali'nin elini tuttum, elimin içine aldım ve birlikte seni sarmaladık. Keşke bu büyük yolculuğa üçümüz beraber çıkmış olsaydık. Bizi ayıran hiçbir şeyin olmamasını, annenin bizi yanına almasını ve sonsuza dek birbirimize yapışık yaşamamızı isterdim.

Gözlerim kapalı, Cali'nin yaşamının önemli sahnelerini bir film izler gibi yeniden görüyorum. Çocukluğu. İkimizin füzyonu. Juan'ın hastalığı sırasındaki yazışmalarımız. Hatalar, zor elde edilmiş kavuşmalar, büyümesi hiç kesilmeyecek olan bu sevgi ve paylaşım... Annenin tüm uçarılıklarında yanında olup onu takip eden babanla geçirdiği o on beş yılda bile hiç tükenmeyen sevgi ve paylaşım. Kafedeyken onların birbirine karışan kahkahaları, dünyanın en güzel müziği yarışmasından seçme plakları bastırırdı. Birbirlerine bağırmaları hoşuma giderdi çünkü bir sonraki görüntüde daha da büyük bir aşkla buluşmalarını görmek hoşuma gidiyordu. Kendilerinden büyük valizleriyle ve iş ciddiyetlerini kanıtlamak için saklamaya çalıştıkları coşkularıyla gitmelerini izlemek çok güzeldi. İlk yurt dışı turunu kabul ettiklerinde çok gençtiler. Gerekirse her

T.me/Cinciva

gün onlardan haber almak için pazarlık ettim. Organizatörlerle her şeyde anlaşmıştık; barınma koşulları, alacakları ücret... Çocuklarımın hak ettiği karşılığın ne olduğunu biliyordum. Çocuklarım derken, evet, babanı oğlum gibi severdim.

Kalbimize ve başımıza neler geldiğini anlamaya çalışırken, bir elinde çantam diğerinde mektupla André göründü. Onu ilk defa ağlarken görüyordum. Juan öldüğünde kan çanağı gözlerinden gözyaşı sağanaklarının geçtiğini okumuştum, ama tek bir tanesini bile önümde dökmemişti. Belki Cali'ye acısını göstermemek içindi. Küçüğünü her zaman korumuştu. Sadece onun için yaşamıştı. O da karşılığını vermişti.

Seni ilk öptüğüm an, aynı zamanda André'nin bana sarıldığı ilk seferdi; sevgi ve destek hissettiğim bir an. Tüm beraberliğimiz boyunca gardını düşürdüğü ve çaresiz göründüğü ilk andı. O günden itibaren kolları biraz daha kolay açıldı. Ya da onları ele geçirmek konusunda ben daha az isteksiz davrandım. Yirmi yılı aşkın bir süredir acı alışkanlığımı kaybetmiştim. André'nin omzu olmasa, dayanamazdım.

Üzüntüyü kucaklamaya vaktim olmadan ona meydan okumak zorunda kalmıştım. Çünkü hayat göz bebeğimi benden alırken, beni sen ve baban için sağlam birer temel olmaya zorladı. Zamanımın, enerjimin ve sevgimin yüzde yüzünü sana ayırmak istiyordum. Bu yüzden annen öldükten sonra kafeyi satmak istedim. Çünkü her küçük kaşık, her sandalye, aşınmışlığın ve yıpranmışlığın her izi bana kabullenemediğim eksikliği hatırlatıyordu. Annen sarsılmaz yaşam sevinciyle

T.me/Cinciva

bu mekânın her santimetrekaresine umut aşılamıştı. Sonra da baban ona coşkusunu ve yaratıcılığını kattı. Hiç şikâyet etmesek de iş yükü André ve bana çok fazla geliyordu. Baban bıkkınlık anını hep bizden önce seziyordu. Yorgunluğun ortamı gerdiği veya yüzümüzden okunduğunu hissettiği an arkadaşlarını desteğe çağırıyordu. Yirmi dört saat kafeye gelmemiz yasaktı, baban her şeyi üstleniyordu ve biz de bahar çiçeği gibi taptaze geri geliyorduk. Sen doğmadan önce hayat, yorulduğumuzu anlamayacak kadar hızlı akıyordu. Ama sonrasında kontrol bendeydi. Bana çok ihtiyacın vardı.

Ancak bir güç *La Terrasse*'tan ayrılmamı engelledi ve iyi ki de öyle oldu. Tıpkı annen gibi sen de bu çevre için yaratılmıştın. Onun çocukluğunu düşündüm, bu mutlu hengâme içinde çiçek gibi açan büyümüş de küçülmüş kadını. Belki de İspanya'dan bize kalan şey; etrafımızdaki bu yaşam, karmaşa, sohbet, genellikle sağırlar diyaloğu, samimiyet ve paylaşma ihtiyacıdır. Kafeden vazgeçmemek, sana bir yuva inşa etmek anlamına geliyordu; böylece bir topluluğa ait olacak ve köklenecektin. Midi Kanalı'nın bize getirdiği herkesle.

Kafe, farklılıklarımızın, eğer istersek birer zenginlik olduğunu hatırlatmıştı. Annen Latinliğinden bir güç yarattı. Evi terk edene kadar tek kelime İspanyolca konuşmamıştı. Onu teşvik etmek için hiçbir şey yapmadığımı da söylemek gerekir. Fransız olmasını istiyordum. İki ay süren Atlantik ötesi ilk turnesinden döndüğünde benden daha iyi İspanyolca konuşuyordu. Böbürlenmekten neredeyse patlayacaktım. Uzlaşmamızın bu şekilde geleceğini tahmin edememiştim. Sürpriz çok

T.me/Cinciva

keyifliydi. Hikâyemizi aktarma isteği ise bende çok geç uyandı. Ayrıca sana dikiş dikmeyi ve yemek yapmayı öğretmeyi reddetmem de çok aptalca. Bunun seni erkeklere köle yapmasını istemedim. Aslında tehlikesi yokmuş, çünkü sen bizim gibi değilsin; daha doğrusu, sen bizim gibisin ama bin kat daha iyisinden. Biz taşız, sen ise mermer. Sana bu temel bilgileri öğretmemiş olmak beni biraz rahatsız ediyor. Eğer sen de istersen Madrina ve Leonor bu işle ilgilenirler. En azından dikişi öğretirler, tatillerinde. Bizim dinozorlar, romatizmalı ellerine rağmen hâlâ fena değiller. Artık yanında olamayacağıma göre, öngörmen gereken ciddi bir giysi tadilatı ve örgü bütçen olacak. Aynı çekmecede yemek tarifi defterim var, listeler için kestiğim karton parçaların yanında göreceksin. Al onu. Nasıl olsa, o koca patates kuzenlerin faydalanmaz ondan, koca ahmaklar! Ah, onlara böyle dediğimde çok gülerdin... Mutfağıma girmelerine izin yoktu. Aslında hiçbir erkeğin oraya girmesinden hoşlanmazdım. Orada her şey çekinmeden söylenirdi çünkü kadın kadınaydık, anneler ve kızları.

* * *

Bu şifonyer tatlım, bana Pepita'dan miras. Maisel, o öldüğünde bana getirdi. Ona bakmak hoşuma gidiyordu, anne babamınkini hatırlıyordum. Onu bana getirmek için karısıyla yolculuk etmişti.

"Merhaba Maisel."

"Merhaba Rita."

"Teyzem öldü, o yüzden..."

T.me/Cinciva

Kollarına atılacaktım ki karısı arkasında belirdi.

"Teşekkürler, teşekkürler, teşekkürler. Benim için çok şey ifade ediyor..."

Tiradımı kesti. Sohbeti koyulaştıracak zaman yoktu.

"Nereye koyayım? Daha gidecek uzun bir yolumuz var."

İki dakikalık sohbette, yıpranmış ve yaşlanan bedenlerimizle bile, içindeki alevin içimdekiyle birleşmek istediğini hissedebiliyordum. Onu bir daha hiç görmedim.

Bu şifonyerin çekmecelerini yaşadıklarımızla doldurma fikri aklıma bir anda geldi. Onunla baş başa kaldığım andan itibaren anılarımın canlanmasına izin verdim.

Tío Roberto onu tamir etti ve çekmecelerine istediğim gibi küçük kilitler taktı. Elleri çok hünerliydi. Abartılı isteğim karşısında homurdansa da yerine getirdi ve çekmecelerin her birini gökkuşağının bir rengine boyadı. Çünkü hatırlamanı istediğim şey de bu: renklerimiz. Sıcak, samimi. Soy ağacını oluşturan bu farklı, canlı, karmaşık kadınların sana ilham vermesini ve kim olduğunu, hangi yolculukların ve hangi tutkuların meyvesi olduğunu öğrenmene yardımcı olmasını istiyorum. İstiyorum, istiyorum... Gördüğün gibi burada bile her şeyi kontrol etmeye çalışıyorum, çekilmezim. Aman Tanrım, kendi kendimi usandırmayı bile başarıyorum, sonuna kadar! Zamanı geldiğine karar verdiğinde, Nina'ya, o hokka burnunu anılar haznesine sokma fırsatı vermeni istiyorum. Çekmeceler artık sana ait. Geleceğiniz için orada yer açma sırası sende.

T.me/Cinciva

Arada sırada çekmecelerin tozunu almak anıların canlı kalmasını sağlar yoksa nankördürler, kaçarlar.

Bizim kilitli dudaklarımıza rağmen sen çabalayarak bize kadar yolu açmış oldun, bunun için teşekkür ederim. Nina için yaşam, senin gibi bir anneyle daha kolay olacak. Bizden ne gibi çıkarımlar elde edebileceğini biliyorsun, ancak düşmemen gereken hataları da fark edeceksin. Sana baktığımda kendime her şeyi mahvetmediğimi söylüyorum ve hayatın bana karşı hep kaltak olmadığını. Her bir gülümsemen zaaflarımı giderdi ve kara bulutları sıcak bir nefesle süpürdü. Seni yönlendirmeme gerek kalmadan yaptığın seçimler, yaşamıma ve mücadeleme anlam kattı. Sen, tek başına, tek tek her birimizsin ve bütün başarısızlıklarımız ve kusurlarımızla zenginleştin. Yakında gitmem gerekecek. Kanser, dilimi ele geçirdi ve bu sefer beni bırakmaya niyetli değil. Sana söylememin bir anlamı yoktu. Şayet son aylarımızı o Demokles'in kılıcıyla geçirmiş olsaydık her şeyi berbat ederdim; hâlbuki bak, ne kadar çok güldük!

Ağlama, orada kimlerle kavuşacağımı düşün, çünkü Rafael beni çok uzun süredir bekliyor. Merak etme, *papi*'nin yerini de ısıtıyorum. Hiçbir şeyden pişmanlık duyma. Pişmanlıklar dik duruşuna zarar verir. Ben hiçbir şeyden pişman değilim. Yüz yaşına kadar yaşamak istediğimi daima söylediğimi muhtemelen hatırlarsın. Iska. Ama bu isteğim, yenilmez olduğumuzun kesin bir delili değilse, başka ne olabilir bilmiyorum! O lanet hayatın bana vurduğu tüm darbelere rağmen ve bunun yanı sıra bana verdiği her şey için, onunla daha uzun süre yüzleşebilirdim.

T.me/Cinciva

Bu yaşam bana tutkuyu ve dürüstlüğü öğreten annemle babamı; biri yoldan çıkaran, diğeri doğru yola sokan iki kız kardeşimi; neşesi ve zekâsıyla beni besleyen anneni, erkek olmasına yardım edebildiğim ve bana bunu yüz katıyla iade eden bir oğul olan babanı verdi. Sonra da seni ve Nina'yı, tüm o sınavlardan sonra ayakta kalabildiğim için bir ödül olarak verdi. Sanki bana, bundan sonra ve sonuna kadar yaşamın kahkaha ve şefkatle dolacak demiş gibi. Ya da hemen hemen...

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

Son Söz

Yerde oturuyorum, şifonyerin çekmecelerinden çıkanların yarattığı harika dağınıklığın ortasında. Bazısı gizemini koruyacak, bazısı ise her şeyi kusacak. Dışarıda kuşların cıvıldadığını duyuyorum. Bitap durumdayım. Ama *abuela*'nın sahneye koyduğu küçük oyun, ölümünden sonra bile birlikteliğimizi devam ettirmeme imkân verdiği için şaşkın ve mutluyum.

Bu önemli anları bana aktarabilmek uğruna yeniden yaşamak için epey cesarete ihtiyacı olmuştur. Yargılamadan ya da tarihi yeniden yazmaya kalkışmadan her şeyi kabul etmem için de bana sağlam bir yürek gerekecek. Başarabileceğimi söylerdi, biz aynı odundanız derdi. Hiçbir şeye karşı eğilmeyeninden.

Ben onun gibi değilim. Onun gücüne, güzelliğine, cesaretine sahip değilim. Göğüs çevrem de 95C değil maalesef. Hayır *abuela*, aynı odundan değiliz. Sen mücadele ettin ve ben sadece meyvelerini topladım.

Alt çekmecenin içinde DeLorean* ile yaptığım

* *Geleceğe Dönüş* filmindeki, zamanda yolculuk yapmaya yarayan otomobilin adı. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

yorucu yolculuğun ardından, şafak sökerken, farklı hissettiğimi itiraf etmeliyim. Daha güçlü. *Abuela*'nın şifonyer hikâyeleri kurşungeçirmez yelek görevi görecek. Bu özgürlüğü istiyordum, sonuçları ne olursa olsun bilme hakkımdan yararlanmayı. Er ya da geç *abuela* onu bana hediye edecekti. Sonraki sayfayı doldurabilmem için aile sırlarımızı açıkladı. Söylenmeyenlerden arınmış beyaz bir sayfa ve cesetlerinden kurtulmuş dolaplar...

O sayfa iki yıldan az bir süre masum kaldı. Yalan söyleme sırasının bana gelmesi kaçınılmazmış gibi. Büyük büyük annelerimin bana aktardığı hikâyeden tek aklımda kalan bu özgürlük dersiymiş gibi. Şifonyere en güzel yalanımı koymanın özgürlüğü. Senin için Nina; küçük kızım, aşkım, cennetim, hayatım, yarınım.

Bu arada, bu hikâyenin bu kadar iyi biteceğini hiç düşünmezdim. Dans etme keyfini bile keşfettim. Dedem de gülmeyi. Çocukken onun için dans ederdim. *Abuela* ise baloda, potansiyel fırsatçıların dedemin kollarıyla buluşmasını engellemek için dans ederdi. Sanırım bundan hoşlanmıyordu. Ya da ona annemi hatırlattığı için öyle davranıyordu. Ya da dedem ona uzun süredir sevgiliden ziyade kız kardeş gibi baktığı için bedenini nasıl kıvıracağını bilemiyordu. Belki de *abuela*, dedemle annem arasındaki dansın yarattığı bağı kıskanıyordu ve hatta onunla benim aramdakini.

Dedem, tango veya flamenko gösterilerinde gördüğünüz sert, delici bakışlı adamlardan biridir. Bir metre seksen beş santimlik boy ve doksan kilo kasın devinimi

T.me/Cinciva

etkileyicidir. Hareketlerinin ve sözcüklerinin keskinliği saygı uyandırır. O konuşurken herkes susar. *Abuela* hariç tabii ki.

Abuela'nın ölümünden sonra her şey değişti. Dedem de yavaş yavaş ölüyordu. Hâlbuki birbirimizle her zamankinden fazla yakınlaşmıştık. Ama Marseillette'te kalamazdım. Kader beni kollarına almıştı. Paris'te, yakını olmayan küçük yaştaki göçmenlere yardım eden bir dernekte psikolog olarak iş bulmuştum. Bana kalan mirası saygıyla yaşatma fırsatıydı. Bana bu değerli özgürlüğü kazandırmak için kaderi zorlayan kadınlar silsilesine bunu borçluydum. O yer benimdi. Az ücreti, imkânsız mesai saatleriyle. Ama önemli değildi. Vatanı terk etmiş olmanın suçluluğu hâlâ kapımın önündeydi, keder ve özlem daireme çöreklenmişti. Şans eseri, bu durum sadece birkaç ay sürdü; evet, Lola'nın ailemize gök gürültüsü gibi girmesine kadar.

Bu Lola büyük olay! Hayatımıza, yolunun üstündeki her şeyi süpüren bir kasırga gibi girdi. Dedemin kalbini yalnızlıktan, benimkini de onun için duyduğum endişelerden arındırdı, sonra da her yere ışık saçtı. Lola, insanın kaderini kendinin yazdığını söyler; gereken tek şey, yaşamaya karar verdiğin hikâye için yağmurun ve rüzgârın silemeyeceği bir mürekkep bulmaktır. Psikojenealoji* eğitiminin saçmalık olduğunu ve her şeyi analiz etmeye çalışmaktan vazgeçmem gerektiğini

* Psikojenealoji, psikolojik karmaşaların ve fiziksel rahatsızlıkların geçmiş nesillerden bugünkü yaşamlarımıza aktarılışını açıklayan ve terapiye yardım eden bir araçtır. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

söylüyor. Dedemle ilgilenmesi için onu bulduğuma göre artık kendimi düşünmem gerektiğini de söylüyor. Bu bakış açısından öğreneceğim çok şey var.

Bu tümden çılgın fikir aklıma nasıl geldi, gerçekten bilmiyorum. Aa, aman Tanrım, evet! Tamam, biliyorum, biliyorum, hatırlıyorum!

* * *

O gün dedem yorgun görünüyordu. Kasvetliydi. Ağır bir gribin yorgunluğu değil, hüznün yorgunluğu; hani o dayanılmaz keder, insanın omuzlarını ezip hamur gibi yapan...

Ona doğduğu kasaba olan Tuchan'daki arkadaşlarını neden daha sık ziyaret etmediğini sordum, yanıtladı:

"Hepsi öldü."

Gözlerindeki sıvı seviyesi aniden yükselmeye başladı.

Abuela'nın ölümünden beri aşırı duygusallaştı. İnme, kalp durması ve haftalar süren bir koma... Kendi kendime şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: *Bu aile çifter çifter ölmeyi seviyor!* Sonra kendime karşı çıktım. Dedem beni asla terk etmez. Gerçekten cesurdur ve damarlarımda kendi kanının akıp akmadığını umursamaz, beni içten ve her şeyden çok sever. Belki de dedemin tamamen değişmesine neden olan, beynindeki küçük hasardı. Seksen ikisine kadar aksi olan adam, tatlı sözlere ve mutsuzluklara on yaşındaki kız çocuğu gibi tepki vermeye başladı.

Papi'den asla beklenmeyecek bir durum. Ona, onu sevdiğimi her söylediğimde ağlıyordu. Ben de onu

T.me/Cinciva

teskin ediyordum, sonra en sevdiği şarap olan vermutu çıkarıyordu ki iki tek atarken başka şeyler düşünelim.

Paris'e geri döndüm; kalbim paramparça, dedemi mutfağında boşluğa bakarak radyo dinlerken bıraktım. *Papi*'yi, kendi sonunun gelmesini beklerken bıraktım...

Dönüş treninde, uzaktaki akrabaları düşündüm. Sesimi duyurmak için haykırmam gereken o kocaman sofraların olduğu günler geride kaldı. Bizim arkamızda. Artık çıt çıkmıyor. Tek bir koku yok. Ne *abuela*'nın saçına ve saçlarımıza sürdüğü ucuz İspanyol kolonyasının ne de mutfağından sızan karamelli turtanın kokusu var. Öldüğünden beri onlarca kez yapmayı denedim o kahrolası turtayı. En iyi kısım, pişirme sırasında oluşan küçük deliklerdi. Bense oluşmalarını hiç sağlayamadım.

Kızım hızlı trende dizlerimde uyuyordu. Çok yaşlı bir adamın yanında oturuyorduk. Göz ucuyla, ama eğlenerek ve merakla, abuk sabuk eşyalarını karıştırmasını izliyordum. Montpellier ile Paris arasındaki üç buçuk saatlik yol için her şeyi planlamıştı; ev yapımı sandviç, Rom matarası, İsviçre çakısı, *L'Indépendant* ve... televizyon programı dergisinin içine gizlenmiş ve o fark etmeden koltuklarımızın arasından aşağı süzülen *Playboy*. Ahlâksız! Yaşlı serseri, dergiyi masum sırt çantasına saklamak için ani bir hamleyle aldı.

Yanaklarım karıncalanmaya başladı, suratım ağustos güneşinde kızaran domates rengini almıştı. Ama beynim çılgın bir hızda kaynamaya başladı. Ya dedemin libidosu, o da hâlâ kaynıyor muydu? Neden ona bir sevgili bulmayalım? Yolculuk sırasında fikrimi geliştirecek zamanım oldu. Nasıl yapmalı? İnternetten mi?

T.me/Cinciva

Küçük ilanlarla mı? Ama yakınlarından birkaç tatlı söz duyunca ağlayan seksen iki yaşında bir adamı kim ister ki? Ya işe yaramazsa? Aşk acısını kaldıramaz.

Aşk çok riskli. Sadece, kendini fazla kaptırmadan sohbet edebileceği, iyi vakit geçirebileceği bir sevgili olması gerek. Başımın üstünde kutsal bir ışık yandı: bir fahişe!

Papi'ye öyle biri gerek! Ama her yönden iyi bir fahişe, sevecen ve özenli. Karar verilmişti, dedem için kocaman kalpli bir fahişe aramaya başlayacaktım!

Taksi beni Bois de Boulogne'da* bıraktı. Kızım hâlâ kollarımda uyuyordu. Yola çıkmadan *papi* ile ormanda yaptığı mantar toplama gezisi onu yormuş, İspanyol demiryolları şirketinin vagon-restoranında çalışan kızla yaptığı İspanyolca sohbet de onu bitirmişti. Gece çökmeden iki buçuk saatim vardı. Arabasından inerken şoför bize; bebeğe ve bana, merhametle baktı. Çok güldüm.

Lola'nın endamı benden birkaç metre ötede belirmeden önce, kırk fahişeyle görüşmüş olmalıyım. Kucağımda sızmış bir prenses varken sohbet çok daha kolay başlıyor. Onu görür görmez mükemmel olduğunu anladım. Çok et erkeği rahatlatır, biraz küfür de tahrik eder. Saçlarında plastik bir çiçek. Herhangi bir çiçek değil. Günebakan. Ufaklık ve valizimle oralarda sürünürken daha fazla dayanamayacaktım, işaretleri izlemenin ve hamle yapmanın zamanı gelmişti.

---

* Paris'te, genellikle fahişelerin bulunduğu ormanlık alan. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

Lola'ya doğru yürürken, iyilik perisini görmüş Külkedisi gibi büyülenmiştim. Ya da çöl ortasında su kuyusu bulan göçebe gibi. Kahverengi bukleleri omuzlarını örtüyordu, yıpranmış kadife elbisesi de dolgun kalçalarını. Ellili yaşlarını genç bir balerin edasıyla taşımaya çalışması, ateşli mizacını ortaya seren görüntüsüyle tam bir tezat oluşturuyordu. Lola'nın, dedemin yalnızlığına ve benim endişelerime cevap olduğunu hissediyordum. Beni sorgulamaya başlamadan bile onun olacağını biliyordum:

"Hey, çocuk, buralara takılmak tehlikeli! Küçük kıçına dikkat et. Burada ne halt ediyorsun?"

Büyülenmiştim, dilimi yutmuştum; diğer kızlar yerime cevap verdi.

"Matmazel, dedesine birkaç hafta sonu için hediye edeceği 'Tanrıça' arayışında; ayaküstü *casting* görüşmeleri yapıyor. Komik değil mi? Ayrıntılara da girmiyorum! Çocuğa bak, şu şirinliğe bak... Lola, şansını dene... Hepimizi reddetti."

Hemen atıldım:

"Yolculuk yapmayı sever misiniz? Güney Fransa'yı bilir misiniz? Güneş, ağustos böcekleri, meyveli şaraplar hoşunuza gider mi?"

"Beni bu boktan şehirden ve onun boğucu havasından uzaklaştıracak her şeyi severim."

"Kendinizde oyunculuk kabiliyeti görüyor musunuz? Mükemmel yalanı nasıl söyleyeceğinizi biliyor musunuz?"

"Ömrüm boyunca kıçımı kurtarmak ya da sevdiğim insanları incitmemek için yalan söylemek zorunda

T.me/Cinciva

kaldım. İyiyi oynamak ya da iyilik yapmak için, gözünün içine baka baka yalan söyleyebilirim. Deden sado-mazo mu? Fetişist mi? Planın ne?"

"Dedem şefkatli ve narindir, şarap içerken saatlerce konuşmayı sever, son derece hassastır ve bazen anlattığını tekrar anlatır. Gerisi için pek emin değilim, onunla görürsünüz..."

"Son-de-re-ce hassas mı?"

"Evet. Onu sevdiğimi her söylediğimde ağlıyor."

Yandaki kızlar sessizce sırıtıyorlardı.

Doğaçlama iş görüşmesi sorunsuz geçiyordu. Lola, sorduğum tüm önemli sorulara mükemmel cevaplar verirken tuzaklarımdan da bir cep maymunu çevikliğiyle kurtuluyordu. Kesinlikle hayranlık uyandırıcıydı.

Yirmi avroluk bir banknot karşılığında, vereceği hizmetin koşullarını ve bedelini belirlemek için eve gelip bir kahve içmeyi kabul etti.

Benden iki kafa daha uzun ve tüy sıklet bedenimin neredeyse iki misli ağırlığındaki bu kadınla evimde, bebeğim kucağımda, yalnız kaldığımız sırada beni soyacağı veya bana saldıracağı fikri beni dehşete düşürebilirdi ancak o punk görüntüsü altındaki iyilik o kadar belirgindi ki içim rahattı. Hikâyemle ilgilenme şekli, kabul ettiği takdirde görevini ciddiye alabileceğini gösteriyordu.

Hangi kimliğe bürüneceğini onunla birlikte kararlaştırdık. Dedeme, kendisine bir fahişe ikram ettiğimi uygun bir dille söyleyemezdim. Ev işlerinde yardımcı olacak; her ay bir hafta sonu ona güzel yemekler pişirmeye, biraz temizlik yapmaya ve kiralık daireye

T.me/Cinciva

dönüştürmek için tozlu tavan arasını boşaltmasına yardım etmeye gelecekti. Yol masrafını ve istediği günlük 150 avro hizmet bedelini yüklenecektim, stüdyo kiraya verildikten sonra ise harcadıklarımı geri alacaktım. *Papi*, Lola'nın sarkıntılıklarına cevap verecek olursa da her beraberlik için 50 avro daha ödeyecektim. *Papi*'nin libidinal gücünün haftada bir defadan fazla sevişmesine izin vermemesi için şimdiden dua ediyordum, yoksa banka hesabım eriyecekti. Ertesi hafta, ilk karşılaşma için Lola'ya eşlik edecektim.

Papi, kapıyı açıp da cıvıl cıvıl Lola'yla karşılaşınca utancından pespembe kesildi. Gösterideymişim gibi yaptıklarını izliyordum ve Lola'nın dönüşümü kesinlikle şaşırtıcıydı. Şefkatliydi, kelimelerini özenle seçiyor ve uydurduğumuz hikâyenin çatısını büyük bir ustalıkla süslüyordu. *Papi* ile kişiye özel fahişesi arasında güzel bir bağ kuruluyordu evin içinde. Dedeme bakışları onu okşar gibiydi. En can alıcı sihrini yapmasına gerek bile kalmadan büyü tutmuştu. Panter desenli vinil çantasında daha çok numarası vardı bu kadının. Daha ilk akşamdan fırının başına geçerek bunu bize kanıtlamak istedi.

"Hiç gül ağacınız var mı sevgili André? Tercihen doğal."

Lola farkında olmadan dedemin en büyük gururlarından birini okşamıştı: muhteşem organik botanik bahçesi.

"Elbette! Ne eksiğiniz var? Fesleğen, zahter, kekik ve maydanozum var..."

"Hayır, sadece yirmi gül yaprağına ihtiyacım var. Tercihen kırmızı."

T.me/Cinciva

Birkaç dakika sonra, *papi*'nin utangaç bir şekilde kırpıştırdığı şaşkın gözlerinin önünde gül yapraklı bıldırcın pişiyordu. Lola mutfak kimyasının sonucunu sevmemizden çok hoşlandı ve papatya çayı saati geldiğinde onları baş başa bıraktım. Gece yoğunlaşırken kokusu havayı saran incir ağacının altında içilen bitki çayı, *papi* için güzel rüyaları tetikleyen ve yatmadan önce sırların paylaşıldığı bir andı.

Baş başa kaldıkları ilk ana, kimseye belli etmeden tanık olmak isterdim ama ayrıntıları öğrenmeye çalışmak için ertesi sabahı beklemek zorunda kalacaktım. Özellikle de yazacağım çekin miktarı için.

Eve saat birde girdim, onları öğle yemeği yerken bulacağımı düşünmüştüm.

"Dede? Lola? Benim!"

En uygunsuz zamanda gelmiş olabileceğimi düşünerek kaçacağım sırada dışarıda, Lola'nın elbisesinin fırfırlarını uçuşurken gördüm. Çamaşır asıyordu. *Papi* de bisikletin lastiklerini şişiriyordu ve incir ağacının arasından gelen güneş yer yer yüzlerini aydınlatıyordu. Dedemi öptüm ve neşeyle Lola'ya doğru döndüğümde yaralı bacaklarını gördüm.

"Ne oldu sana Lola?"

"Kuşkonmaz koşusu kazası canım... André ile yaşadıklarımızı bir bilsen!"

Beni ilgilendiren tek şey gecelerinin iç gıcıklayıcı içeriğiydi ama susup dinlemek zorunda kaldım. Bana Alaric Dağı'nda yaptıkları kır yürüyüşünü anlattılar ve *papi*, Lola'nın Rémy Julienne'e* taş çıkaracak tırmanı-

* Ünlü Fransız dublör. (*e.n.*)

T.me/Cinciva

şını taklit etti. Dedemin Lola'ya vermut ikramından sonra geceyi içerek ve sohbet ederek geçirdiklerini, sabahın ilk ışıklarıyla da çakırkeyif bir hâlde kuşkonmaz toplamaya –yaşlı adamın en sevdiği spor– karar verdiklerini öğrendim.

Hikâye, *papi* ve Lola'nın bu ilk hasatlarının akşamında nasıl bir kutlama yaptıklarını anlatmıyor. Ayrıldığımda, coşkulu neşe yerini hayatın tatlı mırıltısına bırakmıştı. Lola ona kitap okuyordu; *papi* de onun ağzından çıkanları, savaş yaşamış herkesin yaptığı gibi bir tek kırıntısını bile ziyan etmeden parmak uçlarıyla topluyordu. Ayrılırken çantamda bir not buldum:

"Senin için, ilk iki haftayı bir hafta ücretine yapıyorum; şimdi gidersem asla alışamam. Ama bu bir istisna, ona göre. Tren biletimi değiştir kızım, dedenle ben ilgilenirim. Lola."

Gitmeden önce öğle yemeğine davet edildim. Dedem kapıyı açtığında onu tanımakta zorlandım. On yaş gençleşmişti. Tamı tamına *abuela*'nın öldüğü günden beri kullanmadığı o ucuz, güzel kokudan sürmüştü. Lola, seksenli senelerin hizmetçi kılığını terk edip ona çok daha yakışan "Boulogne gülü" kıyafetlerine bürünmüştü. En ufak bir bakış ya da sevgi göstergesi için tetikteydim ama anladım ki iş işten geçmişti. Artık Lola ve *papi* çok yakınlaşmışlardı. Susamışlıklarını birbirlerinden gidermek için de bu yakınlaşmayı çok iyi kullanıyorlardı: bazen baba-kız, bazen dadı-çocuk ya da sadece erkek-kadın. Bu dingin mutluluğun karşısında merakım söndü ve yerini neşeli bir rahatlama aldı. Faturanın tutarı –ne kadar tuzlu olacağı– kadar aralarında

T.me/Cinciva

neler geçtiğini de bir an önce öğrenmek isterken, şimdi, bu fikrin mahremiyetlerinin gerçek anlamda ihlali olabileceğini düşünmeye başlamıştım.

* * *

Lola'nın kumpanya arkadaşlarına kavuşma zamanı gelmişti. Ona ödemek için tek kuruşum kalmamıştı ve şimdiden ona, dedemi cezbetmek için gösterdiği çaba kadar hatırı sayılır bir borcum vardı. Üçkâğıdım o kadar güzel işlemişti ki beni kendi tuzağıma düşürdü. Birbirlerine cırt cırtla bağlanmış gibiydiler. *Papi*'nin, onun kadar bana da ağır gelen yalnızlığını kırmıştım ve onu seven bu kadına deli oluyordu. *Papi*'yi gülümsetmek için Lola'yı yolumuza çıkaran kadere minnettardım ama onu *papi*'den geri almak zorunda kaldığım için kendimden nefret ediyordum.

Çöpçatandan yuva yıkıcıya dönüşmek zorunda kalacaktım, mali durumumdan dolayı başka seçeneğim kalmamıştı. Çökmüş durumda, Lola'yla konuşmaya karar verdim. Duygusal cellatlığı anlamıştım.

"Lola, tavan arası düzenlendiğine göre... Senin boşuna çalışmanı istemiyorum, burada o kadar çok şey yaptın ki... Fazlasıyla dost işi ücretlerine rağmen borçlandım, zaten Marseillette'te sonsuza kadar kalamazsın... Bir-iki ay sonra bir hafta sonu geri gelirsin, ben de bu arada durumumu düzeltirim."

"Bunu bekliyordum. Ama biliyor musun, uzun uzun düşündüm. Ne buradan gitmek ne de André'den ayrılmak istiyorum. Bana ihtiyacı var ve benim de gerçek

T.me/Cinciva

bir işe ihtiyacım var. Her şeyi planladım. Yemek ve barınma karşılığında ona ve eve bakacağım. Harçlığıma gelince, ekmekçide yarı zamanlı birini aradıklarını gördüm. Dedene her şeyi anlatacağım, gerçeği öğrenmesinin tam zamanı. Ona güveniyorum, beni affedecektir... Yani, bakalım ne olacak."

"Hop hop hop! Küçük kelebeğim! *Papi*'nin kafa derimi yüzmesini mi istiyorsun? Şimdi de benden bir iyilik isteyen sensin... Üstüne bir de beni satmayacaksın ya?"

"Blöfçü seni, bu genç yaşta bu kadar ustalık ha! Kendinde kaderi engelleyecek bunca gücü bulmak için ateşli damarlarında adaletsizlik ve aşk selleri akmış olmalı. Her hâlükârda, aferin kızım, kabul ediyorum. Fırla şimdi! Kızın seni bekliyor, sabırsızlanıyordur sanırım. Tabii, şayet annesi gibiyse..."

Ayrılırken son bir kez *papi* ve Lola'ya baktım. *Papi*'nin anneannemleyken olamadığı erkeğe dönüşmesi için şimdi Lola'yla bir şansı var. Umarım yapar. *Abuela*, oradan izlerken epey eğleniyorsundur; ben de senin kadar merhametli ve entrikacı oldum.

* * *

Lola'yla karşılaşmamızı şifonyere kaldırdım. Ve birlikte uyanmasını sağladığımız yaşamın bir parçasını... *Abuela* için. Nina için. Kabilenin geri kalanı için. Sırların kangrenleştirdiği kişiler için. Yegâne çapası hareket etmek olanlar için. Yolculukta ruhları ve kimlikleri kaybolmuş olanlar için. Kendine ait olmayan bir hayatı

T.me/Cinciva

yaşamanın ne demek olduğunu bilmeyenler için. Ya da çok iyi bilenler için.

Çünkü biliyorum ki kendini, mutluluklar kadar yaralarla da zenginleşmiş, kazanılmış sınavlar kadar karşılaşılmış mucizelerin de eseri bir hikâye ile inşa etmek büyük bir şans.

Çünkü iyi korunmuş ve dolu dolu bir şifonyer, çocukların hayal gücünü inanılmaz derecede geliştirir.

T.me/Cinciva

©blanc

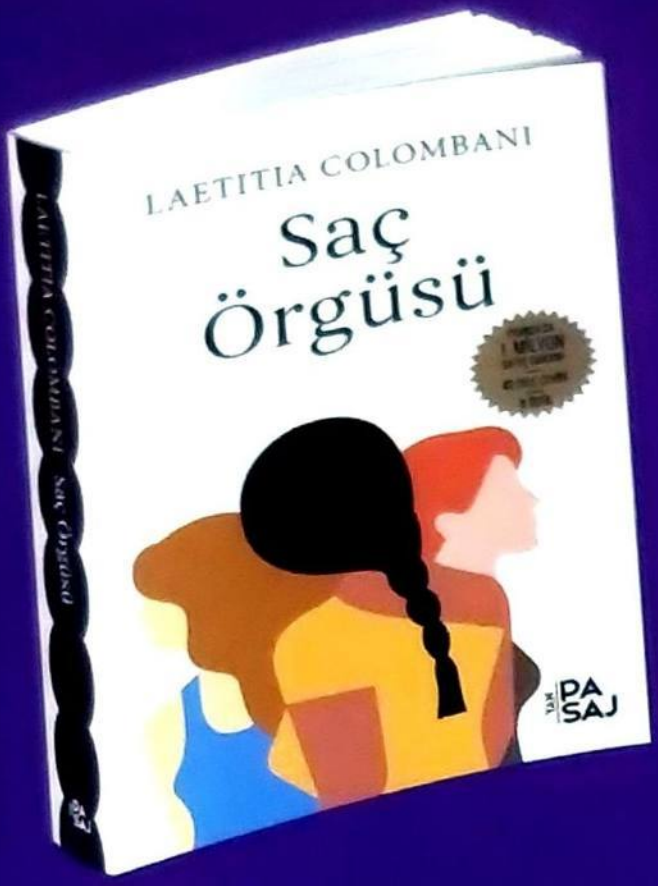
T.me/Cinciva

İyilik meleğim, Olivia de Dieuleveult'e teşekkürler...

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

T.me/Cinciva

9 ÖDÜL
40 DİLE ÇEVİRİ
FRANSA'DA
1 MİLYON
SATIŞ RAKAMI

" 'Hayır' deme gücünü keşfeden üç kadının eşsiz hikâyesi."
– Elle

"Kitabın kapağını kapattıktan sonra bile kopamayacağınız canlılıkta karakterlerin olduğu gerçek bir evrensel roman."
–Ambo Anthos

Ruhunuzu besleyecek ve hatta hayatınızı kurtaracak bir hikâye!
-Christine Michaud

"Büyük bir hayal kırıklığı yaşadığımızda hikâyenin sonuna gelip gelmediğimizi bilmiyoruz. Oysa bu elbette büyük bir maceranın da başlangıcı olabilir."
-Pema Chödrön

T.me/Cinciva

Olivia'ya, çocukluğu boyunca içindekiler hakkında türlü türlü hayaller kurduğu, anneannesinin kimseyi yanına yaklaştırmadığı esrarengiz şifonyer miras kalır. Artık o çekmecelerde gizlenen ve farklı nesillerden üç mücadeleci kadının kaderini mühürleyen sırrı keşfetme vakti gelmiştir. Bu keşfin sonunda Olivia, anneannesinin hiç bilmediği hayatıyla tanışırken kendi hayatını yeniden şekillendirecek anahtarlara da sahip olacaktır.

Aile trajedisi ve tarihi acıların iç içe geçtiği *Renkli Çekmeceli Şifonyer* bize, bir yanıyla alev alev yakan diğer yanıyla sarıp sarmalayan eşsiz bir hikâye sunuyor. Göç, kayıplar, diktatörlük, mücadele, evlilik ve yılmazlıkla ilgili *gerçek* bir hikâye...

"Unutulmaz bir destan." - Le Figaro

"Sürgün hakkında muhteşem bir roman.
Küçük bir şaheser." - Le Parisien

"Köklere yeniden çiçek açtıran zarif bir eser." - Courrier de l'Ouest

"Hassas, şiirsel ve dokunaklı bir metin." - RTL

"Almodóvar'ın soyundan... Ustaca ve parlak bir anlatım

Müthiş bir yazar." - Le Point

"Mükemmel bir roman." - Europe 1

"Paylaşmak, bu ateşli hikâyenin temeli." - Le Monde des Livres

"Köklerinden sökülen bir dizi asi kadının hikâyesini anlatan dokunaklı bir roman." - Elle

26 00

THG
0696649
SVA

ISBN 978-605-74632-1-0

YAN PASAJ

T.me/Cinciva